EDUCATIONAL IDEAS IN ADHYATMA RAMAYANA

DINESHAN E.

THESIS
SUBMITTED FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY
IN EDUCATION

DEPARTMENT OF EDUCATION
UNIVERSITY OF CALICUT

2008

DECLARATION

I, **Dineshan E.**, do hereby declare that this Thesis entitled **Educational Ideas in Adhyatma Ramayana** has not been submitted by me for the award of a Degree, Diploma, Title or Recognition before.

Calicut University Campus,
18.12.2008.

18/12/2008
Dineshan E.

Dr.R.SUKUMARAN NAIR
Former Head & Dean, Faculty of Education,
University of Calicut
and
Former Prof. & Head, Department of Education,
Sree Sankaracharya University of Sanskrit,
Kalady, Kerala.

CERTIFICATE

I, Dr. (Prof.) R.Sukumaran Nair, do hereby certify that this Thesis entitled **Educational Ideas in Adhyatma Ramayana** is a record of bonafide study and research carried out by **Sri. Dineshan E.** under my guidance and supervision.

Dr. (Prof.) R.Sukumaran Nair
Santhasadanam,
Chembakassery Road
Vallakkadavu. P.O
Thiruvanathapuram.

Thiruvananthapuram,
.12.2008.

ACKNOWLEDGEMENT

I have great pleasure to express my deep and sincere thanks to my supervising teacher, Dr. (Prof.) R.Sukumaran Nair, for his expert and valuable suggestions, judicious supervision and encouragement for the completion of this work in time.

I express my hearty thanks to Dr.P.Usha, Head of the Department of Education, University of Calicut, for her valuable suggestions given at every stage of this work.

I extend my thanks to the members of the staff of the Department of Education, University of Calicut, for all the help they have rendered to me.

I also express my sincere thanks to Sri. N. Sudhakaran, Smt. Rakhi Rajan, Sri. K. Jenkesh for their immense help, support and encouragement for the completion of this study.

DINESHAN E.

CONTENTS

CHAPTERS		Page No.
I	INTRODUCTION	1 - 30
II	REVIEW OF RELATED LITERATURE	31 - 57
III	METHODOLOGY	58 - 65
IV	ANALYSIS AND INTERPRETATION	66 - 123
V	DISCUSSION AND CONCLUSION	124 - 153
BIBLIOGRAPHY		154 - 173
APPENDICES		174 - 201

CHAPTER I

INTRODUCTION

1.1. Significance of the study

1.2. Ramayana – The Adikavya

1.3. Adhyatma Ramayana

1.4. Adhyatma Ramayanam Kilippattu

1.5. Thunchath Ramanujan Ezhuthachan

1.6. The Concept of Education

1.7. The Relationship between Life, Education and Philosophy

1.8. Relevance of Ramayana in the Education of the present world

1.9. Title of the study

1.10. Definition of the terms

1.11. Objectives of the study

1.12. Method of Procedure

1.13. Scope of the study

1.14. Limitations of the study

INTRODUCTION

The Ramayana of Valmiki needs no introduction to the Indians and it is famous for its wealth of poetic imagery, loftiness of thought and purity of poetic diction. Ramayana is a national ethical code, which has influenced the heritage of arts, literature, culture, religion and social phenomena since the dawn of civilization. It is not only an emotional treasure of Indian life but also an encyclopedia of our composite culture. It deals with all the four values of human life – Dharma (righteousness), Artha (wealth), Kama (aesthetic pleasure) and Moksha (salvation). Dharma includes moral, social, cultural and spiritual values, and Artha deals with material or worldly prosperity. Pleasure pertaining to mundane life is Kama, the main aim of which, according to Hindu social ideal, is to maintain the line of one's progeny. Moksha is the ultimate aim of life, through the emancipation of the self from the worldly worries.

Today many nations look upon India for moral and spiritual guidance. The contribution made by the ancient Indian epics and culture has attracted the attention of the whole world. India's cultural heritage is not only one of the most ancient but also one of the most exemplary. From very early times the system of pilgrimage and the custom of listening to the reading of epics and religious literature either at home or in the village centre grew in to an important practice for developing and maintaining cultural integration. A firm faith in an eternal moral order dominates the entire span of Indian philosophy as reflected in Ramayana. It can be seen that spiritual values are the essence of the Indian culture.

1.1. SIGNIFICANCE OF THE STUDY

At the end of the Twentieth century tremendous progress has been witnessed in the scientific and technological fields. Achievements in the fields of communication-skills, space research, nuclear power, biotechnology etc., have contributed to revolutionary changes in human life. But these changes are questioning the very existence of man. The power that has been acquired by man through technological progress is staring at his face questioning his very own existence. [1] "Man claims, He

has conquered Nature"; but he is faced with the fear of his own annihilation. The world is at present witnessing terrorism, war and hatred. Nations compete with each other in the production of destructive weapons. If things go on at this rate "the world may be reduced to a heap of ashes" by the indiscriminate use of destructive weapons. This is the social threat that we face today. The compassion, universal love, willingness to sacrifice for others and tolerance are the only alternatives for the survival of mankind in the Twenty-first century.

The pattern of education under foreign rule was unsuitable to the Indian tradition and culture and even after independence this old system of education established by the colonial power continues with very little change. The commercialism and the neocolonialism have contributed to dehumanization at the global level. It is very often said that the educational system prevailing now is not at all suited to the Indian condition and neglects the all-round development of the individual. This system of education is detrimental to the national progress and the cultural development. Lack of spiritual and moral education of the students is considered to be the major cause for the present degeneration of the society.

[2] "We are at war with ourselves, and therefore at war with one another. Thus the overwhelming and urgent question of the day is; can man recover himself? And it concerns everybody". Mahatma Gandhi unambiguously stated that without reference to moral and spiritual values no recovery could occur.

Our present educational system is not giving proper weightage to moral and spiritual values of life. The present generation is not fully aware of the basic values of morality. It will be more useful if a study is conducted, about spiritual knowledge and values, which are highly helpful for uplifting social, moral and religious values of the human race. Adhyatma Ramayana is one of the greatest literary works in India, which proclaims the spiritual culture of India and attracted the masses by the values, which it highlights. Ramayana has influenced to get rid of many evils in society and to bring about a social change through 'Bhakthi movement'. So a study about the Educational Ideas of Adhyatma Ramayana will be useful because the lessons that we learn from this may throw light for solving many of the embarrassing problems that mankind faces today. No comprehensive study has yet been made regarding the Educational Ideas in Ezhuthachan's

Adhyatma Ramayana, which is considered not only as a standard classical work but also as a rich and authoritative source for spiritual knowledge. Hence the investigator felt the need for conducting this study being intended to throw some light in the area of value-oriented education on the basis of the spiritual contents of Adhyatma Ramayana.

1.2. RAMAYANA - THE ADIKAVYA

The present world is witnessing conflict, hatred, war and miseries. It is highly relevant to find out the ways and means of escape from these threatening situations. Thousands of years back, India has showed the light towards the path of peace and progress as is evident from the following statements.

1. 'Ahimsa Paramo Dharma' meaning that the greatest virtue is non-violence.

2. 'Loka Samastha Sukhino Bhavanthu' which contemplates on the welfare of the whole world.

3. 'Ekam Sath Vipra Bahutha Vadanthi' declaring that truth is the same but different scholars define it differently.

4. 'Vasudhaiva Kudumbakam' proclaiming the idea that the world is a family. The peace and progress of the humanity can be achieved only by following a path of life based on these principles.

Accordingly people look up to great men who are role models, representing the qualities embodied in these principles. Heroes of India are not warlords, but those who demonstrated the qualities mentioned above. Rama, Krishna, Buddha, Mahavira in the past, and Mahatma Gandhi, Sreeramakrishna and Aurobindo in contemporary society are some among such souls who have transmitted the message of Indian values through their own lives. Of these Rama is considered foremost among because he is the very embodiment of Dharma ('Rama vigrahavan Dharma').

[3] The ancient Indian epic Ramayana is considered as Adikavya (the first literary creation) and the author Valmiki as Adikavi (the first poet). Ramakatha (the story of Rama) has become not only a part of the tradition of Indian antiquity, but also a part and parcel of Indian culture. The aesthetic beauty of this epic has paved the way for the origin of social values. [4]The story of Rama has been sung by different poets in diverse

tunes and ways in all the important vernacular tongues of India and outside. Long back the story of Rama has reached the people of Srilanka, Indonesia, China, Vietnam, Japan, Cambodia, Burma and Malaysia apart from India. Buddhism and Jainism have utilized the ideals in Ramayana to build up their ideology of life. This perhaps throws some light on the greatness of Ramakatha.

Valmiki Ramayana consists of seven kandas or parts, which include about twenty four thousand slokas (stanzas). In accordance with the time, place and taste of the people, many poets have re-shaped it. After Valmiki Ramayana, many Ramayanas have been written. Adhyatma Ramayana, Vasishta Ramayana, Kamba Ramayana, Thulaseedas Ramayana, Atbutha Ramayana, Ananda Ramayana, Bala Ramayana, Gayathri Ramayana etc. are some among them. But there is no doubt about the fact that Valmiki Ramayana serves as the basis for all other Ramayanas. Among these Adhyatma Ramayana comes closer to Valmiki Ramayana.

The tremendous growth in Vaishnava and Saiva sects during the 12th century and the propagation of 'Rama Bhakthi Movement' during the 14th century have stimulated the growth

of Bhakthi Movement in India. [5]During the 12th century itself Kambar had written Ramayana in Tamil. During the 15th century Kritivasa Ramayana was written in the Vanga language and during the 16th century Thunchath Ramanujan Ezhuthachan wrote the Adhyatma Ramayana in Malayalam. Tulasidas wrote Ramacharithamanasa in Hindi and Thurave Ramayana was composed by Kumara Valmiki.

1.3. ADHYATMA RAMAYANA

Adhyatma Ramayana was composed for highlighting the spiritual aspect in Valmiki Ramayana. Some are of the opinion that Adhyatma Ramayana was written by Vyasa. The composition of Adhyatma Ramayana is attributed to various other great souls also such as Viswamithra, Vidyaranya swami, Vararuchi and a Telugu Brahmin. Some even believe that Ramanand is the author of this epic.

Adhyatma Ramayana is a complete scientific, vedantic book-which comprises all the basics in Vedanta. The unification of Bhakthi, Knowledge and Karma can be seen in this book. It is a masterpiece of Advaitha vision. It is believed that not only human beings but also animals get liberation

(Mukthi) by hearing the recitation of Ramayana. Rama is depicted as an ideal man in Valmiki Ramayana, whereas in Adhyatma Ramayana he is depicted as Parabrahman (the ultimate Reality) in the form of man. It depicts Sita as Maya or sakthi and Rama as Paramatma. Thus a vedantic touch is given in the narration of the story of Rama in Adhyatma Ramayana.

1.4. ADHYATMA RAMAYANAM - KILIPPATTU

Kannassa Panikker, Keralavarma Raja and many others have narrated the Ramakatha in Malayalam apart from Ezhuthachan. [6]But the widely accepted version of Ramakatha in Kerala is the Adhyatma Ramayana of Thunchath Ramanujan Ezhuthachan. It has played a vital role in reviving the spiritual values of the Keralites. The aim of Ezhuthachan was not only to present the story of Rama in his own language and style but also to attract the attention of the public towards the significance of this spiritual reality to enable them to attain salvation (Moksha). Adhyatma Ramayana has been considered as the holy book of Keralites worthy of being recited daily as compared to Quran of Muslims and Bible of Christians. Even before the invention of printing, Adhyatma Ramayana had won

great renown and circulation in Kerala through palm-leaf scripts.

Adhyatma Ramayana is the trans-creation of the work of a book of the same name in Sanskrit. Critics and historians do admit that this work is more than a translation of the Sanskrit version. It is divided into six kandas or sections. These are the Balakanda, the Ayodhyakanda, the Aranyakanda, the Kishkindakanda, the Sundarakanda and the Yuddhakanda. The six kandas in total are again divided into 118 subsections. These 118 sub sections expose the spiritual and temporal basis of the story of Sree Rama, the embodiment of Dharma.

1.5. THUNCHATH RAMANUJAN EZHUTHACHAN

Thunchath Ramanujan Ezhuthachan generally known as Ezhuthachan, the legendary poet of Kerala is known also as the father of Malayalam language and literature. He has opened a new style and venue for Malayalam language and literature by adopting a novel way in the format of language, diction and thought. Ezhuthachan tried to express the Advaitha philosophy through his aesthetic utterances. It is the usual practice that these aesthetic utterances of Ezhuthachan are

read with reverence and devotion when death robs the pleasurable moments of human existence.

Despite the monumental place Ezhuthachan occupies in Kerala's life, very few facts are known about his life. His name, period and the works - all are a matter of dispute. [7,8]It is generally agreed that he lived sometime between 1425 and 1625 AD as stated by Sahitya Panchananan P.K. Narayanapillai and Ulloor S.Parameswaraiyar. [9]The generally accepted name is Thunchath Ramanujan Ezhuthachan and he was born in a non-Brahmin family. Ezhuthachan has introduced a new style of writing poetry in Malayalam and this is known as Kilippattu. His birthplace is believed to be Thunchanparamba in Trikandiyoor of Malappuram district. Apart from Adhyatma Ramayana Ezhuthachan has been credited with the authorship of Mahabharatham Kilippattu, Bhagavatham Kilippattu, Uthara Ramayanam Kilippattu, Brahmandapuranam, Harinama-keerthanam, Devimahatmyam, Chintharatnam, and Sathamukha Ramayanam.

Ezhuthachan through his compositions has not only created an awareness of spiritualism but also a salient social change. In those days Brahmins alone were competent to learn

Vedas. Non-brahmins were denied higher learning especially Vedas and Sastras. Untouchability and social segregation were the evils in those days. The present Malappuram District where Ezhuthachan was born was part of the kingdom of the Zamorin of Calicut. The Brahmin priests directed and instructed the rulers what to do and what not to do. The basic rights of a large number of non-brahmins were denied. It was very often quoted that a learned Sudra should be despised and kept at a distance. 'Sudramakshara samyuktham Duratha Parivarjayeth'. Ezhuthachan through his composition and through the authoritative interpretation of Vedic and puranic texts challenged this system and spread the idea that the caste is not a logical reality. Some quotations from his works such as those quoted below prove this fact.

1. 'Qualities are not associated with caste and name'(Ap-1.1)

(Wise men are of opinion that quality is not to be assessed on the basis of caste or titles. Code of ethics states that the permanent virtue of rulers is the protection of those who have surrendered.)

2. 'There is no need to enquire about the origin of great men'.

So Ezhuthachan like the traditional teachers and gurus of India such as Valmiki, Vedavyasa, Kambar and Sankara is not only a poet but an accepted teacher of the society who strived for social justice through value- oriented non-formal spiritual education.

1.6. THE CONCEPT OF EDUCATION

Education is increasingly perceived as a significant process of transforming the dream of millions of human beings for a better and higher quality of life. It is an aggregate of all the processes by which a person develops his abilities, attitudes, values and other forms of behaviours, which help to attain social competency. Refined, honest and socially efficient citizens are the products of any good educational system. Education should include not only the training of the intellect but also the refinement of the heart and disciplining of the spirit. Education should provide help for the liberation of the individual from ignorance and oppression. The educational aims and objectives should not be limited to a particular

country or a nation. According to Indian tradition Education is not merely for earning a living; it is the initiation into a life of enlightenment, training of an individual in the pursuit of truth and practice of virtue. In fact education should help for the all-round development of the personality.

Purification of mind by eliminating the undesirable tendencies and developing the desirable qualities thereby uplifting the mind to a higher level of detachment may result in attaining self-realisation which is otherwise known as emancipation or Mukti.

According to [10]Mahatma Gandhi, Education means all-round drawing out of the best in child and man—body, mind and spirit

[11]Altekar (1944) says "Education is regarded as a source of illumination and Power which transforms and enables one's nature by the progressive and harmonious development of physical, mental and spiritual powers of the individual". Above all it is for the transformation of the individual in the endless pursuit of excellence and perfection. [12]Tirtha (1964) observes that education has an accelerating role. It refines sensitivities,

and perceptions that contribute to national cohesion, a scientific temper and independence of mind and spirit.

According to [13]Socrates, "Education means the bringing out of the ideas of Universal validity which are latent in the mind of every man".

[14]Plato is of opinion that Education is acquiring knowledge for the good of the individual and for the safety of the state. Thus Plato reaffirms in the laws. [15] "If you ask what is the good of education in general, the answer is easy – that education makes good men, and those good men who act nobly and conquer their enemies in battle. Education certainly gives victory, although victory sometimes produces forgetfulness of education; for many have grown insolent from victory in war, and this insolence has created in them innumerable evils, and many a victory has been and will be suicidal to the victors, but education is never suicidal".

[16]Rousseau, counsels us to live according to Nature, and education to follow the order of Nature. He is of opinion that everybody is born innocent but the society corrupts; so an individual has to live according to the Nature. He also states

"man is born free but everywhere he is in chains". When Rousseau says "education comes to us from nature, from men or from things," he is regarding Nature as equivalent to 'endowment'-the inherited dispositions and capacities of the individual. Before our innate tendencies are warped by our prejudices, they are what Rousseau terms 'Nature'. According to Aristotle, Nature is something beyond our control.

Dewey has the concept of the good man of Plato, and the innocent man of Rousseau. The socially efficient individual as advocated by Dewey and the Universal man with kindness and love as described by Comenius and a Man with an all-round development of personality as stated by Mahatma Gandhi – all point out to the necessity of a complete education for the total development of man. It is very interesting to note that this is almost the same concept specifically described in Adhyatma Ramayana.

1.7. THE RELATIONSHIP BETWEEN LIFE, EDUCATION AND PHILOSOPHY

Education is intended for leading a successful life, for which the all-round development of individual is essential. Development of personality starts from the formation of self-concept. As the personality develops the ego decreases as a result of self-analysis and self-evaluation. Ultimately the perfect development of personality results in the destruction of ego and identification of the individual with the universe. This is exactly what is meant by self-realisation as enunciated by Vedantic philosophers [Ap-1.2]. In other words, the Advaitha as expounded by Sree Sankara, defines self-realization as the identification of the self with the ultimate truth or 'Brahman'. This is what is meant by self-realisation. Adhyatma Ramayana very clearly states that the aim of life is to achieve this goal. As a member of society man has certain duties. The fulfillment of these duties is the responsibility of any individual. These duties are known as 'Dharma'. Dharma is really the truth in action. Truth realised intellectually is known as Jnana (gyan) or knowledge and the truth in action for the welfare of the society is known as Dharma. Both are complementary and

supplementary. Ramayana clearly states that the world is the manifestation of Brahman or the ultimate truth. If an individual is to be happy the whole world should be happy. Any action causing pain or destruction to the other living beings or disturbing the natural ecosystem of the world will be harmful to the individual. Ahimsa is the greatest virtue and basis for the happiness of the whole world. On this basis we can understand that the whole world can be considered as a family.

Man is happy only in a society based on Dharma. Compassion, love, self-sacrifice and humility are some of the essential characteristics of an individual who has been properly educated. The role of education from this point of view is to enlighten the individual regarding the Truth and Dharma. According to the Indian tradition Dharma is the basic value, which one should acquire during his studentship. Dharma, Artha, Kama and Moksha are the basic values of Indian tradition. Artha, Kama and Moksha are to be based on Dharma. Education is a process to enable one to achieve these values by following Dharma.

1.8. RELEVANCE OF RAMAYANA IN THE EDUCATION OF THE PRESENT WORLD

As already stated, Adhyatma Ramayana is the most celebrated work of the legendary poet Thunchath Ramanujan Ezhuthachan in Malayalam. It occupies a unique place in the horizon of Malayalam language and literature for its literary merit. Apart from its literary excellence, it has got its own unique social, religious and philosophical values, which may give solutions for many of the embarrassing problems that humanity faces today.

Messages of Adhyatma Ramayana are universal love, compassion, willingness to sacrifice for others, tolerance and to follow the path of Dharma. These qualities are highly helpful for the social, moral and religious uplift of the entire human race.

It is the usual practice in Kerala to read with all devotion Adhyatma Ramayana every day in the evening along with prayer for spiritual guidance and material progress. A complete month in the Malayalam year namely Karkadakam, is used for the continuous recitation of Ramayana. During the 'Ekadashi Thithi' Ramayana is read continuously for three days

concluding with the worship of Rama. In short Adhyatma Ramayana is the Veda for Malayalies who depend upon its content for material and spiritual progress and guidance in life. The importance of Adhyatma Ramayana is mentioned in its introduction as the discussion between Lord Mahesa and the Universal mother under the title Uma Maheswara Samvada. Here Uma, the Universal mother or prakrithi requests Lord Mahesa, who is the all-knowing guru and her sweet heart, to enlighten her about the essence of the godhood of Rama so as to understand the different schools of philosophy starting from Samkhya and also to attain perfection because realising the truth regarding Rama will enlighten one to attain self-realisation.(Ap-1.3)

In short Maheswari states that her knowledge will not be complete unless she learns the Ramayana. Lord Mahesa replies that nobody else had asked this question to him and even her desire to know about it shows that she is blessed. He mentions that Rama is not an individual, but the 'Brahman' himself, the embodiment of love, kindness, bliss and enlightenment. He is the only reality and quotes the conversation between Sita Devi and Hanuman. Sita Devi

illustrates the secret of Rama to her most beloved devotee, Hanuman at the direction of Sree Rama. She very specifically states that Rama is but Brahman himself and she was actually the Maya or Prakriti. The whole universe is but the illusion of the eternal reality, the Brahman. This introduction illustrates Brahman in a concrete way. Since Brahman is the eternal reality, the proper knowledge of Ramayana will lead one to the realisation of the ultimate reality thereby getting liberated from one's ignorance. Accordingly the aim of education namely, self-realisation can be achieved by learning Ramayana. So Adhyatma Ramayana is not only a purana but also an ideal guide for the attainment of Moksha. Educationists rarely understand the importance of Ramayana as an educational text. The purpose of this study is just to point out the salient principles of education mentioned in it. A comprehensive treatment of Adhyatma Ramayana from this point of view is beyond the scope of this study.

1.9. TITLE OF THE STUDY

The present study is entitled:

EDUCATIONAL IDEAS IN ADHYATMA RAMAYANA

1.10. DEFINITION OF THE TERMS

Education

Education is a process of the all-round development of the individual resulting in self-realisation, which liberates the individual from Avidya or ignorance and lifts him to eternal bliss.

Idea

Idea means that which exists in the mind as a concept and it may be a mental image or formulation of something seen or known or a pure abstraction or something assumed or sensed.

Educational Ideas

'Educational Ideas' means the ideas related to education. The term Educational idea is used to represent the concept and thoughts related to education. Educational philosophy,

Educational sociology and Educational psychology together contribute to the basic principles of Education. The term educational ideas relate to the aim, content, method and approach of education and the teacher-pupil relationship. The relevance of the concepts of Adhyatma Ramayana and its implications on the above educational ideas are coming under the purview of this study.

1.11. OBJECTIVES OF THE STUDY

The study is designed with the following objectives:

1. To study the concept of formal, non-formal and informal aspects of education as revealed in Adhyatma Ramayana

2. To find out the concept of education in Adhyatma Ramayana with reference to

    a. Aim

    b. Content

    c. Method and

    d. Teacher-pupil relationship

3. To study the sociological significance of education as depicted in Adhyatma Ramayana

4. To study the relationship between spiritual and temporal objectives and related practices of education as envisaged in Adhyatma Ramayana

5. To identify the relevant principles and practices adopted in Adhyatma Ramayana, applicable to modern educational system for national integration, international understanding and peace.

1.12. METHODS OF PROCEDURE

An analytical descriptive approach is mainly followed in the study because the present study is intended to shed light on the Educational ideas in Adhyatma Ramayana of Ezhuthachan.

1.13. SCOPE OF THE STUDY

The study intends to present comprehensively the Educational Ideas in Adhyatma Ramayana within the range of the objectives already stated. It is expected that the conclusions of this investigation will be helpful to put forward

specific suggestions applicable to the contemporary system of education.

The study is reported in five chapters as indicated below.

Chapter 1 -	Introduction
Chapter II -	Survey of Related Literature
Chapter III -	Methodology
Chapter IV -	Analysis and Interpretation
Chapter V -	Discussion and Conclusion

1.14. LIMITATIONS OF THE STUDY

Adhyatma Ramayana is a total description of the practical Vedanta in the form of a story. As such it is not only a philosophical treatment but also a treasure of educational principles and practice. There are direct formal statements and indirect passages regarding education and adjustment problems of different types of personalities. The uniqueness of Adhyatma Ramayana, as compared with other Ramayanas with regard to educational concepts, is another area. To study Ramayana from all these points of view is beyond the scope of this research study, because it requires more time, resource and participation of many scholars in the field. So the

investigation is being limited mainly to the study of the implications of Adhyatma Ramayana with regard to the objectives stated earlier.

REFERENCES

1. Kothari, D.S. (Chairman), *Report of the education Commission* (1964-66). Education and National Development, First edition 1966, New Delhi: Ministry of Education Government of India.

2. Gandhi, M.K. *Towards New Education* (1953). Jivangi Dahyabhai Desai. Navajeevan Press, Ahamedabad.9. p. 43

3. Dev, Abhaya (1978). *Ramakatha* (Translation in Malayalam of the work by Fr.Kamil Bulcke in Hindi) Thrissur: Kerala Sahitya Akademi. p. 53.

4. Ibid., p.224 to 278.

5. Ibid., p. 224.

6. Ibid., p. 229.

7. Pillai, Ragavan K. (1980). *Ezhuthachan* Kendra Sahitya Akademi. p. 10.

8. Pillai, Narayana, P.K. Sahitya Panchananan (1986). *Panchananante Vimarsathrayam* Kerala Sahitya Akademi Trissur. p. 189.

9. Parameswarayar, Ulloor S. (1970). *Kerala Sahitya Charithram.* Vol.2 Department of Publication, Kerala University. p. 535.

10. Gandhi, M.K. (1935). *True Education* (Madras) Ahamedabad: Navajivan.

11. Altekar, A.S. (1944). *Education in Ancient India* New Delhi: Nandakisore Bros. p. 6.

12. Tirtha (1964). *National Integration* New Delhi: Universal Pub. p. 114.

13. Ston, Livin R.W. (1938). *Portrait of Socrates* Oxford University Press. p. 32.

14. Robert, R. Rusk (1954). *The Doctrines of the Great Educators* London: Macmillan & Co. Ltd. p.36.

15. George, Allen & Unwin (1930). *Contemporary American Philosophy* London: Ltd. II. p. 21.

16. Robert, R. Rusk (1954). *The Doctrines of the Great Educators* London: Macmillan & Co. Ltd. p.147.

CHAPTER II

SURVEY OF RELATED LITERATURE

2.1. Review of Related Studies.

2.2.Theorotical Overview

SURVEY OF RELATED LITERATURE

The aim of review of the related literature in research, especially in educational research, is for providing a general background regarding the important developments in the field of study. Ramayana, Mahabharatha, Upanishads and Bagavat Gita are the prime sources of Indian philosophical thought based on Vedas. The philosophical concepts highlighted in these books are the fundamental basis for the Indian philosophical and educational thought. The schools of West and East have made many attempts to evaluate Indian ideals in the light of their own views. So the researcher reviewed the philosophical aspects of education from various sources as the basis of determining the factors of education.

A lot of studies have been undertaken with regard to education in this area. The investigator reviewed certain relevant studies, which are presented below in chronologic order.

2.1. REVIEW OF RELATED STUDIES

[1]Sri. Aurabindo (1948) in his essay titled 'Mahabharatha and Ramaya' showed that the Ramayana embodied the Indian imagination to its highest and tenderest human ideals of character, made strength courage gentleness; purity fidelity and self-sacrifice familiar to it in the most harmonious forms colored, so as to attract the emotion and the aesthetic sense. It stripped morals of all repellent austerity on one side and on the other of mere commonness and lent a certain high divineness to the ordinary things of life; conjugal and filial maternal and fraternal feeling, the duty of the prince and leader and the loyalty of follower and subject, the greatness of the great and the truth and worth of the simple, toning things ethical to the beauty of a more psychical meaning by the glow of its ideal hues. He also pointed out that the Ramayana has been an agent of almost incalculable power in the moulding of the cultural mind of India.

[2]Seth's study (1953) established that the aim of all schools of Indian philosophy is self-realisation and they are purely idealistic.

[3]Saran (1954) attempted to analyse the Gurukula system of education and to explore the possibility of reinstating it in India in a modernized form. He has studied some peripheral concepts regarding the Gurukula system, in comparison with western models "in order to show the superiority of the 'rishi-aim' of God realisation", and some suggestions and exhortations were given. His main suggestions are: (1) the pupil should read and question their guru in a homely atmosphere. (2) The students should develop a religious outlook and aim at God-realisation. (3) Education should be imparted in a democratic way and (4) it should help to strengthen the national solidarity along with international understanding.

The study on Gandhi's Educational Ideas is the contribution of [4]N.P.Pillai (1959) which brings out Mahatma Gandhi's concept of Educational Psychology such as: Nature of education, Purpose of education, Methodology of basic education, Education through life and throughout life and self realisation as the end of all educational process.

[5]Divakar (1960) critically examined the "Educational philosophy of Upanishads" with respect to knowledge, aim, objectives of life and education. The researcher analyzed the psychological basis of education, method of teaching, teacher-pupil relationship and curriculum. He concludes that the Asram system of education was based on interest, needs and capacities of the pupils. The practice of concentration of mind is supposed to be the keynote of all beings.

[6]Sarma's (1960) analytical study on "The Philosophy of Tulasidas" led to the conclusion that the 'Guru' is the image of God on Earth. Tulasidas emphasized the importance of regional languages as the medium of instruction. The poet compared the teacher-pupil relationship with father-son relation. According to Tulasidas, Education is a continuous process; so in-service education is recommended as a means for this process.

[7]Radhakumud Mookerji (1960) in his detailed study of Ancient Indian Education brings to light the educational ideas found scattered in Hindu thought. He has stated that the aim of life and education was the realization of the absolute truth

known as God. Education must aim at self-fulfillment and not merely the acquisition of knowledge. Education must not be limited to the brain or to the development of the physical senses. The aim should be to transform the entire personality of man. Education is a process of control of the mind. The total individual is its chief concern. The pupils have to imbibe the qualities and ideals of the teacher. The students should 'catch' the ideas of the teachers.

[8]Vedamani Manual (1964) made an extensive study on "Life and Education among the Tamils in Ancient and Medieval Times". The investigator analysed 'Tolkappiyam' and the sanghom literature, which led to identify the aim of education, the aspect of educational theory and the methods of teaching and learning. Definite descriptions on friendship, charity, higher values, social duties and straightness of thought for a society rooted in divine life were identified as the important factors in this study.

The analytical study on "the Educational Ideas of Bertrand Russell" was under taken by [9]Singh (1969). The study reveals that education is an instrument to equip man to lead a

quality life. The critical study is developed as a comparative canvas with that of Plato, Spencer, Rousseau, Huxely, Locke and Dewey. According to Russel education is the formation of mental habits and outlook on life. Punishment and suppressive methods in education create psychological problems.

[10]Charle's study on Bhagavat Gita (1971) points out that Bhagavat Gita contains many ideas which could become the basis for a sound advanced philosophy and the same is quite significant for various aspects of Educational systems in India.

The study of [11]Dev (1972) on 'Tagore's Contributions for international understanding' reveals that significant bridges of understanding can be constructed between man and man only in an atmosphere of faith. Educational activity through the creation of faith can help the realization of a healthy society. Santiniketan is a bold attempt towards the creation of world peace and International understanding, which is also known as international co-operation.

[12]Hossain(1973) made an investigation into Vivekananda's philosophy of education through a psycho–metaphysical approach. The major objectives of the study were to

demonstrate that Vivekananda's philosophy of ducation and all his educational schemes were firmly rooted in Vedanta and they were relevant to the Indian society today to solve the crisis of education in the Indian society. Some conclusions of the study are:

a. Vedantic concept of education might offer a solution to the crisis of Indian education today.
b. Education in the vedantic sense would promote unity of mankind on national and international level.
c. What the child gets in schools and colleges will not help him to face the problems in life.

[13]Prahlad Mourya (1973) made an extensive study in the 'Social -Philosophy of Kabir. The researcher extolled Kabir as a social reformer who strove for making a society entirely different from the traditionalists. Kabir strongly reacted against the evils in the society and advised the people to make good by friendship and co-operation for creating an ideal society.

[14]Bhatt (1973) through his study on 'Vinoba Bhave', the freedom fighter and Sarvodaya worker well known through the Bhoodan movement, pointed out the ideas that education is

meant for 'manava dharma' or 'manava seva' i.e. human service. Hence education should develop the physical, moral and intellectual capacities latent in the individual to the full.

The study on 'Informal education through the Saint literature of the middle ages' by [15]Desa Pandey (1975) reflected on the comparative aspects of educational objectives in India and the western. The investigator points out the suitability of saint literature as instructional materials at various levels of formal and non-formal education.

The study entitled: 'A comparative study of Educational philosophy on Gita and Quran" by [16]Pandey (1975) attempted to make a comparison of the educational philosophy propounded in Gita and Quran. It also aims to highlight the practicability of educational ideas of these scriptures in the present India. Pandey has tried to give a critical description of the educational philosophy of these two texts.

[17]Jogeswar Sarma (1978) has stated that the purpose of educational programme is three fold namely (i) the acquisition of knowledge, (ii) the formation of character and personality and (iii) the inclination of the spirit for social obligation and religious

duties. The Upanisadic seers mainly make the division of knowledge into two, viz., para and apara – the higher and lower knowledge. The conception of a supreme, a universal spirit is the very keystone of the philosophical speculations of the Upanisadic seers.

[18]Sarma (1978) made an extensive study on "The contributions of Sankaracharya on Education". The major finding of the study is that Sankara is not only a philosopher but also a great educationist. His ideas on education reveal that spiritual education leads one to get mukti or self-realisation. It is a continuous intellectual process till mukti is achieved.

[19]Siva Mohan (1978) has made an analytical study on the Educational philosophy of poet "Thiruvalluvar". The study was chiefly based on Thiruvalluvar's contribution to ethical and spiritual values in life and it concludes that the ethical and spiritual values should be the guiding principle of the present education system.

[20]Sukumaran Nair (1980) has made an analytical study on the educational ideas of Swami Vivekananda in his thesis

submitted to Kerala University. The analysis is mainly in terms of educational values. Attempt has also been made to indicate how far Swami Vivekananda's educational ideas are useful to the modern educational system.

The study on "Narayana Guru as a Social Educator" is the contribution of [21]Pereira (1989), which brings out the educational philosophy of the great social reformer Narayana Guru. The study establishes that Guru accepted the Vedic methods of Sravana, Manana and Nididhyasana as the main method of study. He fought against the social taboos and religious misconceptions. The researcher concludes that Guru is a great philosopher and a social educator.

[22]Sreebhuvanam (1992) critically analysed the vision of Adhyatma Ramayanam with respect to its contents and aim. The investigator points out the difference between Vidya and Avidya and reveals the importance and the ways and methods of attainment of self- realization

[23]Sathya Sai Baba In his speech given in the Institute Auditorium Vrindavan on 25th may 1992 pointed out that the Ramayana depicts the triple qualities of Sathwa, Rajas and

Thamas. He pointed out that the relevance of the Ramayana is not confined to a particular time or place, but is for all the time and places. According to him Rama embodies the amity and harmony, which should prevail among the members of the family. According to him it is essential for every student to take Rama as an ideal to bee emulated and derive happiness by practicing the ideals of the Ramayana.

[24]Radhakrishnan (1993) critically examined the Advaitha philosophy in Ezhuthachan's Adhyatma Ramayanam with respect to Advaitha philosophies in Bhagavat Gita and other Indian epics. The investigator points out the importance of Advaitha philosophy and its practical implications in the modern world.

[25]Ramashrya Sharma,(1994) in his book 'A socio-political study of Ramayana', revealed every conceivable bit of information about education, state, kingship, administration, war and military organization ,position of women and mythology. It emphasized the importance of moral values in molding personality. The book also brought out the spiritual

and material values of education whose relevance can be seen in the present world

[26]Romesh C. Datt (1997) in his book titled 'Ramayana' stated that the Ramayana embodies the values and the culture of the ancient India, the religious and domestic life with its endurance, sweetness, tenderness and devotion. It upholds the educational values of the high morale of life. He pointed out the purveyance of the values of the Ramayana and its relevance today.

[27]Kenneth W Morgan (1998) in his book titled 'The Religion of the Hindus' showed that the Ramayana illustrates the ideals, which ought to prevail in the personal, domestic social and public life, ideals of brotherhood, kingship, friendship and above all the ideals of chastity. He also pointed out the metaphysical and physical facets of the Ramayana, which manifests the mythological journey of every individual to reach the 'Perfection'.

The study on Educational Ideas of Upanishads by [28]Surendran (1998) reveals that Universal integration was the ultimate aim of education and it was comprehensive in all

respects. Objective based approach in education was prominent and there was a perfect harmony in teacher-pupil relationship. The Upanisadic society was purely secularist.

According to [29]Seetharam (1998) value education is a complex process, which involves developing the ability to think in terms of values, the ability to do right things, and also the ability to feel the right emotion. Therefore there can be no single method for value education. A variety of methods have to be employed keeping in view the age group of children.

[30]Ranchor Prime's Ramayan: A Journey (1998) commented that the educational ideas of Ramayana provide a sound basis for an individual to start any journey, be it educational or spiritual. It can also be used as an educational tool: to encourage children to respect, understand and appreciate cultures other than their own; to teach and reinforce customs and beliefs if they are already living in an environment where Hinduism is practised as a way of life, and to illustrate the importance of possessing good moral values such as honour, truthfulness and mercy.

[31]Nambeesan's (1999) extensive study on "Sankaracharya as a social educator" is a valuable contribution to education. The researcher examined the role of Adi Sankara as an educator and a great philosopher. Sankara was able to integrate the different beliefs thereby developing an attitude of tolerance and liberate the society from the evils of superstition. He set a personal example of a model teacher. Sankara emphasized the concept of education suitable to the society based on Dharma.

The study on Educational Ideas in Bhagavat Gita and its relevance to Modern World (1999) is the contribution of [32]K.Peethambaran Pillai. The study reveals that Education should ultimately aim for self-realization and the Education system should be re-arranged to promote the spirit of enquiry by adopting problem solving method. It also suggests that the concept of value education should be extended to non-formal education also.

[33]Harikumar conducted a study: "A critical study on the pedagogical perceptions of J. Krishnamoorthy" (2002). According to Krishnamoorthy the development of a complete

human being, integrated intelligence is the function of the right kind of education. Self-knowledge becomes one of the highest objectives of education. The quality and devotion of the teacher is the most important factor in this context.

[34]Dr. Ravindra Kumar(2003) in his essay titled "Why Rama and Ramayana remained ideal for Millions, and Especially for Gandhi" proposed that Rama's system of administration was the beginning of a true democracy that fascinated great thinkers especially Gandhi. He showed that the concept of symbolical development and symbolical levels of Ramayana will illuminate all the facets of religious life. The ideals of Ramayana especially the democratic values have greatly influenced Gandhi in his doctrine of the Ramarajya

In his study titled 'Sri Rama and Ramayana' [35]Joshua David Stone(2003) pointed out that the Ramayana contains the essence of the more technical Vedic scripture with a simplistic treatment to reach the common men. He also asserted that the Ramayana is a text book of morals and ideals for youth and people of all ages to enjoy and aspire. He pointed out the high educational ideals that the Ramayana focuses.

[36]Alexander Aisen (2004) in his 'Book of Ramayana' pointed out that it has been an influential teaching for children and scholars of all ages because of Ramayana's simplicity and exemplary concepts and virtues of the Hindu people. From childhood most Indians learn the characters and incidents of this epic and they furnish the morals, ideals and wisdom of common life. This epic helps to bind together the many peoples of India, transcending caste, distance and language by showing all the perfect way to practice dharma throughout one's life. He also pointed out that from Ramayana, one can derive many of the virtues of the Hindu culture such as perfectionism, honesty, order, obedience and respect, and active asceticism.

[37]P.A. Barannikow (2004) in his 'Philosophical Perceptions of Indian Epics' revealed that idealism, realism, humanism and catholicity have been fully incorporated in Ramayana. The significance of Ramayana has not faded with time. It has found a place in the hearts of all rich, poor, scholars or illiterates alike through its high ideals of life, educational values and universal appeal.

[38]Yogi-seer Sriranga Sadguru (2005) of Karnataka pointed out that Maharaishi Valmiki has composed the Ramayana from the heights of super-conscious state that is not influenced by the sensory thoughts and ideas. He remarked that the Ramayana is not just a historical story that happened once, but is always happening which can be seen anytime in the inner most levels within oneself by developing the spiritual insight.

[39]M.G. Prasad (2006) in his study titled 'Relevance of Ramayana' revealed that Ramayana is like a big river that is born out of Valmiki as mountain. This big river is flowing towards the ocean as Rama. Thus while flowing, the big river Ramayana is making the whole world sacred. A sincere study, understanding and practice of principles in Ramayana provide the spiritual insight required to see the Vedic truths and culture. He also proposed that the ideals and everlasting principles of Ramayana should be transferred from generation to generation, as it is relevant to all human beings, all the time and everywhere.

[40]Sulekapadmini Natarajan's (2008) 'Ramayana An Introduction' proposed that the Ramayana is a kind of

instructional material that sets moral standards for human behaviour at different strata of the society under varying circumstances, and demonstrates ideal relationships within the family. It has permanence—it is relevant at all times, in all places and in all ages. The two ideals, she says, of the Ramayana are Truth and Purity of thought, deed and action. According to her the Ramayana teaches philosophy, politics, the concepts and kinds of duties, morality and truth, in an easy and simplified manner to those who cannot understand the complex language of the Vedas. She also asserted that the Ramayana expounds ideal behaviour, the ideal way of life and emphasizes the sanctity of the human world and throws light upon the daily vicissitudes of life.

2.2. THEORETICAL OVERVIEW

The concept of knowledge according to Adhyatma Ramayanam is based on the Advaitha or Vedantic philosophy which states that "Brahmam Sathyam; Jagath Mithya". This means that the Brahman alone is truth and the world as seen is a myth or an illusion. Brahman is the eternal reality without death and birth and has no beginning and end. It has no quality because it has all the qualities. World is an illusion and is based on Maya which has no independent existence apart from Brahman. When one realises the truth, he realises that neither the body nor the senses nor the mind and nor the intellect is the self. He is really the Atman, which is part and parcel of the Universal reality-otherwise known as Atman or Brahman. This realisation leads to Vidya -the real knowledge. All other knowledge is avidya causing ignorance. So real education should enable a person to liberate himself from avidya or ignorance associated with ego(Ahamkara) selfishness, greed, hatred and jealousy. When one attains the real knowledge he realizes that he is Brahman and his self disappears, with the result that one becomes free from desires.

Such a person is known as educated (panditha) who is even minded, peaceful and always in bliss. The ultimate aim of all educational processes is to attain this non-duality. That is why it is stated by ancient seers: "atmanam vidhi" meaning education is to know about oneself. When one knows the reality or self he looses his selfhood and identifies with the eternal reality. The statements 'Aham Brahmasmi' and 'Tat Twam Asi' are really pointing out to this aspect namely, "the individual is Brahman himself ".

REFERENCES

1. Aurobindo, Sri. (1948). *Ramayana and Mahabharatha In "Foundations of Indian Culture" with "The Renaissance in India"* SABCL, Pondicherry: Aurobindo Asram *Vol 14, p.282-293.*

2. Seth, K.D. (1953). *Idealistic Trends in Indian Philosophy* (Edn) Doctoral Thesis. Allehabad University.

3. Saran, B. (1954). *The Gurukula System of Education in India and its application in Modern Times* (Edn) Doctoral Thesis. University of Kerala.

4. Pillai, N.P. (1959). *Educational Ideas of Mahatma Gandhi* (Edn) Doctoral Thesis. University of Kerala.

5. Divakar, S.M. (1960). *A Critical Study of the Educational Philosophy of Upanisads* Doctoral Thesis. Baroda: M.S. University.

6. Sarma, S. (1960). *Thulasi's Philosophy of Education* (Hindi) Doctoral Thesis. University of Rajastan.

7. Mookerji, Radhakumud (1960). *Ancient Indian Education Brahmanical and Budhist* Delhi: Motilal Banarsida.

8. Manual, Vedamani N. (1964). *Life and Education among the Tamils in Ancient and Medieval Times.* Doctoral Thesis. University of Kerala.

9. Singh, S.N. (1969). *The Educational Philosophy of Bertrand Russel* Doctoral Thesis. Banaras Hindu University.

10. Charle, M.K. (1971). *The Educational Philosophy of Bhagavath Gita* (Edn) Doctoral Thesis. Bomaby Sardar Pattel University.

11. Dev (1972). *Tagore's Contributions for International Understanding* Doctoral Thesis. Viswa Bharathy University.

12. Hossain, M. (1973). *Svami Vivekananda's Philosophy of Education – A Psycho Metaphysical Approach* (Edn) Doctoral Thesis. Calcutta University.

13. Mourya, Prahlad (1973). *The Social Philosophy of Kabir* Kanpur: Pustak Sanstan.

14. Bhatt, J.M. (1973). *A Study of the Educational Philosophy of Vinoba Bhave* (Edn) Doctoral Thesis. Sardar Pattel University

15. Pandey, Desa (1975). *Informal Education through the Saint Literature of the middle ages* Doctoral Thesis. University of Poona.

16. Pandey, J.B. (1975). *A comparative study of the Educational Philosophy in Gita and Quran* Doctoral Thesis. Gauhatti University.

17. Sarmah, Jogeswar (1978). *Philosophy of Education in the Upanisad* New Delhi: Oriental Publishers and Distributors.

18. Sarma (1978). *The Contribution of Sankaracharya on Education* (Edn) Doctoral Thesis. University of Meerat.

19. Sivamohan, I. (1978). *Educational Philosophy of Poet Thiruvalluvar* (Edn) Doctoral Thesis, University of Kerala.

20. Nair, Sukumaran V. (1980). *Educational Ideas of Svami Vivekananda.* (Edn) Doctoral Thesis, University of Kerala.

21. Pereira, J.J. (1989). *Narayana Guru A Social Educator* (Edn) Doctoral Thesis. University of Kerala.

22. Sreebhuvanam, A. (1992). *Adhyatma Ramayanam Kilippattinte Darasanikapaschathalam Oru Vimarshanathmaka Padanam* (Mal) Doctoral Thesis. University of Calicut.

23. *Baba, Sree Sathya Sai* - Spechs, http://www.sssbpt.info/ssspecaks/volume25/sss25-16.pdf.

24. Radakrishnan, K.A. (1993). *Advaitha Philosophy in Ezhuthachan's Adhyatma Ramayanam – A critical Study* (Phil) Doctoral Thesis. University of Calicut.

25. Sharma, Ramashreya (1994). *A Socio- Political Study of Ramayana* New Delhi, Motilal Banarsidass.

26. Datt, Romesh C. (1997). *Ramayana* London: OUP.

27. Morgan, Kenneth W. (1998). *The Religion of the Hindus* New York: Motilal Banarsidass pub.

28. Surendran, V. (1998). *Educational Ideas in Upanisads* (Edn) Doctoral Thesis. S.S. University of Sanskrit.

29. Seetharam, A.R. (1998). *Methodology of Inculcating Values.* In N.Venkataiah (Eds) Value education (p.93-101). New Delhi. APH.

30. Prime, Ranchor (1998). *Ramayana: A Journey* London: Channel Four Book.

31. Nambeesan, Krishnankutty K. (1999). *Sri. Sankaracharya as a Social Educator* (Edn) Doctoral Thesis. S.S. University of Sanskrit.

32. Pillai, Peethambaran K. (1999). *Educational Ideas in Bhagavath Gita and its Relevance to Modern world* (Edn) Doctoral Thesis. S.S.University of Sanskrit.

33. Harikumar (2002). *A critical Study on the pedagogical Perceptions of J. Krishnamoorthy* (Edn) Doctoral Thesis. S.S. University of Sanskrit.

34. Kumar, Dr. Ravindra (2003). *Why Rama and Ramayana remained ideal for Millions, and Especially for Gandhi* Sage Journals Online, Indian Economic and Social History Review, Vol.18, No.2, p.223-225.

35. Stone, Joshua David (2003). *Sri Rama and the Ramayana* Madras: Popular Prakashan.

36. Aisen, Alexander (2004). *Book of Ramayana Hindus* New York: Motial Banarsidass.

37. Barannikow, P.A. (2004). *Philosophical Perceptions of Indian Epics* Melbourne: Oriental.

38. Sadguru, Yogi-seer Sriranga (2005). *Soul of Ramayana* Banglore: Adhaith Asramam.

39. Prasad, M.G. (2006). *Relevance of Ramayana* Maple wood: Osborne Terrace

40. Natarajan, Sulekapadmini (2008). *Ramayana An Introduction* Hyderabad: Eagle Publishers

CHAPTER III

METHODOLOGY

3.1. Introduction

3.2. Sources of Data

3.3. Notes Taking.

4.4. Writing the Report

METHODOLOGY

3.1. INTRODUCTION

The method adopted for the study is an analytical descriptive approach. The study aims to locate and analyze the educational ideas in Adhyatma Ramayana composed by Thunchath Ramanujan Ezhuthachan. The objectives of the study have been already stated in the introductory chapter. The methodological details of the study comprise the content of this chapter. The principal source of the theoretical details of the method adopted is based on [1]Best and Khan. The approaches of several other authors have also been referred. All the research studies involve the elements of observation, description and analysis. Best and Khan tries to classify educational research under three main heads. 1. Historical, 2. Descriptive and 3. Experimental. They used the term "what was, what is and what shall be" to discriminate between the three types. Accordingly the present study falls under the category of historical research.

The notable features of the historical research are:

- Historical research differs markedly from the sort of research conducted by most scientists, including behavioural and social scientists.
- Historical analysis may be directed towards an idea, a movement or an institution.
- People cannot be subjected to historical investigation without some consideration of their interaction with the idea, movement or institution.
- Historical analysis helps the investigator to understand the how and why of educational movement those have appeared and continue to prevail.
- It helps to understand the historical background of some contemporary educational movements and issues.
- It helps to evaluate not only lasting contributions but also the fads and bandwagon schemes, interests and tendencies that have appeared on the educational scene to be discovered.

In the words of [2] Aydelotte:

– "Our knowledge of the past both too limited and too extensive. Only one minute fraction of what has happened has been recorded "...

– "the points on which we need most information are those on which our sources are most inadequate "...

– "the fragmentary and incomplete information we do have about the past is too abundant to prevent our coming to terms with it "...

– "its sheer bulk prevents it, being easily manipulated or even easily assimilated "...

– "finality of knowledge is impossible in all areas of study"...

Accordingly a list of topics for educational historical research has been suggested by [3]Brickman in 1982 as given in appendix.[Ap-3.1]

Adhyatma Ramayana was composed by Ezuthachan to inculcate and develop the spiritual knowledge and devotion among people, there by raising their moral and spiritual values to lead a peaceful life with the ultimate aim of Self-realisation.

3.2. SOURCES OF DATA

The primary sources of data for this research work are the relevant passages of Adhyatma Ramayana. Secondary sources were collected from the remarks made by scholars on the relevant passages. Whenever it was difficult to recollect the meaning from the original text, secondary sources were utilized for the collection of data.

3.3. NOTES TAKING

The following procedure was adopted for taking down notes:

- The researcher went through the original text of the Adhyatma Ramayana by Thunjath Ramanujan Ezhuthachan, many times to enable himself to understand and locate the ideas having educational implications.
- The relevant lines, quotations and passages were noted. Each of them located has been put in index cards of "5 x 8" size.

- Proper headings were given on the top and bibliographical citations at the bottom against each item in each card.
- Items were posted against each component that is, the educational ideas that are predetermined and shown under the objectives of the study.
- Sufficient explanations and interpretations were added to each item.
- More cards were added for notes wherever found necessary and they were tied together.
- Cards were filed under each component under the purview of the objectives so as to enable the researcher to handle the same easily at the time of writing report.

3.4. WRITING THE REPORT

Much care was taken in writing the report so as to enable the same being presented in tune with the theoretical details and objectives of the study.

The data collected and interpreted, as notes have been later got elaborated or concise subject to the contexts. Then the materials were modified and edited with utmost care so as to make sure that the final script is reliable and valid to the maximum level possible.

Bearing in mind the general faults noted by researchers in writing a historical report, maximum possible care was taken not to avoid any relevant fact. The interpretations of the first hand information or data from the primary sources have been carried out with novelty, as it is highly required in this type of study.

REFERENCES

1. Best John, W. & Khan James, V. (1996). *Research in Education* New Delhi: Prentice Hall of India.

2. Aydelotte, W.D. (1963). *Notes on the problem of historical generalization* Chicago: University of Chicago press.

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION

- *The concept of formal, non-formal and informal aspects of education as revealed in Adhyatma Ramayana.*
- *Concept of education in Adhyatma Ramayana with reference to*
    - a. *Aim,*
    - b. *Content,*
    - c. *Method and*
    - d. *Teacher-pupil relationship*
- *Sociological significance of education as described in Adhyatma Ramayana*
- *Relationship between spiritual and temporal objectives and related practices of education envisaged in Adhyatma Ramayana*
- *The principles and practices adopted in Adhyatma Ramayana are applicable to modern educational system especially for national integration, international understanding and peace.*

ANALYSIS AND INTERPRETATION

It is to be noted that Adhyatma Ramayana is narrating the story of Rama, who is considered as God himself, born as man to establish Dharma and educate people regarding the ways and means for achieving liberation from the worldly life so as to attain self-realization or the identification of the self with the ultimate reality. In accordance with Vedic concepts of values known as Purusharthas (Dharma, Artha, Kama and Moksha), the life of Rama demonstrates how an individual should perform his duties in life so as to attain Moksha. That is why it is very often stated that Valmiki describes how man can rise to the level of God by following the role model of Rama because he is the personification of Dharma. In Adhyatma Ramayana depiction of Rama as God is more suitable for creating devotion and consecrated to God. Along with Rama, there are large numbers of other characters depicting the positive and negative qualities of personalities. Another great character is Sita who not only equals but also surpasses Rama by her virtues of womanhood and motherhood. Ezhuthachan

pointed out that Sita is but Goddess Lakshmi, the supreme mother who is also known as Prakrithi or Sakthi.

Ezhuthachan reveals that he composed Adhyatma Ramayana, which illustrates the principles of Vedas for the benefit of uneducated people. Through the story of Rama the poet instructs the common man to acquire an insight into the concept of Vedanta, which enables one to realize the non-duality. He requests that every intelligent person should hear this story with full devotion. According to the Indian concept, Vedas are the source of ultimate knowledge. The word Veda has originated from the root ' vid' meaning knowledge. This is the ultimate and complete knowledge which when acquired; there will be nothing more to know. The ultimate aim of an individual is the realization of the truth, which is attained, by self-realization. The principle ' That Thou art ' (Thatwamasi) is known as Vedanta or the end of Vedas. In other words it is the realization that ' I am Brahman ' himself (Aham Brahmasmi). But this does not mean that we should neglect the temporal world and sciences. The sciences are known as vedangas. In the totality there is no separation between temporal and spiritual life. Hence even sciences are considered as limbs of

Vedas. The values of life as defined in Vedas are Dharma, Artha, Kama and Moksha. Here Dharma is the basis for acquiring the other three values. So the basic necessity is to know ' what Dharma is ' for starting a good life. Symbolically Dharma is depicted as an Ox with four legs; the four legs being truth, compassion, sacrifice and purity. This symbolic representation of Dharma is known as Nandhikesa the vehicle of Lord Mahesa. Dharma is the basis of acquiring Bhukthi (temporal rewards) and Mukthi (the ultimate liberation from the worldly life). If Truth (sathyam) is considered as a coin, Dharma and Jnana form the two sides. Jnana without Dharma is meaningless, and Dharma devoid of Jnana is empty.

The temporal values of Artha and Kama (wealth and aesthetic pleasures) are to be acquired through activities acceptable to social and moral principles. Sree Sankara says:

> " Nija karmo patham vitham
> Thena vinodaya chitham "

This means that one should acquire wealth and enjoy in accordance with his ordained duties prescribed on the basis of Dharma. Mere enjoyment of the temporal world is not the aim

of life. The ultimate aim of life is liberation from the worldly life and the attainment of Salvation or Mukthi. To acquire Dharma one has to concentrate on Brahman-, the ultimate truth. The first stage in life is devoted for acquiring the true knowledge and thereby getting the concept of Dharma. Only after the successful completion of this stage namely Brahmacharya, an individual passes on to the second stage i.e., the householder (Garhasthya). The house- holder's duty is very important because the society depends upon the services of the householder for its existence. After discharging the duties of the house- holder, one retires to isolation, which is known as Vanaprastha. After this an individual attains the stage of non-duality (Advaitha). This stage is known as Sanyasa. 'Sanyasi ' is a liberated soul who sheds off his selfhood by identification with Brahman, the ultimate reality. Such a person is known as an enlightened soul. This is the essence of the Vedic concept of liberation. Adhyatma Ramayana represents Rama as an enlightened soul ('Atma-rama' who is but Brahman itself). Rama is depicted as an ideal son, student, husband, friend, ruler, warrior and above all the symbol of Dharma with the values of sacrifice and love.

There are other great personalities such as Dasaratha, Bharatha, Lakshmana, Sathrughna, Guha, Hanuman, Jambavan, Vibheeshana and Sugreeva with unique characteristics. There are great teachers and saints like Vasishta, Viswamithra, Agastya and Sutheeshna who are the embodiment of knowledge and virtue and serve the society as teachers. In addition to this, the saints like Sabari, Swayamprabha and women with distinction such as Kousalya, Kaikeyi, Sumithra, Thara and Mandodari stand out with distinct qualities of womanhood and motherhood. Even the characters such as Ravana, Kumbhakarna, Indrajith and Bali are revealing some good qualities even though the evil nature is dominant in them. On examining the characteristics of each personality it may be noted that wherever there is ego and selfishness, there is downfall. Lack of proper education leads to Avidya that is contributing to the ego and selfishness, which pave the way for the pursuit of sensory pleasures, ultimately taking the person to destruction. Similarly the women characters like Mandhara, Surpanakha and Thadaka illustrate how the evil feelings lead a person to dangerous consequences. The violence of Thadaka, the revenge of Mandhara and the

amour of Surpanakha are well illustrated. A detailed study of the personality of each character reveals how the type of personality varies with unique trait and motivation. The trait-composite theory of personality may be relevant in explaining the personality of each character in Ramayana.

The findings of the study are analyzed and summarized below separately under different headings in relation to the objectives of the study.

Objective -1

To study the concept of formal, non-formal and informal aspects of education as revealed in Adhyatma Ramayana.

Formal Education

Vasishta, the great saint conducted the initiation ceremony of Rama and his brothers in accordance with the prescribed rules of Vedas.[1] The content of their education consisted of Vedas, Vedangas (sciences), sub- divisions of sciences, rules of laws, and code of conduct (smrithies). The children learned these subjects very easily without any

difficulty. It is wonderful to note that all these lessons are only the breathings of these great ones. This means that true knowledge is the ultimate knowledge, which is related to Brahman or Supreme Lord. For divine children, knowledge is inseparable like breathing and life itself. The education included physical training and warfare also. Education was imparted at the residence of the guru with strict discipline. Vasishta, the guru was not only a great scholar in vedas and vedangas but also a role model for teachers with the qualities like humility, love and devotion to God. He was devoid of ego, selfishness, jealousy, hatred and desire for worldly pleasures. He is a typical representative of an ideal teacher. After the formal education, Viswamithra subjected Rama and Lakshmana to an ordeal to see if they could safeguard his Yagna from the demons thereby proving their competency in facing crucial situations. The saint Viswamithra gives them further training and additional knowledge with regard to use of arms and techniques for defense. The capacity of the physical strength and mental stamina of Rama and Lakshmana were verified and their courage and mastery in the use of weapons were manifested in the killing of the demons and protecting the

sacrificial fire of sage Viswamithra. In this context, Mareecha begs for pardon and Rama kindly spares his life. Rama represents the Supreme, and hence he is always merciful to anybody who surrenders to him. The training given by Viswamithra is a typical example of non-formal education. This may be considered as a situational approach followed by comprehensive evaluation of the young ones by a sage, like Viswamithra. Finally Rama's qualities of humility, velour, self-confidence and strength are demonstrated when the mighty bow of Siva is broken at the court of Janaka which leads to the marriage of Sita with Rama.

The qualities of Rama are again revealed in his encounter with Parasurama. When Parasurama challenges and threatens Rama, the latter politely requests him to spare him from an encounter taking into consideration his age. He accepts the challenge only on compulsion. Even after success Rama does not show any kind of jubilation or pride. With the result, Parasurama blesses him by transferring his spiritual powers to the prince. The humility, resourcefulness and the dignity of Rama are revealed in his behavior towards Parasurama.

Descriptions of the formal educational institutions are given regarding the ashrams (hermitages) of Bharadwaja, Valmiki, Athri and Sutheeshna. From these it can be inferred that there were a large number of hermitages for imparting formal education. The teachers were generally great saints who lived in the deep forest isolated from the society so that the inmates were isolated from worldly pleasures and political disturbances. They lived in constant communion with Nature. These teachers were devoted souls who brought up the children in their own small households. The teacher was a spiritual father to the students. They did not get any rewards or fees, and led a very simple life. Ashrams were ideal places for education, where learning, research and extension work were conducted. These educational institutions guided the activity of rulers by giving advice whenever needed and the whole society including the emperor prostrated before the teacher who was respected equal to God. Women were also given education according to their need and nature. During the journey to forest Sita tells Rama about the duties of a wife and this shows the type of excellent value education imparted in those days, to women.

Training of Rama and Lakshmana by sage Viswamithra:

The renowned sage Viswamithra visited Dasaratha and requested him to send Rama and Lakshmana for protecting his Yajna, which was polluted by Rakshasas (demons). The king hesitated at first, because he thought that Rama and Lakshmana were too young to face the demons. Sage Vasishta advises the king to comply with the request of Viswamithra, who takes the young princes to the deep forest where his hermitage was situated. On the way they meet Thadaka, the terrible demon who obstructs their way and tries to eat them. Viswamithra tells Rama that this Rakshasi (she-demon) is the inhabitant of that part of the forest and nobody can walk through that way because of the fear about her. He requests Rama to kill her. Rama sends an arrow that hits her and she falls dead. From her huge corpse which lay as a mountain a beautiful angelic soul comes out, prays before him and says that she has been emancipated from her sin.

Again they continue their journey. The young princes feel thirsty and hungry. The sage prescribes some mantras (Bala

and Athibala) for quenching the thirst and satisfying the hunger.[2] Finally they reach the hermitage and the sage reveals the secrets of some divine weapons for defeating the enemies and when he starts his Yajna, the demons appear on the sky and try to pollute the sacred fire by sprinkling blood and dirty materials like bones and lumps of flesh. Rama and Lakshmana face the demons boldly and one of their leaders, Subahu falls dead by the arrow of Rama. When the leader and all the followers are dead another chief namely Mareecha runs away; but wherever he goes the arrow of Rama follows him. When he finds that he cannot escape from Rama's arrow Mareecha implores for pardon at the feet of Rama who spares his life.

After a few days, Rama and Lakshmana were taken to the court of Janaka where Rama breaks the heavy Saiva Chapa (Siva's bow), which nobody else was able to raise from the ground till then. With this performance, the training of Rama was completed. It has to be remembered that the great sage Viswamithra wanted to train the princes for facing any situation and to develop self-confidence through his guidance. When Viswamithra wanted Dasaratha that his two sons should be sent with him to drive away the demons, the king was

doubtful about the capacity of the young boys because he was afraid of the consequences. After Viswamithra's non- formal guidance they broke the Saiva Chapa, married the daughters of king Janaka and even defeated the attempt of Parasurama on their return journey. So Dasaratha accepted his sons with full pride and satisfaction. Now he knows that his children are not common men but persons with unusual capacity for facing any situation successfully.

Non-formal Education

Education as revealed through Ramayana was systematically and naturally integrated with life and environment so that it is very often difficult to distinguish between formal, non-formal and informal aspects of education. For example Adhyatma Ramayana itself is a narration by Lord Mahadeva to his sweet heart Parvathi Devi who wants to know the secret of Brahman by understanding properly the story of Rama. So the principle of " Ask and thou shall be given "[3], pointed out by Christ as the starting of educational process, can be identified here. The glory and sanctity of the story of Rama is clearly illustrated by Mahadeva at the introduction,

which is an ideal way of motivation necessary for effective educational process. The greatness of Rama is summarized very effectively for creating full attention and devotion in the student who tries to learn. The whole Ramayana is summarized in nutshell at the introduction. This helps the learner to get a gestalt view of the whole story. The seriousness and the value of learning Ramayana cannot be more highlighted. If Parvathi Devi herself learns it with great desire and interest from none other than Lord Mahadeva himself who is the teacher of teachers and the master of the Devas. Thus psychologically the introduction is ideal, perfect and very effective. This is a typical example for an effective introduction, which motivates the learner to the fullest.

Non-formal education is very often integrated with life situations as revealed in Ramayana. Most important instance is the 'Lakshmanopadesam' in three phases.

These are the advices given to Lakshmana by Rama mainly in three stages:

a) In Ayodhya Kanda.[Ap-4.1]

b) Aranya Kanda.[Ap-4.2] and

c) Kishkinda Kanda.[Ap-4. 3]

Lakshmana was fully devoted to Rama because he was aware of the greatness and quality of his brother. When the whole of Ayodhya was jubilant at the declaration that Rama would be crowned as the Junior King, Lakshmana was immensely happy. But later when he learns that Rama has to go to the forest for fourteen years and Bharatha will be crowned at the request of Kaikeyi, he becomes very angry. He says[4]: "The King has become very old, insane and henpecked. If injustice is done by anybody, he should be punished even if one is a teacher. Here our father has done an injustice; I will put him in prison and crown you as the successor. I have the capacity to do that". Uttering these words Lakshmana shivered with anger. Here Rama psychologically addresses him as his 'darling boy' and says that he is fully aware of his capacity and the devotion to his brother. Then he slowly tells him about the illusory and temporary nature of this world with riches and power.[5] He convinces Lakshmana about the mistakes of actions based on emotions especially anger, which makes a man mad and blind so that he may kill even his brother, father and near and dear ones. With a long and convincing illustration he

pacifies Lakshmana who accepts the advice of Rama and follows him to the forest. This happens in Ayodhya kanda.

After going to the forest Lakshmana becomes more mature as a result of wide and enduring adverse experiences and understands that temporal knowledge is not valuable. So he wants to acquire Vidya or real knowledge. Very politely he approaches his brother and requests him to educate him on Vidya, and help him to distinguish between Vidya and Avidya.[6] (Real knowledge and ignorance). The Secret of the universe, the relationship between body, senses, mind, intellect and Soul; characteristics of the Soul; the code of conduct of a cultured person, the details of a disciplined life – all these are clearly illustrated here.

The third stage of advice to Lakshmana occurs in Kishkinda kanda where Lakshmana requests Rama to enlighten him how to worship Rama or god so as to attain Mukthi or liberation.[7] The details of the worship and the spiritual discipline to be followed are given at this stage.

It has to be noted that at the first stage Lakshmana was subjected to emotions of anger, which made him immature. At

this stage he was educated how to control his emotions exercising intellect. When Lakshmana became more mature he became deserving to know about real knowledge and how to be free from ignorance. At the third stage Lakshmana wanted to know the path to attain salvation. Here the educational principle of " as you have so you are given " is highlighted. This is a typical example of non-formal education based on the need and aptitude of the individual.

Plenty of such examples of effective non-formal education are available in Adhyatma Ramayana. Some of them are stated below:

1. The conversation between Rama and Bharatha: [Ap-4.4]

When Bharatha understands that Rama has gone to forest renouncing the Kingdom, he is very much grieved and goes to the forest and implores Rama to come back to Ayodhya and rule the country. Rama convinces Bharatha here with logical arguments that they have to fulfill the promise of their father.

2. The meeting and the discourse with Sabari: [Ap-4.5]

Sabari was a devotee of Rama who had been worshipping Rama for a long time expecting his arrival. She was given enlightenment regarding the greatness of sincere devotion and as a result of this enlightenment she attained salvation.

3. The advice to Bali, Thara and Sugreeva: [Ap-4. 6]

When the arrow of Rama hit Bali, he fell down and asked Rama ' why are you sending the arrow by hiding behind a tree, like an uncivilized forest dweller.' Bali denounces the righteousness in the action of Rama. To this question and the other complaints Rama gives convincing answers. Bali had committed a great sin by capturing the wife of his younger brother Sugreeva and driving him off the kingdom. According to Indian ideal Daughters, sisters, sister-in-laws or daughter-in-laws are equal to mother; so anybody who attempts to have immoral attachment with women of such categories is a great sinner. 'You have behaved like an animal by owning your brother's wife. Animals are hunted and so are you.' This convinces Bali who realizes his mistakes, repents and seeks salvation by the blessings of Rama.

At the death of Bali his wife, Thara is lost in grief and she weeps loudly. She requests Rama to kill her too because she believes that there is no life without her husband. Rama approaches Thara and consoles her by imparting spiritual knowledge. After hearing the realities of life Thara is freed from her sorrow originated from her ignorance and then attains solace.

After consoling Thara Rama instructs Sugreeva, what he has to do as a King. Angada, son of Bali should be crowned as the heir and the people tended properly. The country should be safeguarded on the basis of ethical codes and the accepted values of the Society.

The problems faced by Bali, Thara and Sugreeva were quite different. But Rama helped them to solve their problems by proper counselling. From this, it is clear that the same teacher should deal in different ways to solve the problems of different persons according to their situations and needs. The natural way in which the problems of different persons are solved is clear from these examples. In short this shows that the non-formal education should be natural, systematic,

psychologically suitable to the learner and socially integrated with the situation.

4. Guidance given to Hanuman by Jambavan: [Ap-4.7]

The army of monkeys was deputed in search of Sita Devi. Four batches were sent in four directions. The most capable persons were sent in the direction of South because of the inference that Devi might be in Lanka, which is located in the South. Angada, Hanuman, Jambavan, Nalan, Neelan and such mighty and wise leaders were included in the group despatched to the South. In the long run they reached the seashores of the South. If they return without seeing Devi, Sugreeva will execute them. So the monkeys lay fasting on the coast in disappointment. No-body was confident of jumping the gap of 100 'yojanas' of ocean between India and Lanka. Every body was frustrated. Hanuman was also sitting without confidence. At that moment Jambavan came forward and addressed Hanuman. "Are you not Aanjaneya, the embodiment of physical and mental strength? Don't you know that, you are the embryo developed in the womb of Dakshayani as the son of Mahesha himself? Why do you stay at the level of an ordinary monkey? What is impossible for you? Arise, awake and do

your duty. Remember, Rama gave his ring to you for handing over it to Sita Devi? Don't you know that even at your birth you jumped up to swallow the sun? " This revelation helped Hanuman to gain insight. After having realized his potential, he grew up to the sky, roared aloud and jumped over the sea to Lanka. One of the mightiest and heroic characters of Ramayana is Hanuman. But for the guidance of Jambavan, Hanuman would not have played his role in a heroic way. This is a typical example of effective non-formal education known as guidance. This example is a model for explaining the principle of guidance in modern pedagogy classes.

5. Statement of Sampathy or Sampathy Vakyam: [Ap-4. 8]

When the monkeys were lying on the seashore, completely disappointed, Sampathy, the brother of Jadayu came there and advised them what to do. The narration of Sampathy regarding the birth of a child, growth and participation in the worldly life is a scientific and systematic narration. Finally he advises to renounce the desires related to the worldly life and live happily as a self-realized soul, free from the charms of the pseudo-pleasures of the world. He also told them that Sita Devi was in Lanka because, he could see far and wide clearly as a kite.

Sampathy persuades the monkeys to fulfill their duty very boldly.

The examples, pointed out above in Adhyatma Ramayana, are samples, which represent how non-formal education plays an important role in education.

Informal Education:

The importance of informal education is evident in Adhyatma Ramayana in several occasions. Some of them are mentioned below:

1. When Rama starts from Ayodhya to the forest Kousalya is completely in woe. Then he reminds his mother about the duties of a devoted wife and creates self-confidence.[8]

2. Sita convinces Rama that it is her duty to accompany Rama wherever he goes. So in setting out for the journey to the forest she will be in front because it is the duty of a wife to share the sorrows and happiness of the husband.[9]

3. Advice of Sumitra to her son Lakshmana to accompany Rama to the forest considering Rama as Dasaratha, Janaki as Sumitra and forest as Ayodhya.[10]

4. Vibheeshana, Kumbakarna, Mandodari and Malyavan advised Ravana to give Sita back to Rama and save himself and Lanka from destruction. But he did not accept their advice. This results in his complete destruction. Hence the generalization that, when misfortune approaches advices of good people will not be acceptable is well demonstrated.[11]

5. When Vibheeshana requests for the protection of Rama, Sugreeva does not believe him and tries to punish him on the ground that demons cannot be trusted. But Hanuman says that good people are present in every sect. Henceforth the generalization that a whole group is bad is illogical. Rama accepts this argument.[12]

Adhyatma Ramayana is rich with such instances of effective informal processes of instruction. Many of them have become proverbs in Malayalam.

Objective -2

To find out the concept of education in Adhyatma Ramayana with reference to

- ***a. Aim,***
- ***b. Content,***
- ***c. Method and***
- ***d. Teacher-pupil relationship***

a. Aim

According to Adhyatma Ramayana Mukthi (liberation from the worldly life) is the ultimate aim of education. Lakshmana became very furious when Rama was denied the kingship of Ayodhya and was directed to go to forest. Lakshmana declares that he will see that his brother is crowned as king and anybody who stands in the way will be made a captive. In this context, Rama advises Lakshmana, about the unreality of this world. He describes that this world we see is only an illusion and not a reality. The feeling that the world is a reality is only a partial projection of the ultimate reality, the Brahman. The sensory perception is an illusion and the worldly life is a temporary phenomenon. So one should

be free from emotions originating from ego and selfishness. Of all the emotions anger is the worst and so one should be free from the emotional outburst[13].

Lakshmana after going to the forest becomes more matured and requests his brother to enlighten him about real knowledge. Rama describes the nature of the reality and unreality. This consists of the knowledge with regard to wisdom (Vijnanam). When a person attains wisdom he attains salvation or self- realization, which is the ultimate aim of education. This is exactly what Sita Devi tells Hanuman in Balakanda.[14]

Sita says very clearly that each living being represents the image of the eternal reality (Paramatma). The realization of the Ultimate Truth is explained through a statement like, "That Thou Art" (Thatwamasi). Even Ravana states that he has brought Sita Devi to Lanka so that Sree Rama will come and kill him, thereby liberating him from all sins and worldly life to attain eternal liberation.

From all these statements it is very clear that Mukthi (Liberation from worldly life) or the identification of the self with

eternal reality is the aim of education. This reveals that self-realization is the chief aim of education.

Sita, representing the universal motherhood, highlights the aim of life, as self-realization to her most devoted follower Hanuman who is the symbol of physical and mental strength. So Adhyatma Ramayana very clearly specifies that acquiring the real knowledge is to attain self-realization, which is the ultimate goal of life.

b. Content

Knowledge consists of vidya and avidya. Avidya is leading a person to worldly knowledge, which is only partial and temporary. This may sometime misguide the individuals like the 'fear of snake at the sight of rope'.[15]

All the knowledge related to sensory experiences, mind and intellect are only related to the Prakrithi, which is only temporary and partial.[16] The ultimate reality is Purusha. But Prakrithi that is different from Purusha, manifests itself through 'Ahankara' the feeling of self. Mind performs its work through five sensory nerves and five motor nerves. This can be represented as follows:

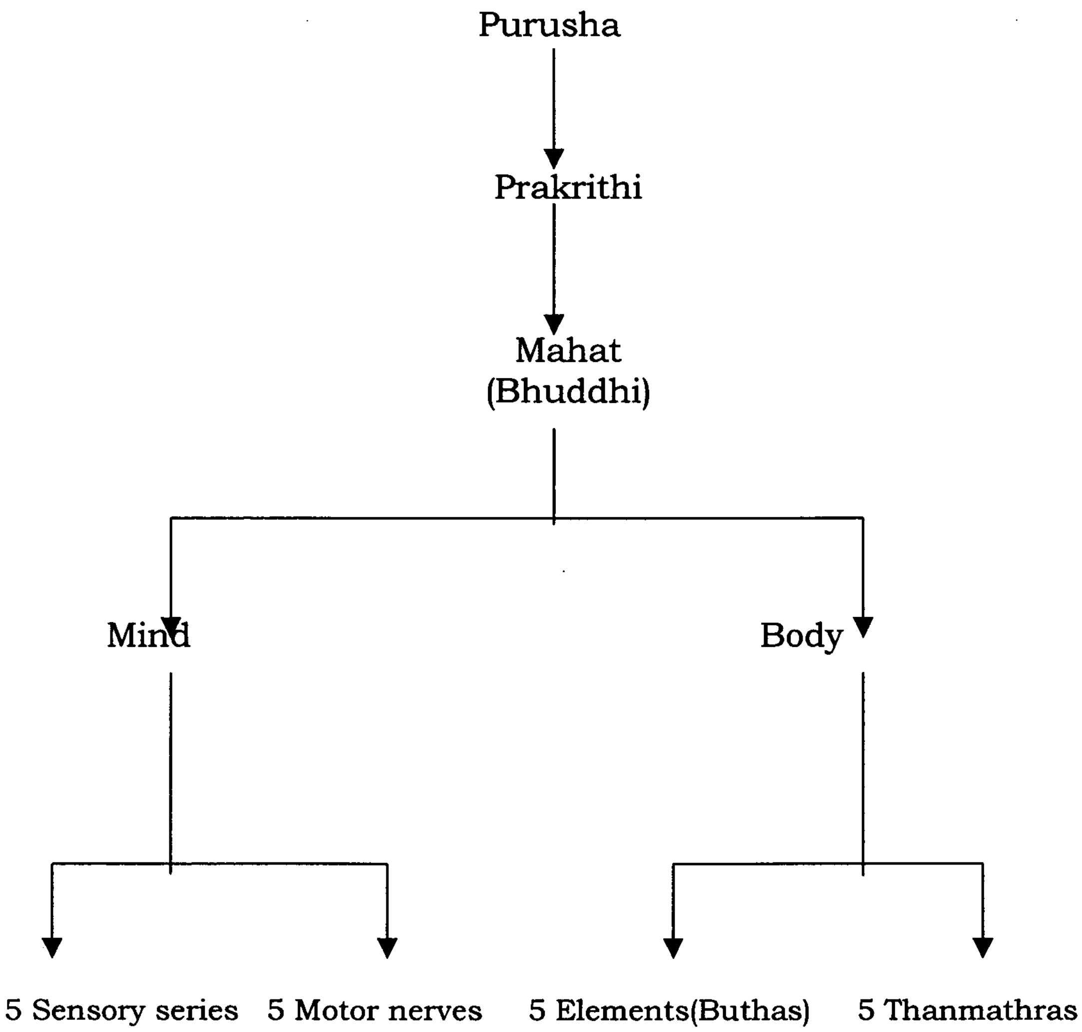

All the knowledge related to Prakrithi is based on sensory perception, mind and Buddhi (intellect). This knowledge is temporal and unreal. The real knowledge is the knowledge about Purusha or Brahman or Atman. This is confirmed in Bagavath Gita[17] and is known as Sankhya philosophy.

So the curriculum should give importance to the knowledge related to ultimate reality. This is known as 'Atmajnana' or 'Vijnana'; which is the knowledge of ultimate reality or Brahman or God or Purusha. But this does not mean that the worldly knowledge is unnecessary. The Vedas are learnt along with the Vedangas or the sciences, which are related to temporal knowledge. It is pointed out that even the sciences or temporal subjects lead ultimately to the reality or the absolute truth which can be reached only through the attainment of values such as Dharma, Artha and Kama. As referred to earlier Moksha or Mukthi is attained by acquiring the values of Dharma, Artha and Kama. Thiruvalluvar mentions in 'Thirukkural' the only three values namely 'Aram'(Dharma), 'Porul' (Artha), and 'Imbam' (Kama). He is of the opinion that if Artha and Kama are acquired on the basis of Dharma, Moksha or liberation will automatically follow. So the curriculum should include spiritual education, temporal education, professional education and social education. In other words we can say that it is a need-based dynamic curriculum that is recommended for education according to Adhyatma Ramayana. The knowledge that 'I am the body' is

creating ignorance, which is the cause for selfishness and desires leading to worries. The knowledge that 'I am not the body' but the Atman or soul is the reality, which leads to wisdom or Vidya and destroys all worldly worries. Hence the curriculum should consist of both temporal and spiritual subjects.

According to Ramayana the soul is described as follows:

1. It is pure self-illuminating and full of bliss.
2. It has no form and is eternal and complete.
3. It is beyond emotions, permanent and eternal.
4. It is the cause and basis for every thing in the universe.
5. It is the witness of every thing, all knowing and Godly.
6. It has no beginning and end and is beyond time and space.

c. Method

As already pointed out the ultimate aim of education is Mukthi or liberation which can be attained only through proper education. For this one should get rid of emotions such as desire, anger, acquisitive tendencies etc. because these are the enemies of man in his endeavor to achieve self-realization. The

emotions obstruct the spiritual progress of the individual. Among these anger is the most dangerous one. So a seeker of truth should avoid desire, anger etc. and contemplate on peace, which is considered as the 'Kamadhenu', which gives everything. For this purpose one should practice Manana and Nididhyasana (contemplation and reflective thinking). This may enable a person to realize that the soul is supreme to the body, senses, mind and intellect. The nature of the soul described in Adhyatma Ramayana has been stated in detail earlier.

One should assume in his mind that, he is the eternal reality, which is omnipresent, all knowing and the cause for everything with no form and is beyond the expression of joy and sorrow. This is the process of Nididhyasana mentioned earlier. This may help a person to develop detachment and freedom from worldly worries.

Accordingly Adhyatma Ramayana recommends complete control of the body, the senses, the mind, and the intellect so as to reach the level of soul, which is supreme. For this purpose the Brahmacharies (students) have to follow strict discipline for the healthy growth of the body, senses, mind and intellect. This practice is known as 'yama' and 'niyama'.

Gradually this helps a person to acquire 'Jnana' (wisdom) thereby attaining Mukthi or liberation.[18]

According to Adhyatma Ramayana the method of education is nothing but the method recommended and followed during vedic period in Gurukulas. Here the education consisted of training at five levels. They are the physical, sensory, mental, intellectual and spiritual as explained by Sri Aurobindo. This is confirmed in Bagavath Gita.[19]

Life is compared to a journey in chariot in the search for the achievement of Mukthi. Here the chariot is compared to the body; the horses are compared to the senses, the mind is compared to the rope connected to the reins of the horses, the force exerted on the rope is compared to the intellect and the steady driver is compared to the Atman. In education the primary duty is to keep the body healthy, because body is considered as a tool for the performance of Darma.[20]

This reminds us of the famous Latin proverb "Men's sana is corpora sana" i.e., 'sound mind in a sound body'. Strict rules were prescribed for keeping body healthy, including the food habits, exercises, sleeping and posture. Further the purity of

mind was emphasized for mental health. Sensory training was given for selected observation, hearing, tasting, even touching, and breathing. The 'Yama', 'Niyama and 'Asanas' helped to keep the physical strength and sensory power at the optimum level of effieciency.[21]

Mental health was maintained by strict discipline of the body and the senses and the mind concentrating only on worthwhile matters. The mind is compared to a drunken monkey stung by a scorpion and affected by a ghost.[22] The control of the mind was practiced from the very early stages itself. In turn the mind was controlled by the intellect (budhi) and the intellect often depends upon revelation from the level of soul for the right guidance. Education has to train the body, senses, mind and intellect to attain the spiritual level. Hence the method of education was mainly 'Sravana', 'Manana' and 'Nididhyasana'. That is selective use of senses, reflective thinking and concentration.

There was individualized instruction depending upon the aptitude and ability of the individual. There was no instruction in the sense as the teacher was lecturing to the students. The students after reflective thinking raised certain questions,

which were discussed with the teacher who helped the students to find out the answer. Individual and group discussions were also conducted for arriving at conclusion. Theory and practice of education were not isolated. Everything was practically verified and applied.

The method for acquiring wisdom or jnana is clearly outlined in the Lakshamanopadesam of Aranyakanda. Rama, Lakshmana and Sita had already gone to the forest and settled at Panchavadi. They were leading quiet humble and simple life by eating roots and fruits. Lakshmana becomes matured after undergoing the rigorous life in the forest. Once he requests Rama how to get 'Mukthi' or liberation from the worldly life. 'Ask and thou shall be given' is a very important principle in learning. Lakshmana requests for true knowledge and Sree Rama explains the difference between Vidya and Avidya. Vidya is associated with the knowledge of Brahman leading to Ananda; but Avidya is ignorance about the reality and false understanding leading to sorrow. Avidya is associated with 'Maya' or illusion. Maya has two dimensions 'Avarana and Vikshepa'. Avarana here means covering the real knowledge and Vikshepa means projecting something, which does not

exist. All our sensory perceptions have these two limitations. So the feeling that I am the body, senses, mind or intellect is a wrong concept. The details of Atman or Brahman, self–realization and the means to attain realization – all are given at this stage. So one has to concentrate on this reality by meditation.

The need and techniques for motivation, guidance and counselling are given specifically in several occasions. Such examples have already been cited under the title non-formal education.

d. Teacher-Pupil Relationship

Disciple is one who learns at the feet of the teacher and discipline is the method of learning on voluntary basis. Here teacher has an exalted position as the spiritual father of the learner. Not only the students, but also the whole society respected the teachers who modified the character and personality of the students by correcting and guiding the society. Teachers were regarded as great scholars and role models, who practiced what they preached.

The students were fully devoted to learning. A student is known as 'vidyarthi', meaning one who desires for knowledge (Vidya-Arthi). The education was completely free and the admission purely based on aptitude and ability. The children from backward and royal families learned together without discrimination. There was sanctity in the relationship between teachers and students. Rama and his brothers were the students of Vasishta; but Viswamithra came forward for giving them advanced training and guidance in warfare. This was appreciated and approved by Vasishta himself. Sree Rama got guidance and encouragement from several great sages like Agasthya, Valmiki etc., during the period when he lived in the forest.

The student should be fully willing to lead a disciplined life and is expected to possess a mind, free from the feelings of ego and selfishness. The disciple is expected to serve the teacher in full devotion and keep his mind and body pure. He should work for the welfare of the whole society considering the interest and needs of it more important when compared to his own needs. He should be able to control the body and mind, remembering the transitory nature of the worldly life and fixing

his mind on the ultimate truth by reflecting on the meaning and significance of Vedanta. Such a person realizes that the self is not the body, senses, mind or intellect. This realization convinces one that he is not separate from the ultimate reality or God. The realization that the self and ultimate reality are one and the same is real jnana (knowledge). A person who has acquired jnana is said to have acquired Vidya. Such a person will neither have any desire nor any attachment. This stage is known as Mukthi. It can be achieved only by sincere devotion or Bhakthi, which alone can lead one to Jnana, Vijnana, and Vairagya (knowledge, wisdom, and strong decision). This is really the secret of the path to Mukthi. This information should be revealed only to the devotees of the God at their own request. If a person is a devotee this may be revealed to him, even if he does not request for the same. According to Ramayana there is a sacred relationship between the teacher and the pupil.

NB 5808

In this connection it is interesting to remember that learning is considered as a co-operative endeavour of the teacher and the students to solve the problem as mentioned in the famous prayer of Upanishad.[23]

29.4.185 DIN/

'Let us co-operate together and jointly strive to find out the truth for illumination for the realization of the ultimate reality.' This is an evidence of co-operative activity of the teacher and the pupil for finding out the truth. Ramayana reveals the sacred relationship between the teacher and the student as is depicted in the following examples:

1. Vasishta the teacher has the complete confidence in the capacity and character of Rama. The confidence of the teacher on Rama is revealed throughout Ramayana, where Rama faces challenging situations such as sending him along with Viswamithra, facing the challenge of Parasu Rama, departing to forest and so on. This psychological identification of the teacher with the student is an ideal relationship for teacher-pupil relationship.

2. Eventhough the duration of the relationship of Viswamithra and Rama is only for a short period, the intensity of mental attachment and confidence is hundred percent.

3. The relationship between Rama and Lakshmana is a glorious example for the life long love and dedication, not only between two brothers but also between a teacher and pupil.

4. Swayamprabha attains Mukthi through self-realization by the blessing and guidance of Rama which is yet another example of golden bond between the teacher as Brahman and the student (devotee) as disciple.

5. The relationship between Rama and Sabari is yet another glorious example of pure love of the teacher and student. Here Rama is the eternal guru (teacher) and Sabari is the devotee (student).

6. Eventhough Thara is the widow of Bali who was killed by Rama; she gets complete relief from sorrow and attains self-realization through the guidance of Rama, the Guru.

These are some examples of sacred relationship between the teacher and the student described in Adhyatma Ramayana. The ultimate concept is that teacher and student are the inseparable parts in the process of education and the bond of love and oneness characterizes their relationship.

Objective -3

To study the sociological significance of education as described in Adhyatma Ramayana

It has already been pointed out that Mukthi is the ultimate aim of life. Hence, the realization of the ultimate reality is the aim of each individual in the society, which consists of individuals with different aptitude, interest and ability. These qualities are known as 'gunas' consisting of three categories- Satva, Rajas and Thamas. Symbolically, these are represented by white, red and black colours respectively. This is known as varna (colour).

A person with 'Satva' is an even-minded person with no desire or attachment except to the ultimate reality. He is free from all negative emotions like desire, selfishness, hatred, jealousy etc. The characteristics of 'Rajas' represent the qualities of courage, self-respect, valour, sacrifice and the capacity to fight against Adharma (corrupt practices) and protect weaker sections in the society. 'Thamas' represents ignorance and selfishness and those who are low in intelligence are suitable for manual work.

These individuals are to be given education according to their aptitude. For this purpose the society was divided into varnas depending upon their quality and action. Varna and caste are different. Adhyatma Ramayana clearly states that caste and title are meaningless, but what matters is quality and occupation.[24]

This is substantiated by the statement in Bhagavad-Gita also.[25]

Accordingly an ideal person should have universal love, self-control with the same attitude of love towards enemies and friends. Such a person devotes his life for the attainment of self-realization through the acquisition of wisdom. This category is known as Brahmana who are eligible to become teachers. Vasishta, Viswamithra and Valmiki are true representatives of great teachers. These three dignitaries were born in the families of Brahmin, Kshatriya and Hunters respectively. But by their quality and action they were considered as brahmins. People with courage and valour and who are capable of protecting the life and property of others and controlling the society on the basis of Dharma are known as kshatriyas. Vaisyas are people with mixed qualities where

the quality of thamas is the least. Hence known as Vaisya meaning the distinguished one. Vaisyas are responsible for the maintenance of society through agriculture, trade and commerce. They are expected to acquire profit only on the basis of prescribed rules. 'Sudra' is one with the quality of thamas dominating over him. He is suitable for manual work and physical labour. Their service is also essential because physical work is as important as mental work in the maintenance of society. Gandhi used to point out the importance of physical work by personal example. He stated that if the scavengers were on strike nobody would live in the town. To do the service according to one's aptitude is beneficial to the society and to the individual. This is also clearly stated in the Bhagavad-Gita.[26]

This means, "do according to one's aptitude is beneficial to him and to the world, and to do the work which is not in one's aptitude is dangerous to both". This idea is the basic philosophy of guidance, which states, 'Round pegs cannot be fitted into square holes.'

According to Adhyatma Ramayana society consists of individuals with equal right and responsibility even though

their duties may vary according to their aptitude. It is the responsibility of the ruler to see that the people discharge duties according to their aptitude. An educational system was organized according to this principle. It is interesting to note that about four thousand years back there existed an educational system based on the principle of guidance and the importance of which was understood by in the modern world only in the latter half of the twentieth century. In a society based on Dharma there was no exploitation, because the social, economic and political security of each person was assured. Such a society is known as 'Rama Rajya' or ideal society, which was the ultimate goal of Gandhi. A short description of such a society is given in Adhyatma Ramayana.[27]

Rama protected the people like a father who protects his children. The word Praja in Sanskrit also means son.

Ezhuthachan wonders what more heavenly pleasures do the people of Ayodhya need when they live under the leadership of Rama. The people got all pleasures equal to 'Vaikunta' (heaven) and they lived without sorrow or scarcity of anything.

It has to be remembered that only a suitable educational system can create such a society. Ashramas or institutions were established to achieve the social goals. Each individual spent his early days in education to acquire the knowledge regarding the significance of Dharma. This stage was known as Brahmacharya. After education when one acquires the concept of Dharma, and develops the skills related to his vocation he enters the household life (Garhasthya). It is the duty of the householder to provide food and security to others and maintain the society. After Garhasthya a person enters Vanaprastha or isolation through which he contemplates on the reality of life. Ultimately a person gets Mukthi as a result of self-realization. Then he rejects everything relating to the world and enters the stage of sanyasa, the stage of Mukthi.

The institutionalization of the society based on the value systems can be represented as follows:

Values	**Asramas in individual life**
1. Dharma	Brahmacharya (Student life)
2. Artha and 3. Kama	Garhasthya (House-hold life)
4. Moksha	Vanaprastha (Isolated life) and Sanyasa (Complete renouncement)

It was envisaged that every individual however debilitated, he may ultimately reach self-realization. In other words as the result of education socially conscious, peaceful and loving members of the society based on co-operation and love should be created by means of educational system. It is self-sacrifice and love for others, not conflict and rivalry which should be the basis of the society.

Objective- 4

To study the Relationship between spiritual and temporal objectives and related practices of education envisaged in Adhyatma Ramayana

As stated earlier the ultimate aim of life according to Adhyatma Ramayana is Mukthi or salvation. But it should be remembered that the spiritual aim is not to be isolated from the

temporal or worldly life. The spiritual knowledge is integrated with worldly knowledge or sciences. Hence sciences are known as vedangas or limbs of Vedas. There are mainly the six sciences or sastras – namely

1. Siksha
2. Kalpam
3. Vyakarana
4. Nirukttham
5. Chandas and
6. Jyothisa

Sree Rama and his brothers were educated both in Vedas and vedangas which have been described in detail in this chapter earlier.

The education was designed to serve the needs of the society and the individual. Hence the education as envisaged in Adhyathama Ramayana follows an integrated approach including both temporal and spiritual aspects known as Apara vidya and Para vidya. Education consists of professional, social and spiritual contents.

Objective-5

The principles and practices adopted in Adhyatma Ramayana are applicable to modern educational system especially for national integration, international understanding and peace.

According to Ramayana, the basic principle of education is to acquire the knowledge of Dharma and live according to the code of conduct of Dharma. To attain this goal one has to develop the qualities of compassion, truth, physical and mental purity and willingness to sacrifice for the welfare of the universe. Not only the living beings, but also everything in the universe is considered as the manifestation of Brahman.[28]

Every natural phenomenon is identified as the manifestation of a universal force with immense love. The qualities of Brahman are considered as Sath (Truth), Chith (Mind) and Ananda (Peace). Ananda is the state of bliss when one identifies himself with the ultimate reality and loses his identity. When a person is in deep sleep his self is lost. At this stage one feels immense peace. A person with proper education is unselfish, compassionate and he sacrifices everything for the

welfare of the universe. Karma or action is to be performed without attachment or desire. This means that a person with true education is beyond the sectarian attitudes like caste creed or locality and region. Even creatures and plants are loved and handled with care and tenderness. The balance of Nature is not to be disturbed. Man should live in accordance with Nature. It is very interesting to note that centuries later Rousseau advocates the same idea of 'Nature based education.' According to Rousseau 'Everybody is born pure and innocent but the society corrupts him' and 'everybody is born free but everywhere he is in chains'. Here Nature means the internal divine nature of man and the external Nature manifest the glory of God. When a person acquires this knowledge and is trained accordingly to lead a life based on Dharma he becomes a universal man. Such saintly persons love not only the human beings but also every living being. Acquiring true knowledge by following the path of Dharma in life leads one to treat everything with love and tenderness. This is the true education (Vidya) recommended in Adhyatma Ramayana.

When true education is obtained man becomes free from sectarian and narrow considerations and develops a universal outlook.

Acharya Ramamoorthy commission (1991), points out dehumanization as the greatest challenge faced by Indian education. Mere intellectual knowledge will lead a person to selfishness, violence and brutality which are the characteristics of demons. Hence, it is stated, "Sakshara vipareethathwe Rakshasa Bavathi Dhruvam" which means reversal of literacy creates demonic characteristics. In our society human beings are reduced to selfish impulsive individuals, very often reflecting the qualities of demons. This is evident through the violence, exploitation, selfishness and cruelty witnessed throughout the world. Under the guise of globalization, underdeveloped countries are being exploited by developed countries. There is restlessness, misery and exploitation everywhere in the world. People have forgotten their basic Dharma; no body seems to be happy even in their endeavour of making money; commercialization has conquered the soul of the world. The National Commission Report on Education (1964-66) has pointed out that our education system should

combine both Atom and Ahimsa. Here Atom represents the technological, temporal knowledge and Ahimsa represents the spiritual heritage of India. The secondary education commission report of 1952 has also stated that education should give importance to the building up of character. The university education commission report of 1948 has strongly recommended for the spiritual and moral education. All these commission reports point out indirectly the importance of the message of a comprehensive education integrating temporal and spiritual knowledge for the welfare of the whole world based on compassion and service. Learning Adhyatma Ramayana and living according to the principles stated therein will enable the modern society to get rid of the present evils and attain peace and harmony as described in the Rama Rajya.[29]

REFERENCES

1. വിധിനന്ദനനായ വസിഷ്ഠമഹാമുനി
വിധിപൂർവ്വകമുപനിച്ചിതു ബാലന്മാരെ
ശ്രുതികളോടു പുനരംഗങ്ങളുപാംഗങ്ങൾ
സ്മൃതികളുപസ്മൃതികളുമശ്രമമെല്ലാം
പാഠമായതു പാർത്താലെന്തൊരത്ഭുത,മവ
പാടവമേറും നിജശ്വാസങ്ങൾതന്നെയല്ലോ

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ (1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യ അക്കാദമി. പേജ് 27

2. ബാലകന്മാരെ! നിങ്ങൾ പഠിച്ചു ജപിച്ചാലും
ബലയും പുനരതിബലയും മടിയാതെ.
ദേവനിർമ്മിതികളീവിദ്യക'ളെന്നു രാമ-
ദേവനുമനുജനുമുപദേശിച്ചു മുനി.
ക്ഷുൽപിപാസാദികളും തീർന്ന ബാലന്മാരുമാ-
യപ്പെഴോ ഗംഗ കടന്നീടിനാൻ വിശ്വാമിത്രൻ

Ibid: p.32

3. Ask and if will be given to you;
Seek, and you will find; knock
and if will be open to you

St. Mathew's Holly gostel (2002) *The new testament – PSALMS,* 7th chapter, 7th verse Culcutta: The gideous interational in India p.9.

4. ഭ്രാന്തചിത്തം ജഡം വൃദ്ധം വധൂജിതം
ശാന്തേതരം ത്രപാഹീനം ശഠപ്രിയം
ബന്ധിച്ചുതാതനേയും പിന്നെ ഞാൻ പരി-
പന്ഥികളായുള്ളവരേയുമൊക്കവേ
അന്തകൻവീട്ടിന്നയച്ചഭിഷേകമൊ-
രന്തരംകൂടാതെ സാധിച്ചുകൊള്ളുവൻ
ബന്ധമില്ലേതുമിതിന്നു ശോകിപ്പതി-
നന്തർമ്മുദാ വസിച്ചീടുക മാതാവേ!
ആര്യപുത്രാഭിഷേകം കഴിച്ചീടുവാൻ
ശൗര്യമെനിക്കതിനുണ്ടെന്നു നിർണ്ണയം
കാര്യമല്ലാത്തതു ചെയ്യുന്നതാകിലാ-
ചാര്യനും ശാസനം ചെയ്കെന്നതേ വരൂ

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ (1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ:സാഹിത്യ അക്കാദമി.
പേജ് 88—89

5. ഭോഗങ്ങളെല്ലാം ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലം
വേഗേന നഷ്ടമാമായുസ്സുമോർക്ക നീ
വഹ്നിസന്തപ്തലോഹസ്ഥാംബുബിന്ദുനാ
സന്നിഭംമർത്യജന്മം ക്ഷണഭംഗുരം

Ibid: p.89

6. ലക്ഷ്മണനൊരുദിനമേകാന്തേ രാമദേവൻ-
തൃക്കഴൽ കൂപ്പി വിനയാനതനായിച്ചൊന്നാൻ
'മുക്തിമാർഗ്ഗത്തെയരുൾചെയ്യേണം ഭഗവാനേ!
ഭക്തനാമടിയനോടജ്ഞാനം നീങ്ങുംവണ്ണം
ജ്ഞാനവിജ്ഞാനഭക്തിവൈരാഗ്യചിഹ്നമെല്ലാം
മാനസാനന്ദം വരുമാറരുൾ ചെയ്തീടണം

Ibid: p.172

7. ഏകദാ വന്ദിച്ചു സൗമിത്രി സസ്പൃഹം
രാഘവനോടു ചോദിച്ചരുളീടിനാൻ:
'കേൾക്കയിലാഗ്രഹം പാരം ക്രിയാമാർഗ്ഗ-
മാഖ്യാഹി മോക്ഷപ്രദം ത്രിലോകീപതേ!
വർണ്ണാശ്രമികൾക്കും മോക്ഷദംപോ,ലതു
വർണ്ണിച്ചരുൾചെയ്കവേണം ദയാനിധേ!

Ibid: p.240

8. അച്ഛനെന്തുള്ളിലൊന്നിച്ഛയെന്നാ-
ലതിങ്ങിച്ഛയെന്നങ്ങുറച്ചീടണമമ്മയും
ഭർത്തൃകർമ്മാനുകരണമത്രേ പാതി-
വ്രതനിഷ്ഠാ വധൂനാമെന്നു നിർണ്ണയം

Ibid: p.93

9. നാഥ! പതിവ്രതയാം ധർമ്മപത്നി ഞാ-
നാധാരവുമില്ല മറ്റെനിക്കാരുമേ
ഏതുമേ ദോഷവുമില്ല ദയാനിധേ!
പാദശുശ്രൂഷാവ്രതം മുടക്കായ്ക മേ.
നിന്നുടെ സന്നിധൗ സന്തതം വാണിടു-
മെന്നെ മറ്റാർക്കാനും പീഡിച്ചുകൂടുമോ?

Ibid: p.97

10. അഗ്രജൻതന്നെ പ്പരിചരിച്ചെപ്പൊഴു-
മഗ്രേ നടന്നുകൊള്ളേണം പിരിയാതെ
രാമനെ നിത്യം ദശരഥനെന്നുള്ളി-
ലാമോദമോടു നിരൂപിച്ചുകൊള്ളണം
എന്നെ ജനകാത്മജയെന്നുറച്ചുകൊൾ
പിന്നെയയോദ്ധ്യയെന്നോർത്തീടടവിയെ

മായാവിഹീനമീവണ്ണമുറപ്പിച്ചു
പോയാലുമെങ്കിൽ സുഖമായ് വരിക തേ

Ibid: p.99

11 ശ്രീരാമനോടു കലഹം തുടങ്ങിയാ-
ലാരും ശരണമില്ലെന്നതറിയണം
പങ്കജനേത്രനെസ്സേവിച്ചു വാഴുന്നു
ശങ്കരനാദികളെന്നതുമോർക്ക നീ
രാക്ഷസരാജ! ജയിക്ക ജയിക്ക നീ
സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനോടു പിണങ്ങൊലാ
കൊണ്ടെൽനേർവർണ്ണനു ജാനകീദേവിയെ-
കൊണ്ടെക്കൊടുത്തു സുഖിച്ചു വസിക്ക നീ
സംശയമെന്നിയേ നല്കുക ദേവിയെ
വംശംമുടിച്ചു കളയായ്കവേണമേ!

Ibid: p.338-339

ജീവിച്ചുഭൂമിയിൽ വാഴ്കെന്നതിൽ മമ
ദേവത്വമാശു കിട്ടുന്നതു നല്ലതും
ഇപ്പോൾ ഭവാൻ ചെയ്ത കർമ്മങ്ങളൊക്കെയും
ത്വൽ പ്രാണഹാനിക്കുതന്നെ ധരിക്ക നീ

Ibid: p.334

മീനങ്ങളെല്ലാം രസത്തിങ്കൽ മോഹിച്ചു
താനേ ബളിശം വിഴുങ്ങി മരിക്കുന്നു
അഗ്നിയെക്കണ്ടു മോഹിച്ചുശലഭങ്ങൾ
മഗ്നമായ് മൃത്യു ഭവിക്കുന്നിതവണ്ണം
ജാനകിയെക്കണ്ടു മോഹിക്കകാരണം
പ്രാണവിനാശം ഭവാനുമകപ്പെടും

Ibid: p.334

വിജ്ഞാനമുള്ള ദിവ്യന്മാർക്കുപോലും മ-
റ്റജ്ഞാനികൾക്കോ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ!
കാട്ടിയതെല്ലാമപനയം നീയതു
നാട്ടിലുള്ളോർക്കുമാപത്തിനായ് നിർണ്ണയം

Ibid: p.335

ചൊല്ലുവാൻ ഞാൻ തവനല്ലതു പിന്നെ നീ
യെല്ലാം നിനക്കോത്തവണ്ണമനുഷ്ഠിക്ക
ദുർനിമിത്തങ്ങളീ ജാനകി ലങ്കയിൽ
വന്നതിൽപ്പിന്നെപ്പലതുണ്ടു കാണുന്നു.
ഇത്തരം ദുർനിമിത്തങ്ങളുണ്ടായതി-
നത്രൈവ ശാന്തിയെച്ചെയ്തുകൊള്ളേണമേ
വംശത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുവാനേതുമേ
സംശയമെന്നിയേ, സീതയെക്കൊണ്ടുപോയ്
രാമപാദേവച്ചു വന്ദിക്ക വൈകാതേ

ഭക്തികൊണ്ടന്ത:കരണവും ശുദ്ധമായി
മുക്തിയെ ജ്ഞാനികൾ സിദ്ധിച്ചുകൊള്ളുന്നു.
ദുഷ്ടനാം നീയും വിശുദ്ധനാം ഭക്തികൊ-
ണ്ടൊട്ടുമേ കാലം കളയാതെ കണ്ടു നീ
രാക്ഷസവംശത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക
സാക്ഷാൽ മുകുന്ദനെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളുക.

Ibid: p.363-364

12 ഇത്ഥം വിഭീഷണവാക്യങ്ങൾ കേട്ടള-
വുത്ഥായ സുഗ്രീവനും പറഞ്ഞീടിനാൻ
'വിശ്വേശ! രാക്ഷസൻ മായാവിയെത്രയും
വിശ്വാസയോഗ്യനല്ലെന്നതു നിർണ്ണയം

Ibid: p.341

അന്നേരമുത്ഥായ വന്ദിച്ചു മാരുതി
ചൊന്നാൻ 'വിഭീഷണനുത്തമനെത്രയും
വന്നു ശരണം ഗമിച്ചവൻതന്നെ നാം
നന്നു രക്ഷിക്കുന്നതെന്നെന്നുടെ മതം
നക്തഞ്ചരാന്വയത്തിങ്കൽ ജനിച്ചവർ
ശത്രുക്കളേവരുമെന്നു വന്നീടുമോ?
നല്ലവരുണ്ടാമവരിലുമെന്നുള്ള-
തെല്ലാവരും നിരൂപിച്ചുകൊള്ളേണമേ!
ജാതിനാമാദികൾക്കല്ല ഗുണഗണ-
ഭേദമെന്നത്രേ ബുധന്മാരുടെ മതം
ശാശ്വതമായുള്ള ധർമ്മം നൃപതികൾ-
ക്കാശ്രിതരക്ഷണമെന്നു ശാസ്ത്രോക്തിയും'

Ibid: p.342

13. വത്സ സൗമിത്രേ! കുമാര നീ കേൾക്കണം
മത്സരാദ്യം വെടിഞ്ഞെന്നുടെ വാക്കുകൾ....!
ദേഹാഭിമാനം നിമിത്തമായുണ്ടായ
മോഹേന ലോകം ദഹിപ്പിപ്പതിന്നു നീ
മാനസതാരിൽ നിരൂപിച്ചതും തവ
ജ്ഞാനമില്ലായ്കെന്നറിക നീ ലക്ഷ്മണ
ക്രോധമല്ലോ നിജധർമ്മക്ഷയകരം
ക്രോധം പരിത്യജിക്കേണം ബുധജനം

Ibid: p.91-92

14 പരമാത്മാവാകുന്ന ബിംബത്തിൻ പ്രതിബിംബം
പരിചിൽ കാണുന്നതു ജീവാത്മാവറികെടോ!
തേജോരൂപിണിയാകുമെന്നുടെ മായതങ്കൽ
വ്യാജമെന്നിയേ നിഴലിക്കുന്നു കപിവര!
ഓരോരോ ജലാശയേ കേവലം മഹാകാശം
നേരേ നീ കാണ്മീലയോ കണ്ടാലുമതുപോലെ
സാക്ഷാലുള്ളൊരു പരബ്രഹ്മമാം പരമാത്മാ
സാക്ഷിയായുള്ള ബിംബം നിശ്ചലമായതു സഖേ!
തത്ത്വമസ്യാദി മഹാവാക്യർത്ഥം കൊണ്ടു മമ
തത്ത്വത്തെയറിഞ്ഞീടാമാചാര്യകാരുണ്യത്താൽ
മത്ഭക്തനായുള്ളവനിപ്പദമറിയുമ്പോൾ
മത്ഭാവം പ്രാപിച്ചീടുമില്ല സംശയമേതും
മത്ഭക്തിവിമുഖന്മാർ ശാസ്ത്രഗർത്തങ്ങൾതോറും
സത്ഭാവംകൊണ്ടു ചാടിവീണു മോഹിച്ചീടുന്നു
ഭക്തിഹീനന്മാർക്കു നൂറായിരം ജന്മംകൊണ്ടും
സിദ്ധിക്കയില്ല തത്ത്വജ്ഞാനവും കൈവല്യവും

Ibid: p.11-12

15. ദേഹോഹമെന്നുള്ള ബുദ്ധിമനുഷ്യർക്കു
മോഹമാതാവാമവിദ്യയാകുന്നതും
ദേഹമല്ലോർക്കിൽ ഞാനായതാത്മാവെന്നു
മോഹൈക ഹന്ത്രിയായുള്ളതു വിദ്യകേൾ
സംസാരകാരിണിയായതവിദ്യയും
സംസാരനാശിനിയായതുവിദ്യയും

Ibid: p.91-92

രജ്ജുഖണ്ഡത്തിങ്കലെ പ്പന്നഗബുദ്ധിപോലെ
നിശ്ചയം വിചാരിക്കിലേതുമൊന്നില്ലയല്ലോ

Ibid: p.172

16. ഇന്ദ്രിയദശകവുമഹങ്കാരവും ബുദ്ധി
മനസ്സും ചിത്ത മൂലപ്രകൃതിയെന്നിതെല്ലാം
ഓർത്തുകണ്ടാലുമൊരുമിച്ചിരിക്കുന്നതല്ലോ
ക്ഷേത്രമായതുദേഹമെന്നുമുണ്ടല്ലോ നാമം
എന്നിവറ്റിങ്കൽ നിന്നു വേറൊന്നു ജീവനതും
നിർണ്ണയം പരമാത്മാനിശ്ചലൻനിരാമയൻ

Ibid: p.173

17. ഊർദ്ധമൂലമധ:ശാഖമശ്വത്ഥം പ്രാഹുരവ്യയം
ഛന്ദാംസിയസ്യപർണ്ണാനിയസ്തംവേദ സ വേദവിത്

ഭഗവത്ഗീത - 15/1

18. ആത്മാവാകുന്നതെന്തെന്നുണ്ടോ കേളതുമെങ്കി-
ലാത്മാവല്ലല്ലോ ദേഹപ്രാണബുദ്ധ്യഹങ്കാരം
മാനസാദികളൊന്നുമിവറ്റിൽനിന്നു മേലേ
മാനമില്ലാതെ പരമാത്മാവു താനേ വേറെ
നില്പിതു ചിദാത്മാവു ശുദ്ധമവ്യക്തം ബുദ്ധം
തൽപദാത്മാ ഞാനിഹ ത്വൽപദാർത്ഥവുമായി
ജ്ഞാനംകൊണ്ടെന്നെ വഴിപോലെ കണ്ടറിഞ്ഞീടാം
ജ്ഞാനമാകുന്നതെന്നെക്കാട്ടുന്ന വസ്തുതന്നെ
ജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നതു വിജ്ഞാനംകൊണ്ടുതന്നെ
ഞാനിതെന്നറിവിനു സാധനമാകയാലേ
സർവ്വപരിപൂർണ്ണനാത്മാവു ചിദാനന്ദൻ
സർവ്വസത്വാന്തർഗ്ഗതനപരിച്ഛേദ്യനല്ലോ
ഏകനദ്വയൻ പരനവ്യയൻ ജഗന്മയൻ
യോഗേശനജനഖിലാധാരൻ നിരാധാരൻ
നിത്യസത്യജ്ഞാനാദി ലക്ഷണൻ ബ്രഹ്മാത്മകൻ
ബുദ്ധ്യുപാധികളിൽ വേറിട്ടവൻ മായാമയൻ
ജ്ഞാനംകൊണ്ടുപഗമ്യൻ യോഗിനാമേകാത്മനാം
ജ്ഞാനമാചാര്യശാസ്ത്രൗഘോപദേശൈക്യജ്ഞാനം
ആത്മനോരേവം ജീവപരയോർമ്മൂലവിദ്യാ
ആത്മനി കാര്യകാരണങ്ങളും കൂടിച്ചേർന്നു
ലയിച്ചീടുമ്പോളുളേളാരവസ്ഥയല്ലോ മുക്തി
ലയത്തോടാശു വേറിട്ടിരിപ്പതാത്മാവൊന്നേ

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ (1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ:സാഹിത്യ അക്കാദമി. പേജ് 174

19. ഇന്ദ്രിയാണിപരണ്യാഹുരിന്ദ്രിയേഭ്യ:പരംമനഃ
മനസസ്തുപരാബുദ്ധിർയോ ബുദ്ധേ:പരതസ്തുസഃ

ഭഗവത്ഗീത - 3/42

20. അഭിക്രിയാർത്ഥം സുലഭം സമിത്കുശം ?
ജലാന്യഭിസ്നാന വിഭിക്ഷമാണിതേ?
അഭിസ്വശക്ത്യാതാപസി പ്രവർത്തസേ!
ശരീരമാദ്യം ഖലുധർമ്മസാധനം

കാളിദാസൻ-കാളിദാസകൃതികൾ(2004)സർഗ്ഗം 5, ശ്ലോകം 33, ഡി.സി.ബുക്ക്സ് പേജ് 770

21. 'ബുദ്ധിയുക്തോജഹാതീഹ ഉപേസുകൃത ദുഷ്കൃതേ
തസ്മാദ്യോഗായയുജ്യസ്വ യോഗഃകർമ്മസുകൗശലം'

ഭഗവദ്ഗീത 2/50

22. മർക്കടസ്യസുരാപാനംമദ്ധ്യേവൃശ്ചികദംശനം
തനദ്ധേഭൂതാവേ

Old Porverbs

23. ഓംസഹനാവവതു സഹനൗഭുനക്തുസഹ-
വീര്യംകരവാവഹൈ, തേജസ്വിനാവധീതമസ്തു
മാ വിദ്വിഷാവഹൈ ഓം ശാന്തി: ശാന്തി: ശാന്തി:

ശ്രീമാൻ നമ്പൂതിരി,ഡി. *ഉപനിഷത്സർവ്വസ്വം* തൃശ്ശൂർ സാമ്രാട്ട് പബ്ലിക്കേഷൻ പേജ് 43

24. ജാതിനാമാദികൾക്കല്ല ഗുണഗണ-

ഭേദമെന്നത്രേ ബുധന്മാരുടെ മതം
ശാശ്വതമായുള്ള ധർമ്മം നൃപതികൾ
ക്കാശ്രിത രക്ഷണമെന്നു ശാസ്ത്രോക്തിയും

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ (1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ:സാഹിത്യ അക്കാദമി. പേജ് 342

25. ചാതുർവർണ്ണ്യം മയാ സൃഷ്ടംഗുണകർമ്മവിഭാഗശഃ
തസ്യ കർത്താരമപിമാം വിദ്ധ്യകർത്താരമവ്യയം

ഭഗവദ്ഗീത 4/13

26. ശ്രേയാൻ സ്വധർമ്മോ വിഗുണ: പരധർമ്മാത്സ്വനുഷ്ഠിതാത്
സ്വധർമ്മേ നിധനംശ്രേയഃ പരധർമ്മോ ഭയാവഹഃ

ഭഗവദ്ഗീത 3/35

27. ജാനകീദേവിയൊടുംകൂടി രാഘവ-
നാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു രാജഭോഗാന്വിതം
അശ്വമേധാദിയാം യാഗങ്ങളും ചെയ്തു
വിശ്വപവിത്രയാം കീർത്തിയും പൊങ്ങിച്ചു
നിശ്ശേഷസൗഖ്യം വരുത്തി പ്രജകൾക്കു
വിശ്വമെല്ലാം പരിപാലിച്ചരുളിനാൻ
വൈധവ്യദു:ഖം വനിതമാർക്കില്ലൊരു
വ്യാധിഭയവുമൊരുത്തർക്കുമില്ലല്ലോ
സസ്യപരിപൂർണ്ണയല്ലോ ധരിത്രിയും
ദസ്യുഭയവുമൊരേടത്തുമില്ലല്ലോ
ബാലമരണമകപ്പെടുമാറില്ല
കാലേ വരിഷിക്കുമല്ലോ ഘനങ്ങളും

രാമപൂജാപരന്മാർ നരന്മാർ ഭുവി
രാമനെ ധ്യാനിക്കുമേവരും സന്തതം
വർണ്ണാശ്രമങ്ങൾ തനിക്കും തനിക്കുള്ള-
തൊന്നുമിളക്കം വരുത്തുകില്ലാരുമേ
എല്ലാവനുമുണ്ടനുകമ്പ മാനസേ
നല്ലതൊഴിഞ്ഞൊരു ചിന്തയില്ലാർക്കുമേ
നോക്കുമാറില്ലാരുമേ പരദാരങ്ങ-
ളോർക്കയുമില്ല പരദ്രവ്യമാരുമേ
ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹമെല്ലാമവനുമുണ്ടു
നിന്ദയുമില്ല പരസ്പരമാർക്കുമേ
നന്ദനന്മാരെപ്പിതാവു രക്ഷിക്കുന്ന-
വണ്ണം പ്രജകളെ രക്ഷിച്ചു രാഘവൻ
സാകേതവാസികളായ ജനങ്ങൾക്കു
ലോകാന്തരസുഖമെന്തോന്നിതിൽപ്പരം?
വൈകുണ്ഠലോകഭോഗത്തിനു തുല്യമായ്
ശോകമോഹങ്ങളകന്നു മേവീടിനാർ

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ (1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ:സാഹിത്യ അക്കാദമി. പേജ് 463-463

28. ബ്രഹ്മാണ്ഡകോശ വിരാട് പുരുഷേ കാണാകുന്നു
സന്മയമെന്നപോലെ ലോകങ്ങൾ പതിന്നാലും
തുംഗനാം വിരാട്പുമാനാകിയ ഭഗവാൻത-
ന്നംഗങ്ങളല്ലോ പതിന്നാലുലോകവും നൂനം
പാതാളം പാദമൂലം പാർഷ്ണികൾ മഹാതലം
നാഥ! തേ ഗുൽഫം രസാതലവും തലാതലം
ചാരുജാനുക്കളല്ലോ സുതലം രഘുപതേ!
ഊരുകാണ്ഡങ്ങൾ തവ വിതലമതലവും
ജഘനം മഹീതലം നാഭി തേ നഭസ്ഥലം
രഘുനാഥോരസ്ഥലമായതു സുരലോകം
കണ്ഠദേശം തേ മഹർല്ലോകമെന്നറിയേണം
തുണ്ഡമായതു ജനലോകമെന്നതു നൂനം
ശംഖദേശം തേ തപോലോകമങ്ങതിൻമീതെ
പങ്കയോനിവാസമാകിയ സത്യലോകം
ഉത്തമാംഗം തേ പുരുഷോത്തമ! ജഗൽപ്രഭോ!
സത്താമാത്രക! മേഘജാലങ്ങൾ കേശങ്ങളും
ശക്രാദി ലോകപാലന്മാരെല്ലാം ഭുജങ്ങൾ തേ
ദിക്കുകൾ കർണ്ണങ്ങളുമശ്വികൾ നാസികയും
വക്ത്രമായതു വഹ്നി നേത്രമാദിത്യൻ തന്നെ
ചിത്രമെത്രയും മനസ്സായതു ചന്ദ്രനല്ലോ
ഭ്രൂംഭംഗമല്ലോ കാലം ബുദ്ധി വാക്പതിയല്ലോ
കോപകാരണമഹങ്കാരമായതു രുദ്രൻ
വാക്കെല്ലാം ഛന്ദസ്സുകൾ ദംഷ്ട്രകൾ യമനല്ലോ
നക്ഷത്രപംക്തിയെല്ലാം ദ്വിജപംക്തികളല്ലോ
ഹാസമായതു മോഹകാരിണി മഹാമായ
വാസനാസൃഷ്ടിസ്തവാപാംമോക്ഷണമല്ലോ

ധർമ്മം നിൻ പുരോഭാഗമധർമ്മം പൃഷ്ഠഭാഗം
ഉന്മേഷനിമേഷങ്ങൾ ദിനരാത്രികളല്ലോ
സപ്തസാഗരങ്ങൾ നിൻ കുക്ഷിദേശങ്ങളല്ലോ
സപ്തമാരുതന്മാരും നിശ്വാസഗണമല്ലോ
നദികളെല്ലാം തവ നാഡികളാകുന്നതും
പൃത്ഥിവീധരങ്ങൾപോലസ്ഥികളാകുന്നതും
വൃക്ഷാദ്യൗഷധങ്ങൾ തേ രോമങ്ങളാകുന്നതും
ത്ര്യക്ഷനാം ദേവൻതന്നെ ഹൃദയമാകുന്നതും
വൃഷ്ടിയായതും തവ രേതസ്സെന്നറിയണം
പുഷ്ടമാം മഹീപതേ! കേവലജ്ഞാനശക്തി
സ്ഥൂലമായുള്ള വിരാട് പുരുഷരൂപം തവ
കാലേ നിത്യവും ധ്യാനിക്കുന്നവനുണ്ടാം മുക്തി

Ibid p.207

29. അദ്ധ്യാത്മരാമായണമിദമെത്രയു-
മത്യുത്തമോത്തമം മൃത്യുഞ്ജയപ്രോക്തം
അദ്ധ്യയനം ചെയ്കിൽ മർത്ത്യമജ്ജന്മനാ
മുക്തി സിദ്ധിക്കുമതിനില്ല സംശയം
മൈത്രീകരം ധനധാന്യവൃദ്ധിപ്രദം
ശത്രുവിനാശനമാരോഗ്യവർദ്ധനം
ദീർഘായുരർത്ഥപ്രദം പവിത്രം പരം
സൗഖ്യപ്രദം സകലാഭീഷ്ടസാധകം
ഭക്ത്യാ പഠിക്കിലും ചൊല്കിലും തൽക്ഷണേ
മുക്തനായീടും മഹാപാതകങ്ങളാൽ
അർത്ഥാഭിലാഷി ലഭിക്കും മഹാധനം
പുത്രാഭിലാഷി, സുപുത്രനേയും തഥാ
സിദ്ധിക്കുമാര്യജനങ്ങളാൽ സമ്മതം
വിദ്യാഭിലാഷി മഹാബുധനായ് വരും
വന്ധ്യായുവതി കേട്ടീടുകിൽ നല്ലൊരു
സന്തതിയുണ്ടാമവൾക്കെന്നു നിർണ്ണയം
ബദ്ധനായുള്ളവൻ മുക്തനായ് വന്നീടു-
മർത്ഥി കേട്ടിടുകിലർത്ഥവാനായ് വരും
ദുർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം ജയിക്കായ്വരുമതി-
ദു:ഖിതൻ കേൾക്കിൽ സുഖിയായ് വരുമവൻ
ഭീതനിതു കേൾക്കിൽ നിർഭയനായ് വരും
വ്യാധിതൻ കേൾക്കിലനാതുരനായ് വരും
ഭൂതദൈവത്മോത്ഥമായുടനുണ്ടാകു-
മാധികളെല്ലാമകന്നുപോം നിർണ്ണയം
ദേവപിതൃഗണതാപസമുഖ്യന്മാ-
രേവരുമേറ്റം പ്രസാദിക്കുമത്യരം
കല്മഷമെല്ലാമകലുമതേയല്ല
ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷങ്ങൾ സാധിച്ചിടും

Ibid p.464-465

CHAPTER V

DISCUSSION AND CONCLUSION

5.1. Over view

5.2. Discussion

5.3. Conclusion

5.4. Educational Implications

5.5. Suggestion for Further Studies

DISCUSSION AND CONCLUSION

5.1. OVER VIEW

There are several literary compositions based on the story of Rama. Valmiki wrote the first Ramayana. Among the other famous Ramayanas, Adhyatma Ramayana is a well-known composition. Thunchath Ramanujan Ezhuthachan selected Adhyatma Ramayana for composing the story of Rama because he states that Adhyatma Ramayana undoubtedly helps a person for the realization of the ultimate truth leading to Mukthi or liberation. Rama is considered as God in human form representing Brahman and is described as the ideal to be followed by humanity. Rama is depicted as the concrete form of Dharma (Ramo Vigrahavan Dharma). As a son, student, husband, king, warrior, brother, friend, teacher and enemy he is a model for humanity. There are others who represent the ideal qualities such as Sita, Lakshmana, Bharatha, Satrughna, Hanuman, Sabari, Swayampraba, Jadayu, Vibheeshana and Mandodari. Sita represents all that is excellent in womanhood and motherhood. Lakshmana, Bharatha and Sathrughna

represent ideal brothers. Ideal teachers are represented in the characters of Vasishta, Viswamithra, Valmiki, and Agasthya. Saintly devotees like Sabari and Swayamprabha represent the full-devoted souls who have dedicated their life for Mukthi or liberation. Hanuman is an outstanding character in Ramayana depicted as a model of perfection in physical and mental strength and completely devoted to the service of Rama. Different characters in Adhyatma Ramayana represent the various natures representing the qualities of individuals. While Rama, Sita, Bharatha, Lakshmana and Satrughna represent an elevated level of human culture; there are characters like Ravana representing violence, selfishness, and ego. Bali and Sugreeva are examples of fraternal enmity, just opposite to the nature of Rama and his brothers. If Sita represents the excellence of womanhood, Surpanekha represents a low type of woman indulged in the pursuit of amorous pleasures. Every character in Ramayana is unique and significant, varying from the extreme ideal example to those who are representing the lowest levels in culture.

In short Ramayana gives a comprehensive picture of the world representing the good and bad qualities. It is a

description of the perpetual warfare between Dharma (righteousness) and Adharma (evil) taking place in the minds of every person. While Rama is representing God with the quality of enjoying in the self (Atma-rama), Ravana represents a person with mere mastery of worldly knowledge without spiritual development. While Rama represents Vidya, Ravana represents Avidya.

The qualities and the results of Vidya and Avidya are represented not only through characters but also through explanations and illustrations as defined in 'Lakshmanopadesam', and through the advices given to Thara, Swayamprabha, Sabari, Bali etc. Adhyatma Ramayana in short illustrates the qualities of Vidya and Avidya, and how to attain Mukthi from the worries of the worldly life. According to Ramayana, one should lead a balanced life integrating the worldly life and spiritual life. The aim, content, method, and discipline of an ideal educational system are clearly described in the book directly and indirectly. In short Adhyatma Ramayana clearly illustrates how the basic values of Dharma, Artha, Kama and Moksha may be achieved.

5.2. DISCUSSION

1. Since the aim of life and education are the same, experience gained by the individual from informal, non-formal or formal situations of learning should be supplementary and complimentary with each other. For example, the most effective education to start with is informal in nature. The child follows the role models of parents and elders and acquires knowledge from personal discussions. Incidents witnessed by the children in the society represent the means and source of informal education. In Adhyatma Ramayana Rama is wedded strongly to moral values and Dharma, because he sees his father himself as a role model. Ravana has a negative approach in life because his mother herself tells him to take revenge on Kubera, his half-brother and Devas. There are several instances like these, which show that informal education has a great role in the development of personality of the individual.

The effectiveness of the non-formal education is also highlighted in Adhyatma Ramayana. The experiences gained by Rama and Lakshmana while accompanying the sage Viswamithra to forest is the typical example to show the effectiveness of non-formal education. Several examples like

these can be quoted. The most cited example is 'Lakshmanopadesam' described earlier in chapter-IV in detail.

The formal education imparted in the hermitages of the sages' shows its importance. From the description of hermitages of Vasishta, Viswamithra, Sudheeshna and Bharadwaja we can understand the effectiveness of the formal education. It is to be noted that the education is completely integrated with social and natural environment with a view to achieve the ultimate goal namely self-realization. In this process there was no contradiction between the experiences gained from home, society and educational institution. Hence education was completely integrated with situations in life. When education is isolated from the reality of life and society, it becomes meaningless to the students. Very often in our society there are contradictions and clashes in the ideas gained from formal, informal and non-formal approaches. Maladjustment and personality clashes are created when the home, school and peergroups have different and opposing approaches and concepts. Deterioration of values are mainly due to the lack of conviction in the value system. The conflicts, corruption, dehumanization, fissiparous tendencies, selfishness, violence,

jealousy and intolerance are mainly due to the contradictions which an individual faces among formal, informal and non-formal agencies of education.

Ramayana gives the message of complete co-ordination between these three different systems of education. In other words the aim, content, method and teacher-pupil relationship should be such as to avoid conflicts between the home, society and school. The typical example is the present situation in Kerala regarding violence and hatred witnessed during the election to students' union in schools and colleges. It is highly disappointing to note that the management, students and authorities have no concern regarding the constitution of students' union. It is regrettable to note that very often we forget the aims of education and engage in activities, which are highly detrimental to the peace and harmony of the society.

The importance of the role of formal, informal and non-formal systems of education is highlighted in [1]Bhagavad-Gita too.

This means that those 'who are considered as superior and great are models for others, for whom their words are the

law and the whole world follows their action'. As the elders including the parents, teachers and social leaders serve as model for the young generation they should be very careful in their dealings with the young ones. In other words the corollary of the statements is a common proverb 'every people get, their government which they deserve'.

The most qualified and eminent persons were recommended for recruitment as teachers because they will serve as role model to the society. It is with this idea in mind that Gandhi used to say: "Teacher is an approved agent of the society for bringing about social change". In other words a country rises up or falls low, as the teachers are high or low. The present society has not given due consideration to humanism and value system; It seems that acquiring wealth is the only value pursued by the large majority in the society. This is very often contributing to immoral, antisocial and corrupt practices. The message of Ramayana is the integration of different systems of education- formal, informal and non-formal to achieve the cherished goals of education.

In Adhyatma Ramayana we may see that the formal, non-formal and informal education are integrated together in a

natural way. Formal education is given to young men and women in accordance with the curriculum of the hermitage known after the presiding teachers such as Vasishta, Viswamithra, and Agastya etc. But even after the formal education there is non-formal education through discussions, seminars, function such as 'yagas' and at the assembly of scholars. Most of the Upanishads are the outcomes of such discussions.

In Adhyatma Ramayana there are several instances, which show the effectiveness of informal education. Some examples of such discussions are those between

1. Rama and Kousalya,
2. Rama and Sita,
3. Rama and Lakshmana,
4. Rama and Bharatha,
5. Rama and Guha,
6. Rama and Thara,
7. Rama and Sabari,
8. Thara and Swayamprabha,
9. Hanuman and Sugreeva,
10. Sampathy and Monkeys,

11. Hanuman and Jambavan,
12. Hanuman and Ravana,
13. Vibheeshana and Ravana,
14. Rama and Vibheeshana, and
15 Sita Devi and Hanuman,

The above instances show the crucial role of informal education. Hence it is reasonable to conclude that formal, informal and non-formal educations are to be integrated for the all-round development of the personality of the individual. In our present society the non-formal media and the informal experiences are sometimes going counter to the values taught in formal system of education. It is this conflict, which is the main cause for many of the dehumanizing effects in our present society. It has to be remembered that Mahatma Gandhi who said, “My life is my message” is the typical representative of the culture highlighted in Ramayana. It is worthwhile to remember that his ideal was ‘Rama Rajya’. The principles of Adhyatma Ramayana serve as a beacon light – showing the right path to follow true education necessary for the peace and welfare of the whole society. In short we may conclude that Adhyatma Ramayana is the essence of Vedas and Upanishads stated in a

simple way to be understood by common man for attaining liberation from sorrow and miseries.

2. The Vedic philosophies declare that 'Mukthi' (liberation) is the aim of life. Hence education should prepare the individuals for achieving the values of Dharma for attaining Artha (wealth), Kama (worldly pleasures) and Moksha (Liberation from ignorance and sorrow). The ultimate aim of education is Mukthi or Liberation. This concept is basic in Indian philosophy and culture and also accepted by Buddhism and Jainism. Dr. Radhakrishnan in his book, 'Indian philosophy' quotes: "Ya Vidya Vimukthaye" meaning that vidya is that which liberates man. The upanishads, puranas and smrithis highlight this aim of education. Adhyatma Ramayana is a purana based on the Vedantic philosophy, in which Rama is depicted as the manifestation of Brahman. Realizing the Brahman and realizing the self are the same process. So the aim of education is also known as 'Atmasakshathkara'(Self-realisation). According to Indian tradition, one realizes everything including the ultimate reality by realizing himself. Plato also mentions self-realisation as the aim of education. According to Plato realizing the self is realsing the weakness and strength of a person for development

by rectifying the defect and improving the desirable qualities. The Indian concept of education is very clearly stated by Swami Vivekananda as "the manifestation of perfection already existing in man" Rousseau in his 'Emily' mentions about the aim of education as "leaving the child to Nature." He points out that every body is born pure and innocent but the society corrupts the person. Rousseau's concepts are closer to the Indian concept of education. On careful scrutiny it can be seen that the aim of education in Adhyatma Ramayana is a comprehensive one. Ezhutachan, the author of Adhyatma Ramayana states in his ' Harinamakeerthanam' as follows:

[2] "One should not be proud of his self and become egoistic but, if he thinks so, he should think that he is the integral part of the whole universe". This is psychologically very significant. Accordingly when the personality of the individual develops the ego decreases and when the personality fully develops there will be no self-hood. From the social point of view an individual is an inseparable part of society and culture. All these indicate the importance of self-realization as an aim of education. Thus it can be seen that the self-realization is a very comprehensive

concept from the point of view of philosophical, sociological and psychological points of view.

Some people think that eventhough India has achieved great heights in spiritual matters the Indians have neglected worldly life and related subjects. This is a very wrong concept because Vedas and vedangas including smrithies have pointed out the need for Aparavidya (worldly subjects) and Paravidya (spiritual subjects). This principle is revealed in Adhyatma Ramayana. It is very evident that a person should be educated in the subjects necessary for worldly life including his profession, social life, personal life, and aesthetic life. In Ramayana, it is stated that; [3]'One need not live for Bhoga (worldly enjoyment) but at the time need not avoid rightful enjoyment'.

Sree Sankaracharya has also recommended that one should enjoy the life in accordance with Dharma by acquiring wealth through right means.[4] How to discharge his duties, earn money and spend in the right way were the essential contents of ancient education.

It has been mentioned here that, the great saint Thiruvalluvar highlights only Dharma, Artha, and Kama (Akam, Porul, Impam) as the aims of life. This means learning worldly sciences and leading a healthy social life is not against the ultimate realisation of Mukthi. The righteous life based on Dharma naturally leads one to Mukthi or ultimate liberation.

Sri. Aurobindho has explained the integrated nature of curriculum resulting in personality development in which the physical, sensory, mental, intellectual, and spiritual levels are to be properly balanced to achieve the values of Dharma, Artha, Kama, and Moksha.

3. Dharma is the basic value highlighted in Ramayana. It has been pointed out that Dharma has four important qualities- truth, compassion, purity, and sacrifice. In Skandapurana these four qualities are envisaged as the four legs of the ox (Nandi) on which the Supreme Being Lord Mahesa is seated. Symbolically this explains the importance and significance of Dharma in Indian context. According to Adhyatma Ramayana, a person should not be guided by his selfish interest, pleasures or by his emotions. Dharma should be the means and ends of every action. Even though Dasaratha

does not request Rama to go to the forest, Rama willingly and happily rejects the crown and goes to the forest considering his duties towards his father. Lakshmana is another example for extreme sacrifice, representing 'Dharma' of a younger brother. Sita is a perfect example of Dharma of a woman. Guha, and Sugreeva represent the duties of the friends. Hanuman represents the qualities of devotion, courage, valour, and sacrifice. The examples of great souls attaining Mukthi (liberation) are indicated in the characters of Jadayu, Sabari and Swayamprabha. These are positive aspects of virtue pointed in Adhyatma Ramayana. But there are instances showing Adharma and its dangerous consequences also. Ravana and Bali are typical examples for this. They were ferocious warriors and powerful kings; but due to their ego, pride, and amour they had to suffer. The greatest quality of Rama is highlighted in his noble character of rejecting what is not belonging to him. He is only concerned with providing happiness to others. Adhyatma Ramayana reveals the fact that Dharma is the sum and substance of life.

4. The Sanskrit equivalent for education is vidya, which means knowledge. This knowledge is that which, when

acquired, there is nothing more to know. A person who has acquired this knowledge realises 'Sachidananda', eternal bliss that includes Sath, Chith and Ananda. This is also known as realisation of Brahman. Sree Rama is depicted in Adhyatma Ramayana with the qualities of Sath, Chith and Ananda. A person who has reached this stage is capable of controlling his intellect by the soul. In such cases the intellect controls the mind and mind in turn controls the senses, and senses control the body. Such persons are the liberated souls.

To achieve this goal the training and education should start in the order of body, senses, mind, intellect and soul. The description of educational system in Adhyatma Ramayana reveals that such a system of education existed in those times.

In Lakshmanopadesam, the evils following a person acting on the basis of emotion are very clearly illustrated.

A unique nature of ancient Indian education is the glorious relationship between the teacher and the disciple and the 'Nature' based education. Here 'Nature' means two aspects- one the innate nature of the pupil i.e., intelligence, aptitude, attitude, ability, and personality factors and second external

nature or natural environment. The formal education was imparted at Gurukula or the household of the teacher who was invariably a hermit residing at the hermitage situated in the forest. This gave a peaceful and enchanting atmosphere where the pupils bathed in the crystal clear water and kept companionship with deer and other animals in the forest. The isolation from the urban life gave an opportunity for concentration in their study because distractions were very few. Further the disciplined life of the hermitage trained them in high thinking and simple living. The hermit was a role model for them. In Adhyatma Ramayana there are plenty of descriptions of hermitages managed by great sages like Vasishta, Valmiki, Agastya, Sutheeshna, Bharadwaja etc. The description of these hermitages are very charming because they are located in ideal grounds near small rivulets and surrounded by beautiful trees and creepers and lovely flowers and green foliages.

The sanctity of teacher pupil relationship and the ideal setting of the hermitages that served, as the centres of education are the unique characteristics of ancient Indian education. Gandhiji while framing the details of 'Basic Education' as a suitable education system for free India has

adopted these principles. Gandhiji's definition of teacher as an approved agent of society for social change and education as a process for social change and the concept of education as a process of self-supporting are evidences that education is purely a human service which involves no financial burden on the student or his parents. Further Gandhiji's concept of 'Rural University' is but an extension of old Gurukula system conducted in the hermitages. This may serve as a message for education for the 21st century, which is facing the grave problem of dehumanisation of education due to globalization and commercialization.

5.3. CONCLUSION

Main conclusions of this study reveal that Adhyatma Ramayana is reflecting a comprehensive system of education integrating temporal and spiritual education as summarised below:

1. Adhyatma Ramayana reveals the natural and effective integration of the informal, non-formal and formal approaches of education.

2. According to Adhyatma Ramayana the ultimate aim of education is Mukthi or liberation from the ignorance and sorrows of worldly life. Mukthi also means the attainment of perfection by realising Brahman or the Ultimate truth.

3. Even though Paravidya or the spiritual education is the most desirable aim, Aparavidya or worldly knowledge is also considered necessary for a balanced life. Hence Aparavidya or the education in the worldly sciences is also included as an essential part of education.

4. The basic aim of education is to acquire the concept of Dharma, which should be the basis for all other values of life, such as Artha, Kama and Moksha.

5. The content of education should be comprehensive consisting of temporal subjects related to the sciences or Vedangas and spiritual subjects like Vedas. In other words the content should contain both Aparavidya (temporal knowledge) and Paravidya (spiritual knowledge).

6. An ideal person is one who is not only aware of the rules of Dharma but also lives according to it. A perfect individual is a realised soul who controls his intellect by

self (Atman), the mind by the intellect, the senses by the mind, and the body by the senses.

7. Education should enable a person to suppress and sublimate his negative feelings like greed, disappointment, jealousy, and selfishness. It should help a person to develop universal love, compassion and self-sacrifice for the welfare of the world.

8. Education should be imparted according to the need and aptitude of the individual.

9. A student is expected to respect, love, and obey the teacher wholeheartedly. The teacher should love the students as his own children and try to help the all-round development of the personality of the disciple.

10 The duty of an ideal teacher includes not only the education of the young ones entrusted to him but also to guide the society and the rulers for the pursuit of Dharma. In this sense he is considered as a friend, philosopher and guide not only to the students but also to the society. In short he is actually a leader devoted for social change in the right direction.

11. Education should be related to the social and natural environment so that an individual can lead a happy life by adjusting himself with the natural and social environments.

12. In the social life, since Dharma is the basis of every action the household life (Garhasthya) is necessary for the creation of a new generation (Praja). Rathi or sex is only for the creation of 'praja'. Dharma, Praja and Rathi are the 'goals in social life.'

13. The educational ideas in Adhyatma Ramayana give top priority to international outlook and humanism.

14. Adhyatma Ramayana emphasizes the coordination of formal, informal and non-formal education in the total development of the personality. These different approaches should not be contradictory to one another but complementary and supplementary to each other.

15. Adhyatma Ramayana highlights the need for motivation in learning. The readers are motivated to a high level of devotion and seriousness in the introduction itself by picturing the narration of the story of Rama as a dictation

by Lord Mahesa, himself at the earnest request of Parvathi Devi. This creates a feeling and attitude of seriousness, sanctity and devotional attention among the readers.

16. Education as guidance of individual, by providing optimum conditions for the development of his innate potentialities is highlighted in Adhyatma Ramayana. Every individual has potential wisdom in him. The guide or the teacher has only to enable him to 'manifest the divine perfection already existing in him.'

17. According to Adhyatma Ramayana there is a sacred and ideal relationship between the teacher and the disciple. The teacher is considered as the spiritual father of the student and the student is considered as the spiritual son of the teacher. The student lived with his teacher as a member of his family where the teacher educated the students without any remuneration.

18. The methods of learning are: self-enquiry, contemplation, discussion and project activity as directed by the teacher.

It was really learning by doing in the natural and social environment. Education was totally integrated with life.

19. It can be concluded that the applications of most of the principles of the Adhyatma Ramayana in Education may be an effective solution for the modern world to realise peace and happiness based on the eternal values of compassion, love and self-sacrifice.

5.4. EDUCATIONAL IMPLICATIONS

1. The qualities of an ideal woman and a man may be illustrated by the examples of Sita Devi and Sree Rama by including it in the relevant context of the curriculum.

2. Role models of a perfect ruler, son, father, mother, brother, wife, friend, teacher, student, servant and devotee may be illustrated by citing suitable examples from Ramayana for guidance of the pupils.

3. The study reveals the importance of the integrated approach for the all-round development of the personality through education. At present there is not only lack of co-ordination between formal, non-formal and informal education and also contradictions. Home, society and the

school should be made fully aware of the need for integrated approach.

4. Motivation of the non-formal agencies of education especially the printed media and audiovisual media are limited to financial gains. Media very often projects the anti-social activities, causing deterioration of value systems. There should be strict control over the publication of media to avoid negative impacts on value systems.

5. Awareness should be created among public, teachers and parents regarding the need for co-operation for imparting quality education for children.

6. Proper attention should be given to health education, physical training and yoga practice.

7. The elders should be clearly instructed to behave properly in the presence of children and young people. They should be role models for the young generation.

8. Training should be given for self-discipline.

9. From very early age the children should be made conscious of the chief aim of life and basic values.

10. Values should be inculcated by presenting moral stories through audiovisual media.

11. Training in co-operation, social service, and patriotism should be imparted. Training should also be given for rendering social service and participating in S.U.P.W.

12. Independence Day, Republic Day, Gandhi Jayanthi, U.N. Day etc. should be observed properly to understand its significance to develop proper attitudes of nationalism and universal brotherhood.

13. Teacher training should be reorganized with a view to integrating formal, non-formal and informal education.

14. Even from the very early period children should be assisted to identify the chief aim of life. They should be guided and counselled to identify the important human qualities necessary for a successful social life. The children should also be helped to identify and understand the rights and duties of a citizen.

15. One should be fully aware of his duties towards parents, family and society. The individual should ultimately develop in to a universal man with international understanding.

16. Pupil should be made aware of the fact that it is sacrifice, not selfishness, which distinguishes man from animals.

17. Training in Dharma should be given emphasis in the curriculum.

18. Content of education should consist both temporal and spiritual subjects.

19. Education should be student centered. The teacher should be the spiritual father of the disciple. Top priority should be given for selection for teachers who should be not only scholars in their subjects but also persons with aptitude for teaching and a high degree of personal integrity.

20. Awareness may be created for the mutual love and understanding between teacher and students.

21. Training in guidance and counselling should be given top priority in teacher education both at the pre-service and in-service stages.

22. Teacher should evaluate the student continuously and comprehensively. There should be no failure of students in education system.

23. Even after formal education the relationship of teachers with students should continue and the students should be helped through out the whole process of life. The teachers should be social engineers for positive social changes.

24. Education system should help a person to develop self-esteem along with his awareness of duties and rights in the society. One should have courage to fight against the evils in the society neglecting personnel gains and favours.

25. Awareness should be created that any work is dignified if it is related to one's aptitude. No profession is superior or inferior.

26. The study of Ramayana should be included in the relevant part of the curriculum for inculcating the values of universal love, sacrifice, humanity, honesty and courage.

5.5. SUGGESTION FOR FURTHER STUDIES.

1. A comparative study of educational ideas of Adhyatma Ramayana and Harinamakeerthanam.

2. A comparative study of educational ideas in Adhyatma Ramayana and Valmiki Ramayana.

3. A comparative study of educational ideas in Adhyatma Ramayana and Basic education with reference to the aim of Education advocated by Gandhiji.

4. A comparative study of educational ideas of Rousseau and Adhyatma Ramayana

5. How far the modern technology oriented education is justified in the light of philosophy of education in Adhyatma Ramayana

6. A comparative study of the significance of social education of Adhyatma Ramayana and Buddhist system of education.

7. A psychological study of the different types of personalities in Adhyatma Ramayana with reference to the aims and values in life.

8. The curriculum as envisaged in Adhyatma Ramayana and its significance in modern world.

9. The sociological concepts of Adhyatma Ramayana and its relevance in modern education.

REFERENCES

1. യത്തദാചരതി ശ്രേഷ്ഠത്ത്വദ്ഭവേ തദോജന:
സംയത് പ്രമാണം കുരുതേ ലോകസ്തദനു വർധനേ
ഭഗവത്ഗീത 3/21

2. ആനന്ദചിന്മയ ഹരേ ഗോപികാരമണ!
ഞാനെന്ന ഭാവമിഹ തോന്നായ്കവേണമിഹ
തോന്നുന്നതാകിലഖിലം ഞാനിതെന്നവഴി
തോന്നേണമേ വരദ നാരായണായനമ:
തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ ഹരിനാമകീർത്തനം, ശ്ലോകം-3

3. ഭോഗത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു കാമിക്കയും വേണ്ട
ഭോഗം വിധികൃതം വർജ്ജിക്കയും വേണ്ട .
തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)അദ്ധ്യാത്മരാമായണം തൃശൂർ: സാഹിത്യ അക്കാദമി പേജ് 111.

4. നിജകർമ്മോ പാത്തം വിത്തംതേന വിനോദയചിത്തം
ശ്രീ.ശങ്കരാചാര്യർ

BIBLIOGRAPHY

BIBLIOGRAPHY

BOOKS

Adagadanandaji, Swami (1997). *Bhagavath Gita-Yadhartha Gita.* Mavelikkara: Sri Paramahamsapraksha

Alexander, Aisen (2004). *Book of Ramayana Hindus.* New York: Motilal Banarsidass

Altekar, A.S. (1944). *Education in Ancient India.* New Delhi: Nandakisore Bros.

Arora, K. (1999). *Devatma's value oriented education: A supplement to present education.* New Delhi: NCERT.

Asan, Kumaran (1973). *Kumaran Asante Sampoorna Krithikal.* Kottayam: Sahithya Pravarthaka Sahakarana Sangham

Aurobido, Sri. (1959). *The Foundation of Indian culture.* Pondichery: Sri. Aravindo Ashram

Azhikode, Sukumar (1993). *Tattvamasi.* Kottayam: Sahithya Pravarthaka Sahakarana Sangham

Banarjee, M. (1992). *Invitation to Hinduism.* New Delhi: Arnold-Heinemann

Banarji, Sures Chindra (1972). *Aspects of Ancient Indian Life: from Sanskrit Sourse.* Culcutta: Punthi Basha

Barannikow, P.A. (2004). *Philosophical Perceptions of Indian Epics.* Melbourne: Oriental Pub.

Basham, A.L. (1967). *The Wonder That was India.* New Delhi: Rupa

Best, J.W. & Khan, J.V. (1996). *Research in Education.* New Delhi: Printice Hall

Best, J.W. & Khan, J.V. (2005). *Research in Education* (10th ed.) New York: Pearson

Bhattacharya, Vivek (1989). *Wisdom of Cultural Heritage of India.* New Delhi: Metropolitan

Biswass & Agarwal (1998.) *Encyclopedic Dictionary and Directory of Education.* New Delhi: The Academic Pub.

Bose, Annie (1977). *Mahatma Gandhi – A Contemporary Perspective.* Delhi: B.R. Pub. Co.

Buch, M.B. (Ed.) (1987). *Third Survey of Research in Education.* New Delhi: N.C.E.R.T.

Buch, M.B. (Ed.) (1991). *Fourth Survey of Research in Education.* New Delhi: N.C.E.R.T.

Bull, N.J. (1969). *Moral Education.* London: Routledge of Kegan Paul

Butch, M.B. (Editor) (1979). *Second Survey of Educational Research.* New Delhi: S Chand and Co.

Chenna Kesavan, Saraswathi (1996). *Concepts of Indian Philosophy.* New Delhi: Orient Longman

Chilana, M.R., & Dawan, M.L. (1998). *The human Values: A text book for all.* New Delhi: Concept publishing

Chinmayananda, Swami (1975). *A Manual of Self Unfoldment.* Mumbai: Central Chinmaya Mission Trust

Chinmayanandan (1976). *Valmikidarshanam.* Kottayam: Sahitya Pravarthaka Co-operative Society

Das Gupta, Surendhranath (1951). *A history of Indian Philosophy.* Cambridge: OUP, VI.

Datt, Ramesh C. (1997). *Ramayana.* London: OUP

Deussen, Paul (1983). *The system of Vedanta.* New Delhi: Pooja

Dev, Abhaya (1978). *Ramakatha* (Translation in Malayalam of the work by Fr.Kamil Bulcke in Hindi) Thrissur: Kerala Sahitya Akademi

Dua, K.K. (1999). *Bhaghavad Gita and Environment.* Delhi: Kausal Book Depot.

Dutta & Chaterjee (1960). *An Introduction to Indian Philosophy.* Culcutta: Culcutta University

Ezhuthachan, Thunchath (1997). *Adhyathma Ramayanam.* Thrissur: Kerala Sahitya Akademi Pub.

Ezhuthachan, Thunchath (1999). *Harinamakeerthanam.* Trivandrum: Kerala Bhasha Institute

George Allen & Unwin (1930). *Contemporary American Philosophy.* London: Ltd. II.

Ghose, Aurobindo (1946). *Essays on Gita.* Culcutta: Arya Pub.

Gonda, J. (1984). *The Vision of Vedic Poets.* Delhi: Munshiram Manoharlal

Good, C.V. (ed) (1973). *Dictionary of Education,* New York: Mc Graw Hill

Gupta, N.L. (1997). *Educational Ideals and Institutions in Mahabharatha.* New Delhi: Mohit

Hassija, J.C. (1995). *Twelve wonder values for a beeter world.* Rajasthan : Brahma kumaries Iswariya Viswa Vidyalaya

Hinnells, J. (1994). *A Hand Book of Living Religions.* New Delhi: Penguin Books

Hornby, A .S. (1992). *Oxford Advanced Learners Dictionary.* Culcutta: Oxford University Press

Iyer, Narayana (1958). (ed.). *Srimad Valmiki Ramayana:* Madras: Penguin

Joshi, Kireet (2000). *A National Agenda for Education.* Kanyakumari: Vivekananda Kendra

Kemp, Da. (1976). *The Nature of Knowledge.* London: Clive Bingley

Kumar, Sunil (1996). *The Gita.* New Delhi: Atlantic

Leaman, Oliver (2004). *Eastern Philosophy: Key Readings.* London: Routledge

Livin Ston, R.W. (1938). *Portrait of Socrates*. Oxford University Press.

Luther, M. (2001). *Value and ethics in school education*. New Delhi: Mc.Graw-Hill

Madavananda, Swami (1975). *Cultural Heritage of India*. Culcutta: Ramakrishna Mission Institute of Culture.

Mahajan, V. D. (1990). *Ancient India*, New Delhi: S Chand

Mitzel, H.E. (1982). *Encyclopaedia of Educational Research*. Vol.3. London. Collier Mc Milan

Morgan, Kenneth W. (1998). *The Religion of the Hindus*. New York: Motilal Banarsidass

Mookerji, Radhakumud (1960). *Ancient Indian Education Brahmanical and Budhist* Delhi: Motilal Banarsida..

Mourya, Prahlad (1973). *The Social Philosophy of Kabir* Kanpur: Pustak Sanstan

Muller, Max (1919). *The Six Systems of Indian Philosophy* Varanasi: Chowkhambha

Muller, Max (1990). *Sacret Books of the East* (Part I) Upanisads. New Delhi: Atlantic Publishers

Murthi, Srimannarayana S. (1991). *Methodology in Indological Research* Delhi: Bharathiya Vidya Bhavan

Nair, Parameswaran P.K. (1958). *Malayala Sahitya Charitram.* Kendra Sahitya Akademi. New Delhi

Namboothiri, Sriman D. (1991). *Upanishad Sarvasam* Thrissur: Samrat Pub.

Natarajan, Sulekapadmini (2008). *Ramayana An Introduction.* Hyderabad :Eagle Pub.

National Council of Educational Research and Training (1992). *Education in Values-A source book.* New Delhi. N.C.E.R.T.

Nehru, Javaharlal (1996). *Discovery of India.* New Delhi: Javaharlal Nehru Memmorial Fund

Noel, Endwistle (General Editor) (1990). *A Hand book of Educational Ideas and Practices.* Bombay: Himalaya pub.

Parameswarayar, Ulloor S. (1970). *Kerala Sahitya Charithram.* Vol.2, Kerala University: Department of Publication

Pillai, Erumeli Parameswaran (1996). *Malayala Sahitya Charitram Kalakhattangaliloote* Pratibha Books. Mavelikkara

Pillai, Narayana, P.K. Sahitya Panchananan (1986). *Panchananante Vimarsathrayam* Thrissur: Kerala Sahitya Akademi

Prakash Sri Vasthava, G.N. (1994). *Advanced Research Methodology.* New Delhi: Radha

Prasad, M.G. (2006). *Relevance of Ramayana* Maple wood: Osborne Terrace

Prime, Ranchor (1998). *Ramayana: A Journey* London: Channel For Book

Radakrishnan, S. (1983). *Bhagavad Gita* Bombay: Blackie and son

Ragavan Pillai, K. (1980). *Ezhuthachan* New Delhi: Kendra Sahitya Akademi

Raja Raja Varma, Vadakumkoor (1968). *Kerala Sahitya Charitram.* Kottayam: Sahitya Pravarthaka Co-operative Society Ltd.

Rajan, K.M. (1999). *A Treatise on Form and Style of Thesis and Dissertation* Kottayam: St. Joseph's Training College

Ramaswamy Sastri, K.S. (1944). *Studies in Ramayana* Baroda: Ashram Pub.

Ranganadananda, Swami (1971). *Eternal values for a Changing Society-Education for Human Excellence* Bombay: Bharathiya Vidhya Bhavan

Reed, Elizebath A. (1988). *Ancient Books of India* New Delhi: Deep & Deep

Robert, R. Rusk. (1954). *The Doctrines of the Great Educators* London: Macmillan & Co. Ltd.

Rowntree, D. (1981). *A Dictionary of Education* London: Harper & Row

Ruhela, S.P. (1986). *Human Values and Education* New Delhi: Sterling

Ruhela, S.P. (1986). *Human values and education* New Delhi: Sterling

Sadguru, Yogi-seer Sriranga (2005). *Soul of Ramayana* Banglore: Advaitha Asramam

Sadhu, A.N. & Sing, Amarjith (1980). *Research Methodology In Social Sciences* Bombay: Himalaya pub.

Saraf (1999). *Education in human values.* New Delhi: Vikas Pub.

Saraswathi, Chandhra Sekhara (1995) *Hindu Dharma.* Bombay: BVB

Sarmah, Jogeswar (1978). *Philosophy of Education in the Upanisad* New Delhi: Oriental Pub.

Seshadri, C., Khader, M.A., & Adhya, G.L. (1992). *Education in Values: A source book* New Delhi: NCERT

Sharma (1997). *Value education in Action* New Delhi: University book house

Sharma, A.K. (Ed.) (1997). *Fifth survey of Education & Research* (1988-92). New Delhi: NCERT.

Sharma, S.R. (1998). *Encyclopedia of value and moral education* Vol.1. New Delhi: Cosmo

Sinh, Jatu Nadh (1987). *Indian philosophy* Culcutta: New Central Book

Sivakumar, Jayasree (1989). *Kamba Ramayana* (Trs.) Alleppey: Vidhyarambam Pub.

Sreeramakrishna Madam (2000). *Sreemat Bhaghavat Gita* Thrissur: Bharathabhoothini

Stone, Joshua David (2003). *Sri Rama and the Ramayana* Madras: Popular Prakashan

Subramanian, K. (1992). *Swami Vivekananda as an educator* New Delhi: Penguin Books

Sukhia, P. (1989). *Elements of Educational research* Ahammedabad: Allied Publishing Pvt. Ltd.

Surendran Idaykidath, V. (2000). *Upanisad on Education* Thiruvananthapuram

Tirtha (1964). *National Integration* New Delhi: Universal Pub.

Varadachari, V. (1960). *A history of Samskritha Literature* Allehabad: Vivekananda Pub.

Venkataiah, N. (1998). Value education New Delhi: APH

Venkataiah, N. (1998). *Value education* New Delhi: APH

Vivekananda, Swami (1970). *India's Contribution to World Thought and Culture* Madras: Vivekananda Rock Memorial Committee

Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of The English Language (1996). New York: Gramercy

Webster's New World Thesaurus (1971). Fontana: Colins World

Yathi, Guru Nithya Chaithanya (1991). *Bhagavath Gita* Thrissur: Samrat Pub.

JOURNALS

Aggarwal, R. & Aggarwal, R. (2006). Education for human rights by inculcating values. *University News.* 44(05), 50-52.

Aurobindo, Sri (2007). Ramayana and Mahabharatha In Foundations of Indian Culture with The Renaissance in India *SABCL,* Pondicherry: Aurobindo Asram Vol 14, p.282-293

Bhatia, R. (2006). Value education in teacher education: Issue of concern. *University News,* 44(51) 10-12.

Chilana, M.R. (1987). Challenge of value orientation. *The Orissa education Magazine,* 26(1),8-11.

Chinera, B. (2002). Typology of values: An introspection. *Quest in Education,* 26(2),2-11.

Conee, E. (2000). The moral value in Promises. *The Philosophical Review* 109, 411.

Dhankar, N. (2003). Values through Education. *The PRP Journal of Human Rights* 7, 6-8.

Gavade, P.L. (1992). Education is the only way to the uplift of the nation. *The Progress of Education* 67, 36.

Joshi, A. (2003). Value based education. *Experiments in Education* 31, 84.

Khandai, H.K. (2003). Value oriented approach from primary to University Education. *University News* 41, 9-11.

Koikara, F. (1991). Culture and Values. *New Frontiers in Education* 21, 32-41.

Kumar, Ravindra (2003). Why Rama and Ramayana remained ideal for Millions, and Especially for Gandhi, *Global Politician*, Meerut

Nairs, V.S. (2002). Regeneration of value education. *International Scholar* 14, 11.

Pinto, A.S.J. (1997). Education for human value. *Journal of Higher Education* 20, 34.

Ram, Seetha A.R. (1998). Methodology of inculcating values. In N. Venkataiah (Eds.), *Value education.*(pp.93-101). New Delhi: APH.

DOCTORAL THESES

Bhatt, J.M. (1973). *A Study of the Educational Philosophy of Vinoba Bhave* (Edn). Sardar Pattel University

Charle, M.K. (1971). *The Educational Philosophy of Bhagavath Gita* (Edn). Bomaby: Sardar Pattel University

Dev (1972). *Tagore's Contributions for International Understanding.* Visva Bharathy University

Divakar, S.M. (1960). *A Critical Study of the Educational Philosophy of Upanisads.* Baroda: M.S.University

Harikumar (2002). *A critical study on the pedagogical perceptions of J. Krishnamoorthy* (Edn). S.S. University of Sanskrit

Hossain, M. (1973). *Svami Vivekananda's Philosophy of Education – A Psycho Metaphysical Approach* (Edn). Calcutta University

Manual, Vedamani N. (1964). *Life and Education among the Tamils in Ancient and Medieval Times.* University of Kerala

Nair, Sukumaran V. (1980). *Educational Ideas of Swami Vivekananda.* (Edn). University of Kerala

Nambeesan, Krishnankutty K. (1999). *Sri.Sankaracharya as a Social Educator* (Edn). S.S. University of Sanskrit

Pandey, Desa (1975). *Informal Education through the Saint Literature of the middle ages.* University of Poona

Pandey, J.B. (1975). *A comparative study of the Educational Philosophy in Gita and Quran.* Gauhatti University

Pereira, J.J. (1989). *Narayana Guru A Social Educator* (Edn). University of Kerala

Pillai, N.P. (1959). *Educational Ideas of Mahatma Gandhi* (Edn). University of Kerala

Pillai, Peethambaran K. (1999). *Educational Ideas in Bhagavath Gita and its Relevance to Modern world* (Edn). S.S.University of Sanskrit

Radakrishnan, K.A. (1993). *Advaitha Philosophy in Ezhuthachan's Adhyatma Ramayanam – A critical Study* (Phil). University of Calicut

Saran, B. (1954). *The Gurukula System of Education in India and its application in Modern Times* (Edn). University of Kerala

Sarma (1978). *The Contribution of Sankaracharya on Education* (Edn). University of Meerat

Sarma, S. (1960). *Thulasi's Philosophy of Education* (Hindi). University of Rajastan

Seth, K.D. (1953). *Idealistic Trends in Indian Philosophy* (Edn). Allehabad University

Singh, S.N. (1969). *The Educational Philosophy of Bertrand Russel.* Banaras Hindu University

Sivamohan, I. (1978). *Educational Philosophy of Poet Thiruvalluvar* (Edn). University of Kerala

Sreebhuvanam, A. (1992). *Adhyatma Ramayanam Kilippattinte Darasanikapaschathalam Oru Vimarshanathmaka Padanam* (Mal). University of Calicut

Surendran, V. (1998). *Educational Ideas in Upanisads* (Edn). S.S. University of Sanskrit

REPORTS

1. Report of the Secondary Education Commission (1952-53). New Delhi: Govt. of India.

2. Government of India. (1959). Report of the committee on Religion, Moral and Spiritual Instruction. New Delhi: Ministry of Education.

3. Government of India. (1966). Report of the Education commission 'Education and National Development.' New Delhi: Ministry of Education.

4. Government of India. (1986). Report of the National Policy on Education, New Delhi: Ministry of Human Resource Development.

5. Government of India (1990). Report of the committee for Review of National Policy on Education - 1986. New Delhi: Ministry of Education and Culture.

TECHNICAL REPORTS

1. Hall, B.P. (1990). Developing human Values. United States: Wisconsin.(ERIC Document Reproduction Service No.ED 344808).

2. Demmon, T. (1996). Moral and character development in public education. United States: Michigan. (ERIC Document Reproduction Service No.ED 401251).

WEBSITES

1. www.durvasula.com/Taranga/RelevanceofRamayana.pdf

2. http://padmininatarajan.sulekha.com/blog/post/2008/04/the-ramayana-an-introduction-to-its-study.htm

3. http://www.iamuniversity.ch/Sri-Rama-and-the-Ramayana

4. http://www.chinon.valdosta.edu/whuitt/cox/affsys/values.html//values. Huitt,W,(1996).

5. bttp.//wwwncert.nic.in./sites/publication/ school/school curriculum. NCERT.

6. http://www.ncert.nic.in/sites/valueeducation. NCERT.

7. http://wwwnctein.org/pub/rimse/spk. Seetharam,A.R.

8. http://tigger.uic.edu/~inucci/moral ed/overview.htmal.

9. http://www.ijmm.org/article.asp?issn.

10. http://www.sssbpt.info/ssspeaks/volume25/sss25-16.pdf

APPENDICES

APPENDIX CHAPTER-I

1.2 ജാതിനാമാദികൾക്കല്ല ഗുണഗണ-
ഭേദമെന്നത്രേ ബുധന്മാരുടെ മതം
ശാശ്വതമായുള്ള ധർമ്മം നൃപതികൾ
ക്കാശ്രിത രക്ഷണമെന്നു ശാസ്ത്രോക്തിയും

(തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997) ***അദ്ധ്യാത്മരാമായണം*** തൃശൂർ:സാഹിത്യഅക്കാദമി പേജ് 342

1.2 ആനന്ദചിന്മയ! ഹരേ! ഗോപികാരമണ!
ഞാനെന്ന ഭാവമിഹ തോന്നായ്കവേണമിഹ
തോന്നുന്നതാകിലഖിലം ഞാനിതെന്ന വഴി
തോന്നേണമേ വരദ നാരായണനമ

(തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ ***ഹരിനാമകീർത്തനം,*** ശ്ലോകം-3)

1.3. കാരുണ്യമെന്നെക്കുറിച്ചുണ്ടെങ്കിലെനിക്കിപ്പോൾ
ശ്രീരാമദേവതത്ത്വമുപദേശിച്ചീടണം
തത്ത്വഭേദങ്ങൾ വിജ്ഞാനജ്ഞാനവൈരാഗ്യാദി
ഭക്തിലക്ഷണം സാംഖ്യയോഗഭേദാദികളും
ക്ഷേത്രോപവാസഫലം യാഗാദികർമഫലം
തീർത്ഥസ്നാനാദിഫലം ദാനധർമ്മാദിഫലം
വർണധർമങ്ങൾ പുനരാശ്രമധർമങ്ങളു
മെന്നിവയെല്ലാമോന്നോടൊന്നൊഴിയാതവണ്ണം
നിന്തിരുവടിയരുൾചെയ്തുകേട്ടതുമൂലം
സന്തോഷമകതാരിലേറ്റവുമുണ്ടായിവന്ന
ബന്ധമോക്ഷങ്ങളുടെ കാരണം കേൾക്കമൂല-
മന്ധത്വം തീർന്നുകൂടി ചേതസി ജഗൽപതേ!
ശ്രീരാമദേവൻ തന്റെ മാഹാത്മ്യം കേൾപ്പാനുള്ളിൽ
പാരമാഗ്രഹമുണ്ടു ഞാനതിൽ പാത്രമെങ്കിൽ
കാരുണ്യാംബുധേ! കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്തീടണ-
മാരും നിന്തിരുവടിയൊഴിഞ്ഞില്ലതു ചൊൽവാൻ

(തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997) ***അദ്ധ്യാത്മരാമായണം*** തൃശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി പേജ് 6)

APPENDIX-CHAPTER III

(SUGGESTED TOPICS FOR EDUCATIONAL HISTORICAL STUDY*)

BRICKMAN - 1982

1. Period
2. Geographical region
3. Educational Level
4. Institution Biography
5. Innovations
6. Philosophy
7. Methodology
8. Curriculum
9. Personnel
10. Children
11. Legislation
12. Materials
13. Non school agencies
14. Organisations
15. Finance
16. Architecture
17. Administration
18. Literature
19. Influence
20. Reputation
21. Comparison
22. Text book analysis

*Best W. John. & Kahn, V. James (1992) *Research in Education.* New Delhi: Prentice hall of India.

APPENDIX – CHAPTER IV

4.1 .അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം: ലക്ഷ്മണോപദേശം

വത്സ! സൗമിത്രേ!കുമാര! നീ കേൾക്കണം
മത്സരാദ്യം വെടിഞ്ഞെന്നുടെ വാക്കുകൾ
നിന്നുടെ തത്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നിതു
മുന്നമേ ഞാനെടോ, നിന്നുള്ളിലെപ്പൊഴും
എന്നെക്കുറിച്ചുള്ള വാത്സല്യപൂരവും
നിന്നോളമില്ല മറ്റാർക്കുമെന്നുള്ളതും
നിന്നാലസാദ്ധ്യമായില്ലൊരു കർമ്മവും
നിർണ്ണയമെങ്കിലുമൊന്നിതു കേൾക്ക നീ
ദൃശ്യമായുള്ളൊരു രാജ്യദേഹാദിയും
വിശ്വവും നിശ്ശേഷധാന്യധനാദിയും
സത്യമെന്നാകിലേതൽപ്രയാസം തവ
യുക്തമതല്ലായ്കിലെന്തിതിനാൽ ഫലം?
ഭോഗങ്ങളെല്ലാം ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലം
വേഗേനനഷ്ടമാമായുസ്സുമോർക്ക നീ
വഹ്നിസന്തപ്തലോഹസ്ഥാംബുബിന്ദുനാ
സന്നിഭം മർത്യജന്മം ക്ഷണഭംഗുരം
ചക്ഷുശ്രവണഗളസ്ഥമാം ദർദ്ദുരം
ഭക്ഷണത്തിന്നപേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ
കാലാഹിനാ പരിഗ്രസ്തമാം ലോകവു-
മാലോലചേതസാ ഭോഗങ്ങൾ തേടുന്നു
പുത്രമിത്രാർത്ഥകളത്രാദിസംഗമ-
മെത്രയുമല്പകാലസ്ഥിതമോർക്ക നീ
പാന്ഥർ പെരുവഴിയമ്പലം തന്നിലെ
താന്തരായ്കൂടി വിയോഗം വരുമ്പോലെ
നദ്യാമൊഴുകുന്ന കാഷ്ഠങ്ങൾ പോലെയു-
മെത്രയും ചഞ്ചലമാലയസംഗമം
ലക്ഷ്മിയുമസ്ഥിരയല്ലോ മനുഷ്യർക്കു
നില്ക്കുമോ യൗവനവും പുനരധ്രുവം?
സ്വപ്നസമാനം കളത്രസുഖം നൃണാ-
മല്പമായുസ്സും നിരൂപിക്ക ലക്ഷ്മണ!
രാഗാദിസങ്കുലമായുള്ള സംസാര-
മാകെ നിരൂപിക്കിൽ സ്വപ്നതുല്യം സഖേ!
ഓർക്ക ഗന്ധർവ്വനഗരസമമതിൽ
മൂർഖന്മാർ നിത്യമനുവർത്തിച്ചീടുന്നു
ആദിത്യദേവനുദിച്ചിതു വേഗേന
യാദഃപതിയിൽ മറഞ്ഞിതു സത്വരം
നിദ്രയും വന്നിതുദയശൈലോപരി
വിദ്രുതം വന്നിതു പിന്നെയും ഭാസ്കരൻ.
ഇത്ഥം മതിഭ്രമമുള്ളോരു ജന്തുക്കൾ
ചിത്തേ വിചാരിപ്പതില്ല കാലാന്തരം

ആയുസ്സു പോകുന്നതേതുമറിവില്ല
മായാസമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടക്കയാൽ.
വാർദ്ധക്യമോടു ജരാനരയും പൂണ്ടു
ചീർത്ത മോഹേന മരിക്കുന്നിതു ചിലർ
നേത്രേന്ദ്രിയംകൊണ്ടു കണ്ടിരിക്കെ പുന-
രോർത്തറിയുന്നില മായതൻ വൈഭവം
ഇപ്പോളിതു പകൽ പില്പാടു രാത്രിയും
പില്പാടു പിന്നെപ്പകലുമുണ്ടായ്‌വരും
ഇപ്രകാരം നിരീപിച്ചു മൂഢാത്മാക്കൾ
ചിൽപുരുഷൻഗതിയേതുമറിയാതെ
കാലസ്വരൂപനാമീശ്വരൻ തന്നുടെ
ലീലാവിശേഷങ്ങളൊന്നുമോരായ്കയാൽ
ആമകുംഭാംബുസമാനമായുസ്സുടൻ
പോമതേതും ധരിക്കുന്നതില്ലാരുമേ.
രോഗങ്ങളായുള്ള ശത്രുക്കളും വന്നു
ദേഹം നശിപ്പിക്കുമേവനും നിർണ്ണയം.
വ്യാഘ്രിയെപ്പോലെ ജരയുമടുത്തുവ-
ന്നാക്രമിച്ചീടും ശരീരത്തെ നിർണ്ണയം.
മൃത്യുവും കൂടൊരുനേരം പിരിയാതെ
ഛിദ്രവും പാർത്തുപാർത്തുള്ളിലിരിക്കുന്നു
ദേഹം നിമിത്തമഹം ബുദ്ധികൈക്കൊണ്ടു
മോഹം കലർന്നു ജന്തുക്കൾ നിരൂപിക്കും
ബ്രാഹ്മണോഹം നരേന്ദ്രോഹമാഢ്യോഹമെ-
ന്നാമ്രേഡിതം കലർന്നീടും ദശാന്തരേ.
ജന്തുക്കൾ ഭക്ഷിച്ചു കാഷ്ഠിച്ചുപോകിലാം
വെന്തുവെണ്ണീറായ് ചമഞ്ഞു പോയീടിലാം
മണ്ണിനു കീഴായ് കൃമികളായ് പോകിലാം
നന്നല്ല ദേഹം നിമിത്തം മഹാമോഹം
ത്വങ്മാംസരക്താസ്ഥി വിൺമൂത്രരേതസാം
സമ്മേളനം പഞ്ചഭൂതകനിർമ്മിതം
മായാമയമായ് പരിണാമിയായോരു
കായം വികാരിയായുള്ളോന്നിതധ്രുവം
ദേഹാഭിമാനം നിമിത്തമായുണ്ടായ
മോഹേന ലോകം ദഹിപ്പിപ്പതിന്നു നീ
മാനസതാരിൽ നിരൂപിച്ചതും തവ
ജ്ഞാനമില്ലായ്കെന്നറിക നീ ലക്ഷ്മണ!
ദോഷങ്ങളൊക്കവേ ദേഹാഭിമാനിനാം
രോഷേണ വന്നുഭവിക്കുന്നിതോർക്ക നീ
ദേഹോഹമെന്നുള്ള ബുദ്ധി മനുഷ്യർക്കു
മോഹമാതാവാമവിദ്യയാകുന്നതും
ദേഹമല്ലോർക്കിൽ ഞാനായതാത്മാവെന്നു
മോഹൈകഹന്ത്രിയായുള്ളതു വിദ്യ കേൾ
സംസാരകാരിണിയായതവിദ്യയും
സംസാരനാശിനിയായതു വിദ്യയും
ആകയാൽ മോക്ഷാർത്ഥിയാകിൽ വിദ്യാഭ്യാസ-
മേകാന്തചേതസാ ചെയ്ക വേണ്ടുന്നതും

തത്ര കാമക്രോധലോഭമോഹാദികൾ
ശത്രുക്കളാകുന്നതെന്നുമറിക നീ
മുക്തിക്കു വിഘ്നം വരുത്തുവാനെത്രയും
ശക്തിയുള്ളോന്നതിൽക്രോധമറികെയോ
മാതാപിതൃഭ്രാതൃമിത്രസഖികളെ
ക്രോധം നിമിത്തം ഹനിക്കുന്നിതു പുമാൻ.
ക്രോധമൂലം മനസ്താപമുണ്ടായ് വരും
ക്രോധമൂലം നൃണാം സംസാരബന്ധനം
ക്രോധമല്ലോ നിജ*ധർമ്മക്ഷയകരം
ക്രോധം പരിത്യജിക്കേണം ബുധജനം
ക്രോധമല്ലോ യമനായതു നിർണ്ണയം
വൈതരണ്യാഖ്യയാകുന്നതു തൃഷ്ണയും
സന്തോഷമാകുന്നതു നന്ദനം വനം
സന്തതം ശാന്തിയേ കാമസുരഭികേൾ
ചിന്തിച്ചു ശാന്തിയെത്തന്നെ ഭജിക്ക നീ
സന്താപമെന്നാലൊരുജാതിയും വരാ
ദേഹേന്ദ്രിയ പ്രാണബുദ്ധ്യാദികൾക്കെല്ലാ-
മാഹന്ത മേലേ വസിപ്പതാത്മാവുകേൾ
ശുദ്ധസ്വയംജ്യോതിരാനന്ദപൂർണ്ണമായ്
തത്ത്വാർത്ഥമായ്നിരാകാരമായ് നിത്യമായ്
നിർവ്വികല്പംപരം നിർവ്വികാരം ഘനം
സർവ്വൈകകാരണം സർവ്വജഗന്മയം
സർവ്വൈകസാക്ഷിണം സർവ്വജ്ഞമീശ്വരം
സർവ്വദാ ചേതസി ഭാവിച്ചുകൊൾകനീ
സാരജ്ഞനായ നീ കേൾ സുഖദു:ഖദം
പ്രാരബ്ദമെല്ലാമനുഭവിച്ചീടണം
കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളാൽ കർത്തവ്യമൊക്കവേ
നിർമ്മായമാചരിച്ചീടുകെന്നേ വരൂ
കർമ്മങ്ങൾ സംഗങ്ങളൊന്നിലും കൂടാതെ
കർമ്മഫലങ്ങളിൽ കാംക്ഷയും കൂടാതെ
കർമ്മങ്ങളെല്ലാം വിധിച്ചവണ്ണം പര-
ബ്രഹ്മണി നിത്യേ സമർപ്പിച്ചു ചെയ്യണം
നിർമ്മലമായുള്ളൊരാത്മാവു തദന്നോടു
കർമ്മങ്ങളൊന്നുമേ പറ്റുകയില്ലെന്നാൽ
ഞാനിപ്പറഞ്ഞതെല്ലാമേ ധരിച്ചു തൽ-
ജ്ഞാനസ്വരൂപം വിചാരിച്ചു സന്തതം
മാനത്തെയൊക്കെ തദ്യജിച്ചു നിത്യം പര-
മാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു മായാവിമോഹങ്ങൾ
മാനസത്തിങ്കൽനിന്നാശു കളക നീ
മാനമല്ലോ പരമാപദാമാസ്പദം
സൗമിത്രിതന്നോടിവണ്ണമരുൾചെയ്തു
സൗമുഖ്യമോടു മാതാവോടു ചൊല്ലിനാൻ
കേൾക്കണമമ്മേ! തെളിഞ്ഞു നീയെന്നുടെ
വാക്കുകളേതും വിഷാദമുണ്ടാകൊല
ആത്മാവിനേതുമേ പീഡയുണ്ടാക്കരു
താത്മാവിനെയറിയാതവരെപ്പോലെ

സർവ്വലോകങ്ങളിലും വസിച്ചീടുന്ന
സർവ്വജനങ്ങളും തങ്ങളിൽ തങ്ങളിൽ
സർവ്വദാ കൂടിവാഴ്കെന്നുള്ളതിലല്ലോ
സർവ്വജ്ഞയല്ലോ ജനനി നീ കേവലം
ആശു പതിന്നാലു സംവത്സരം വന-
ദേശേ വസിച്ചു വരുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ദു:ഖങ്ങളെല്ലാമകലെക്കളഞ്ഞുട
നുൾക്കനിവോടുമനുഗ്രഹിച്ചീടണം
അച്ഛനെന്തുള്ളിലൊന്നിച്ഛയെന്നാ-
ലതിങ്ങിച്ഛയെന്നുറച്ചീടണമമ്മയും
ഭർത്തൃകർമ്മാനുകരണമത്രേ പാതി-
വ്രത്യനിഷ്ഠാ വധൂനാമെന്നു നിർണ്ണയം
മാതാവു മോദാലനുവദിച്ചീടുകി-
ലേതുമേ ദു:ഖമെനിക്കില്ല കേവലം
കാനനവാസം സുഖമായ്‌വരും തവ
മാനസേ ഖേദം കുറച്ചു വാണിടുകിൽ
എന്നു പറഞ്ഞു നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ
പിന്നെയും പിന്നെയും മാതൃപാദാന്തികേ
പ്രീതി കൈക്കൊണ്ടെടുത്തുത്സംഗസീമ്നി ചേർ-
ത്താദരാൽ മൂർദ്ധ്നിബാഷ്പാഭിഷേകം ചെയ്തു
ചൊല്ലിനാളാശീർവ്വചനങ്ങളാശു കൗ-
സല്യയും ദേവകളോടിരന്നീടിനാൾ
സൃഷ്ടികർത്താവേ! വിരിഞ്ച! പത്മാസന!
പുഷ്ടദയാബ്ധേ! പുരുഷോത്തമ! ഹരേ!
മൃത്യുഞ്ജയ!മഹാദേവ! ഗൗരീപതേ!
വൃത്രാരിമുമ്പായ ദിക്പാലകന്മാരേ
ദുർഗ്ഗേ ഭഗവതി! ദു:ഖവിനാശിനി!
സർഗ്ഗസ്ഥിതിലയകാരിണി! ചണ്ഡികേ!
എന്മകനാശു നടക്കുന്ന നേരവും
കല്മഷം തീർന്നിരുന്നീടുന്ന നേരവും
തന്മതികെട്ടുറങ്ങീടുന്ന നേരവും
സമ്മോദമാർന്നു രക്ഷിച്ചീടുവിൻ നിങ്ങൾ
ഇത്ഥമർത്ഥിച്ചു തൻപുത്രനാം രാമനെ-
ബ്ബദ്ധബാഷ്പം ഗാഢഗാഢം പുണർന്നുടൻ
ഈരേഴു സംവത്സരം കാനനേ വസി-
ച്ചാരാൽ വരികെന്നനുവദിച്ചീടിനാൾ
തൽക്ഷണേ രാഘവ നത്വാ സഗദ്ഗദം
ലക്ഷ്മണൻതാനും പറഞ്ഞാനനാകുലം
എന്നുള്ളിലുണ്ടായിരുന്നൊരു സംശയം
നിന്നരുളപ്പാടു കേട്ടുതീർന്നു തുലോം
ത്വൽപാദസേവാർത്ഥമായിന്നടിയനു-
മിപ്പോൾ വഴിയേ വിടകൊൾവനെന്നുമേ
മോദാലതിന്നായനുവദിച്ചീടണം
സീതാപതേ! രാമചന്ദ്ര! ദയാനിധേ!
പ്രാണങ്ങളെക്കളഞ്ഞീടുവാനല്ലായ്കി-
ലേണാങ്കതുല്യവദന! രഘുപതേ!

എങ്കിൽ നീ പോന്നുകൊണ്ടാലുമെന്നാദരാൽ
പങ്കജലോചനൻതാനുമരുൾചെയ്തു
വൈദേഹി തന്നോടു യാത്ര ചെല്ലീടുവാൻ
മോദേന സീതാഗൃഹം പുക്കരുളിനാൻ
ആഗതനായ ഭർത്താവിനെക്കണ്ടവൾ
വേഗേന സസ്മിതമുത്ഥാനവും ചെയ്തു
കാഞ്ചനപാത്രസ്ഥമായ തോയംകൊണ്ടു
വാഞ്ഛയാ തൃക്കാൽ കഴുകിച്ചു സാദരം
മന്ദാക്ഷമുൾക്കൊണ്ടു മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു
സുന്ദരി മന്ദമന്ദം പറഞ്ഞീടിനാൾ
ആരുമകമ്പടി കൂടാതെ ശ്രീപാദ-
ചരേണ വന്നതുമെന്തു കൃപാനിധേ!
വാരണവീരനെങ്ങു മമ വല്ലഭ!
ഗൗരാതപത്രവും താലവൃന്താദിയും
ചാമരദ്വന്ദ്വവും വാദ്യഘോഷങ്ങളും
ചാമീകരാഭരണാദ്യലങ്കാരവും
സാമന്തഭൂപാലരേയും പിരിഞ്ഞതി-
രോമാഞ്ചമോടെഴുന്നള്ളിയതെന്തയ്യോ!
ഇത്ഥം വിദേഹാത്മജാവചനം കേട്ടു
പൃത്ഥീപതിസുതൻതാനുമരുൾചെയ്തു
തന്നിതു ദണ്ഡകാരണ്യരാജ്യം മമ
പുണ്യം വരുത്തുവാൻ താതനറികെടോ
ഞാനതു പാലിപ്പതിന്നാശു പോകുന്നു
മാനസേ ഖേദമിളച്ചു വാണിടുക
മാതാവു കൗസല്യതന്നെയും ശുശ്രൂഷ-
ചെയ്തു സുഖേന വസിക്ക നീ വല്ലഭേ!
ഭർത്തൃവാക്യം കേട്ടു ജാനകിയും രാമ-
ഭദ്രനോടിത്ഥമാഹന്ത ചെല്ലീടിനാൾ
രാത്രിയിൽ കൂടെപ്പിരിഞ്ഞാൽ പൊറാതോള-
മാസ്ഥയുണ്ടല്ലോ ഭവാനെപ്പിതാവിനും
എന്നിരിക്കെ വനരാജ്യം തരുവതി-
നിന്നു തോന്നീടുവാനെന്തൊരു കാരണം?
മന്നവൻതാനല്ലയോ കൗതുകത്തോടു-
മിന്നലെ രാജ്യാഭിഷേകമാരംഭിച്ചു
സത്യമോ ചൊല്ലു ഭർത്താവേ! വിരവോടു
വൃത്താന്തമെത്രയും ചിത്രമോർത്താലിദം.
എന്നതുകേട്ടരുൾ ചെയ്തു രഘുവരൻ
തന്വീകുലമൗലിമാലേ! കേൾക്ക നീ
മന്നവൻ കേകയപുത്രയാമമ്മയ്ക്കു
മുന്നമേ രണ്ടു വരം കൊടുത്തീടിനാൻ
വിണ്ണവർ നാട്ടിൽ സുരാസുരയുദ്ധത്തി-
നന്യൂനവിക്രമം കൈക്കൊണ്ടുപോയ നാൾ
ഒന്നു ഭരതനെ വാഴിക്കയെന്നതു
മെന്നെ വനത്തിന്നയയ്ക്കെന്നു മറ്റേതും
സത്യവിരോധം വരുമെന്നു തന്നുടെ
ചിത്തേ നിരൂപിച്ചു പേടിച്ചു താതനും

മാതാവിനാശു വരവും കൊടുത്തിതു
താത,നതുകൊണ്ടു ഞാനിന്നു പോകുന്നു
ദണ്ഡകാരണ്യേ പതിനാലു വത്സരം
ദണ്ഡമൊഴിഞ്ഞു വസിച്ചു വരുവൻ ഞാൻ
നീയതിന്നേതും മുടക്കം പറകൊല്ല
മയ്യൽകളഞ്ഞു മാതാവുമായ് വാഴ്ക നീ
രാഘവനിത്ഥം പറഞ്ഞതു കേട്ടൊരു-
രാകാശശിമുഖിതാനുമരുൾ ചെയ്തു
മുന്നിൽ നടപ്പൻ വനത്തിനു ഞാൻ മമ
പിന്നാലെ വേണമെഴുന്നള്ളുവാൻ ഭഗവാൻ
എന്നെപ്പിരിഞ്ഞു പോകുന്നതുചിതമ-
ല്ലൊന്നുകൊണ്ടും ഭവാനെന്നു ധരിക്കണം
കാകുൽസ്ഥനും പ്രിയവാദിനിയാകിയ
നാഗേന്ദ്രഗാമിനിയോടു ചൊല്ലീടിനാൻ
എങ്ങനെ നിന്നെ ഞാൻ കൊണ്ടുപോകുന്നതു
തിങ്ങി മരങ്ങൾ നിറഞ്ഞ വനങ്ങളിൽ
ഘോരസിംഹവ്യാഘ്രസൂകര സൈരിഭ-
വാരണവ്യാളഭല്ലൂകവൃകാദികൾ
മാനുഷഭോജികളായുള്ള രാക്ഷസർ
കാനനംതന്നിൽ മറ്റും ദുഷ്ടജന്തുക്കൾ
സംഖ്യയില്ലാതോളമുണ്ടവറ്റെക്കണ്ടാൽ
സങ്കടംപൂണ്ടു ഭയമാം നമുക്കെല്ലാം
നാരീജനത്തിനെല്ലാം വിശേഷിച്ചുമൊ-
ട്ടേറെയുണ്ടാം ഭയമെന്നറിഞ്ഞീടെടോ
മൂലഫലങ്ങൾ കടുമ്ലകഷായങ്ങൾ
ബാലേ! ഭുജിപ്പതിനാകുന്നതും തത്ര
നിർമ്മലവ്യഞ്ജനാപൂപാന്നപാനാദി
സന്മധുക്ഷീരങ്ങളില്ലൊരു നേരവും
നിമ്നോന്നതഗുഹാഗഹ്വര ശർക്കരാ-
ദുർമ്മാർഗ്ഗമെത്രയും കണ്ടകവൃന്ദവും
നേരെ പെരുവഴിയുമറിയാവത-
ല്ലാരെയും കാണ്മാനുമില്ലറിഞ്ഞീടുവാൻ
ശീതവാതാതപപീഡയും പാരമാം
പാദചാരേണ വേണം നടന്നീടുവാൻ
ദുഷ്ടരായുള്ളൊരു രാക്ഷസരെക്കണ്ടാ-
ലൊട്ടും പൊറുക്കയില്ലാർക്കുമറികെടോ!
എന്നുടെ ചൊല്ലിനാൽ മാതാവു തന്നെയും
നന്നായ് പരിചരിച്ചിങ്ങിരുന്നീടുക
വന്നിടുവൻ പതിന്നാലു സംവത്സരം
ചെന്നാലതിനുടനില്ലൊരു സംശയം
ശ്രീരാമവാക്കുകേട്ടൊരുവൈദേഹിയു-
മാരൂഢതാപേന പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൾ
നാഥ! പതിവ്രതയാം ധർമ്മപത്നി ഞാ-
നാധാരവുമില്ല മറ്റെനിക്കാരുമേ
ഏതുമേ ദോഷവുമില്ല ദയാനിധേ
പാദശുശ്രൂഷാവ്രതം മുടക്കായ്ക മേ

നിന്നുടെ സന്നിധൗ സന്തതം വാണിടു-
മെന്നെ മറ്റാർക്കാനും പീഡിച്ചുകൂടുമോ?
വല്ലതും മൂലഫലജലാഹാരങ്ങൾ
വല്ലഭോച്ഛിഷ്ടമെനിക്കമൃതോപമം
ഭർത്താവുതന്നോടുകൂടെ നടക്കുമ്പോ-
ളെത്രയും കൂർത്തു മൂർത്തുള്ള കല്ലുമുള്ളും
പുഷ്പാസ്തരണതുല്യങ്ങളെനിക്കതും
പുഷ്പബാണോപമ! നീ വെടിഞ്ഞീടൊലാ
ഏതുമേ പീഡയുണ്ടാകില്ലെന്മൂലം
ഭീതിയുമേതുമെനിക്കില്ല ഭർത്താവേ!
കശ്ചിൽ ദ്വിജൻ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രവിശാരദൻ
നിശ്ചയിച്ചെന്നോടു പണ്ടരുളിച്ചെയ്തു
ഭർത്താവിനോടും വനത്തിൽ വസിപ്പതി-
നെത്തും ഭവതിക്കു സങ്കമില്ലേതും,
ഇത്ഥം പുരൈവ ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നതു
സത്യമതിന്നിയുമൊന്നു ചൊല്ലീടുവൻ
രാമായണങ്ങൾ പലവും കവിവര-
രാമോദമോടു പറഞ്ഞു കേൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ
ജാനകിയോടു കൂടാതെ രഘുവരൻ
കാനനവാസത്തിനെന്നു പോയിട്ടുള്ളു?
ഉണ്ടോ പുരുഷൻ പ്രകൃതിയെ വേറിട്ടു?
രണ്ടുമൊന്നത്രേ വിചാരിച്ചു കാൺകിലോ
പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാർത്ഥവുമോർക്കണം
പ്രാണാവസാനകാലത്തും പിരിയുമോ?
എന്നിരിക്കെ പുനരെന്നെയുപേക്ഷിച്ചു
തന്നേ വനത്തിനായ്ക്കൊണ്ടെഴുന്നള്ളുകിൽ
എന്നുമെൻ പ്രാണപരിത്യാഗവും ചെയ്വ-
നിന്നുതന്നെ നിന്തിരുവടിതന്നാണ
എന്നിങ്ങനെ ദേവി ചൊന്നതു കേട്ടൊരു
മന്നവൻ മന്ദസ്മിതം പൂണ്ടരുൾചെയ്തു
എങ്കിലോ വല്ലഭേ? പോരിക വൈകാതെ
സങ്കമിന്നിതുചൊല്ലിയുണ്ടാകേണ്ട
ദാനമരുന്ധതിക്കായ്ക്കൊണ്ടു ചെയ്ക നീ
ജാനകീ! ഹാരാദിഭൂഷണമൊക്കവേ
ഇത്ഥമരുൾചെയ്തു ലക്ഷ്മണൻതന്നോടു
പൃത്ഥ്വീസുരോത്തമന്മാരെ വരുത്തുകെ-
ന്നത്യാദരമരുൾ ചെയ്തനേരം ദ്വിജേ-
ന്ദ്രോത്തമന്മാരെ വരുത്തി കുമാരനും
വസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ പശുക്കളു-
മർത്ഥമവധിയില്ലാതോളമാദരാൽ
സദ്വൃത്തരായ്ക്കുലശീലഗുണങ്ങളാ-
ലുത്തമന്മാരായ്ക്കുലശീലഗുണങ്ങളാ-
ലുത്തമന്മാരായ്ക്കുടുംബികളാകിയ
വേദവിജ്ഞാനികളാം ദ്വിജേന്ദ്രന്മാർക്കു
സാദരം ദാനങ്ങൾ ചെയ്തു ബഹുവിധം
മാതാവുതന്നുടെ സേവകന്മാരായ

ഭൂദേവസത്തമന്മാർക്കും കൊടുത്തിതു
പിന്നെ നിജാന്തഃപുരവാസികൾക്കും മ-
റ്റന്യരാം സേവകന്മാർക്കും ബഹുവിധം
ദാനങ്ങൾ ചെയ്കയാലാനന്ദമഗ്നരായ്
മാനവനായകനാശീർവ്വചനവും
ചെയ്തിതു താപസന്മാരും ദ്വിജന്മാരും
പെയ്തുപെയ്തീടുന്നതശ്രുജലങ്ങളും
ജാനകീദേവിയുമൻപോടരുന്ധതി
ക്കാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു ദാനങ്ങൾ നൽകിനാൾ
ലക്ഷ്മണവീരൻ സുമിത്രയാമമ്മയെ
തൽക്ഷണേ കൌസല്യകൈയിൽ സമർപ്പിച്ചു
വന്ദിച്ചനേരം സുമിത്രയും പുത്രനെ
നന്ദിച്ചെടുത്തു സമാശ്ലേഷവും ചെയ്തു
നന്നായനുഗ്രഹം ചെയ്തു തനയനു
പിന്നെയുപദേശവാക്കു മുരചെയ്താൾ
അഗ്രജൻതന്നെപ്പരിചരിച്ചെപ്പൊഴു-
മഗ്രേ നടന്നുകൊള്ളേണം പിരിയാതെ
രാമനെ നിത്യം ദശരഥനെന്നുള്ളി-
ലാമോദമോടു നിരൂപിച്ചുകൊള്ളണം
എന്നെ ജനകാത്മജയെന്നുറച്ചുകൊൾ
പിന്നെയയോദ്ധ്യയെന്നോർത്തീടടവിയെ
മായാവിഹീനമീവണ്ണമുറപ്പിച്ചു
പോയാലുമെങ്കിൽ സുഖമായ് വരിക തേ
മാതൃവചനം ശിരസി ധരിച്ചുകൊ-
ണ്ടാദരവോടു തൊഴുതു സൌമിത്രിയും
തന്നുടെ ചാപശരാദികൾ കൈക്കൊണ്ടു
ചെന്നു രാമാന്തികേ നിന്നു വണങ്ങിനാൻ
തൽക്ഷണേ രാഘവൻ ജാനകിതന്നൊടും
ലക്ഷ്മണനോടും ജനകനെ വന്ദിപ്പാൻ
പോകുന്ന നേരത്തു പൌരജനങ്ങളെ
രാഗമോടേ കടാക്ഷിച്ചു കുതൂഹലാൽ
കോമളനായ കുമാരൻ മനോഹരൻ
ശ്യാമളരമ്യകളേബരൻ രാഘവൻ
കാമദേവോപമൻ കാമദൻ സുന്ദരൻ
രാമൻ തിരുവടി നാനാജഗദഭി-
രാമനാത്മാരാമനംബുജലോചനൻ
കാമാരിസേവിതൻ നാനാജഗന്മയൻ
താതാലയംപ്രതി പോകുന്ന നേരത്തു
സാദംകലർന്നൊരു പൌരജനങ്ങളും
പാദചരേണ നടക്കുന്നതു കണ്ടു
ഖേദം കലർന്നു പരസ്പരം ചൊല്ലിനാർ
കഷ്ടമാഹന്ത! കഷ്ടം! പശ്യപശ്യ ഹാ
കഷ്ടമെന്തിങ്ങനെ വന്നതു ദൈവമേ!
സോദരനോടും പ്രണയിനിതന്നൊടും
പാദചരേണ സഹായവും കൂടാതെ
ശർക്കരാകണ്ടക നിമ്നോന്നതയുത-

ദുർഘടമായുള്ള ദുർഗ്ഗമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ
രക്തപത്മത്തിന്നു കാഠിന്യമേകുന്ന
മുഗ്ദ്ധമൃദുതരസ്നിഗ്ദ്ധപാദങ്ങളാൽ
നിത്യം വനാന്തേ നടക്കെന്നു കല്പിച്ച
പൃഥ്വീശചിത്തം കഠോരമത്രേ തുലോം
പുത്രവാത്സല്യം ദശരഥൻ തന്നോളം
മർത്യരിലാർക്കുമില്ലിന്നലെയോളവും
ഇന്നിതുതോന്നുവാനെന്തൊരു കാരണ-
മെന്നതു കേട്ടുടൻ ചൊല്ലിനാനന്യവും
കേകയപുത്രിയ്ക്കു രണ്ടുവരം നൃപൃ
നേകിനാൻപോലതുകാരണം രാഘവൻ
പോകുന്നിതു വനത്തിന്നു, ഭരതനും
വാഴ്കെന്നു വന്നുകൂടും ധരാമണ്ഡലം
പോക നാമെങ്കിൽ വനത്തിന്നു കൂടവേ
രാഘവൻതന്നെപ്പിരിഞ്ഞാൽ പൊറുക്കുമോ?
ഇപ്രകാരം പുരവാസികളായുള്ള
വിപ്രാദികൾവാക്കു കേട്ടോരനന്തരം
വാമദേവൻ പുരവാസികൾതമ്മോടു
സാമോദമേവരുൾ ചെയ്തിതന്നേരം

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997) *അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ:സാഹിത്യഅക്കാദമി. പേജ് 89-100

4.2 .അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, ആരണ്യകാണ്ഡം: ലക്ഷ്മണോപദേശം

ലക്ഷ്മമനൊരുദിനമേകാന്തേ രാമദേവൻ
തൃക്കഴൽ കൂപ്പി വിനയാനതനായിച്ചൊന്നാൻ
മുക്തിമാർഗ്ഗത്തെയരുൾചെയ്യേണം ഭഗവാനേ!
ഭക്തനാമടിയനോടജ്ഞാനം നീങ്ങുംവണ്ണം
ജ്ഞാനവിജ്ഞാനഭക്തിവൈരാഗ്യചിഹ്നമെല്ലാം
മാനസാനന്ദംവരുമാറരുൾ ചെയ്തീടണം
ആരും നിന്തിരുവടിയൊഴിഞ്ഞില്ലിവയെല്ലാം
നേരോടെയുപദേശിച്ചീടുവാൻ ഭൂമണ്ഡലേ
ശ്രീരാമനതുകേട്ടു ലക്ഷ്മണൻതന്നോടപ്പോ-
ളാരൂഢാനന്ദമരുൾചെയ്തിതു വഴിപോലെ
കേട്ടാലുമെങ്കിലതിഗുഹ്യമാമുപദേശം
കേട്ടോളം തീർന്നുകൂടും വികല്പഭ്രമമെല്ലാം
മുമ്പിനാൻ മായാസ്വരൂപത്തെ ഞാൻ ചൊല്ലീടുവ-
നമ്പോടു പിന്നെ ജ്ഞാനസാധനം ചൊല്ലാമല്ലോ
വിജ്ഞാനസഹിതമാം ജ്ഞാനവും ചൊൽവൻ പിന്നെ
വിജ്ഞേയമാത്മസ്വരൂപത്തെയും ചൊല്ലാമെടോ!
ജ്ഞേയമായുള്ള പരമാത്മനറിയുമ്പോൾ
മായാസംബന്ധഭയമൊക്കെ നീങ്ങീടുമല്ലോ
ആത്മാവല്ലാതെയുള്ള ദേഹാദിവസ്തുക്കളി-
ലാത്മാവെന്നുള്ള ബോധം യാതൊന്നു ജഗത്ത്രയേ
മായയാലാകുന്നതു നിർണ്ണയമതിനാലേ

കായസംബന്ധമാകും സംസാരം ഭവിക്കുന്നു.
ഉണ്ടല്ലോ പിന്നെ വിക്ഷേപാവരണങ്ങളെന്നു
രണ്ടുരൂപം മായയ്ക്കെന്നറിക സൗമിത്രേ നീ
എന്നതിൽ മുന്നേതല്ലോ ലോകത്തെക്കൽപിക്കുന്ന
തെന്നറികതിസ്ഥൂലസൂക്ഷ്മഭേദങ്ങളോടും
ലിംഗാദി ബ്രഹ്മാനന്തമാമവിദ്യാരൂപമതും
സംഗാദി ദോഷങ്ങളെസ്സംഭവിപ്പിക്കുന്നതും
ജ്ഞാനരൂപിണിയാകും വിദ്യയായതു മറ്റേ-
താനന്ദപ്രാപ്തിഹേതുഭൂതയെന്നറിഞ്ഞാലും
മായാകല്പിതം പരമാത്മനി വിശ്വമെടോ!
മായകൊണ്ടല്ലോ വിശ്വമുണ്ടെന്നു തോന്നിക്കുന്നു
രജ്ജുഖണ്ഡത്തിങ്കലെപ്പന്നഗബുദ്ധിപോലെ
നിശ്ചയം വിചാരിക്കിലേതുമൊന്നില്ലയല്ലോ
മാനവന്മാരാൽ കാണപ്പെട്ടതും കേൾക്കായതും
മാനസത്തിങ്കൽ സ്മരിക്കപ്പെടുന്നതുമെല്ലാം
സ്വപ്നസന്നിഭം വിചാരിക്കിലില്ലാതൊന്നല്ലോ
വിഭ്രമം കളഞ്ഞാലും വികല്പമുണ്ടാകേണ്ട
ജന്മസംസാരവൃക്ഷമൂലമായതു ദേഹം
തന്മൂലം പുത്രകളത്രാദി സംബന്ധമെല്ലാം
ദേഹമായതു പഞ്ചഭൂതസഞ്ചയമയം
ദേഹസംബന്ധം മായാവൈഭവം വിചാരിച്ചാൽ
ഇന്ദ്രിയദശകവുമഹങ്കാരവും ബുദ്ധി
മനസ്സും ചിത്തമൂലപ്രകൃതിയെന്നിതെല്ലാം
ഓർത്തുകണ്ടാലുമൊരുമിച്ചിരിക്കുന്നതല്ലോ
ക്ഷേത്രമായതു ദേഹമെന്നുമുണ്ടല്ലോ നാമം
എന്നിവറ്റിങ്കൽനിന്നു വേറൊന്നു ജീവനതും
നിർണ്ണയം പരമാത്മാനിശ്ചലൻ നിരാമയൻ
ജീവാത്മസ്വരൂപത്തെയറിഞ്ഞുകൊൾവാനുള്ള
സാധനങ്ങളെക്കേട്ടുകൊള്ളുക സൗമിത്രേ നീ!
ജീവാത്മാവെന്നും പരമാത്മാവെന്നതുമോർക്കിൽ
കേവലം പര്യായശബ്ദങ്ങളെന്നറിഞ്ഞാലും
ഭേദമേതുമേയില്ല രണ്ടുമൊന്നത്രേ നൂനം
ഭേദമുണ്ടെന്നു പറയുന്നതജ്ഞന്മാരല്ലോ
മാനവും ഡംഭം ഹിംസാ വക്രത്വം കാമം ക്രോധം
മാനസേ വെടിഞ്ഞു സന്തുഷ്ടനായ് സദാകാലം
അന്യാക്ഷേപാദികളും സഹിച്ചു സമബുദ്ധ്യാ
മന്യുഭാവവുമകലെക്കളഞ്ഞനുദിനം
ഭക്തികൊക്കൊണ്ടു ഗുരുസേവയും ചെയ്തു നിജ
ചിത്തശുദ്ധിയും ദേഹശുദ്ധിയും ചെയ്തുകൊണ്ടു
നിത്യവും സൽക്കർമ്മങ്ങൾക്കിളക്കം വരുത്താതെ
സത്യത്തെസ്സമാശ്രയിച്ചാനന്ദസ്വരൂപനായ്
മാനസവചനദേഹങ്ങളെയടക്കിത്ത-
ന്മാനസേ വിഷയസൗഖ്യങ്ങളെച്ചിന്തിയാതെ
ജനനജരാമരണങ്ങളെച്ചിന്തിച്ചുള്ളി-
ലനഹങ്കാരത്വേന സമഭാവനയോടും
സർവ്വാത്മാവാകുമെങ്കലുറച്ച മനസ്സോടും

സർവ്വദാ രാമരാമേത്യമിതജപത്തൊടും
പുത്രദാരാർത്ഥാദിഷു നിസ്നേഹത്വവും ചെയ്തു
സക്തിയുമൊന്നിങ്കലും കൂടാതെ നിരന്തരം
ഇഷ്ടാനിഷ്ടപ്രാപ്തിക്കു തുല്യഭാവത്തോടു സ-
ന്തുഷ്ടരായ് വിവിക്തശുദ്ധസ്ഥലേ വസിക്കേണം
പ്രാകൃതജനങ്ങളുമായ് വസിക്കരുതൊട്ടു-
മേകാന്തേ പരമാത്മജ്ഞാനതൽപരനായി
വേദാന്തവാക്യാർത്ഥങ്ങളവലോകനം ചെയ്തു
വൈദികകർമ്മങ്ങളുമാത്മനി സമർപ്പിച്ചാൽ
ജ്ഞാനവുമകതാരിലുറച്ചു ചമഞ്ഞീടും
മാനസേ വികലങ്ങളേതുമേയുണ്ടാകൊല്ല
ആത്മാവാകുന്നതെന്തെന്നുണ്ടോ കേളതുമെങ്കി-
ലാത്മാവല്ലല്ലോ ദേഹപ്രാണബുദ്ധ്യഹങ്കാരം
മാനസാദികളൊന്നുമിവറ്റിൽ നിന്നു മേലേ
മാനമില്ലാത പരമാത്മാവുതാനേ വേറെ
നില്പിതു ചിദാത്മാവുശുദ്ധമവ്യക്തം ബുദ്ധം
തൽപദാത്മാ ഞാനിഹ ത്വൽപദാർത്ഥവുമായി
ജ്ഞാനംകൊണ്ടെന്നെ വഴിപോലെ കണ്ടറിഞ്ഞീടാം
ജ്ഞാനമാകുന്നതെന്നെക്കാട്ടുന്ന വസ്തുതന്നെ
ജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നതു വിജ്ഞാനം കൊണ്ടുതന്നെ
ഞാനിതെന്നറിവിനു സാധനമാകയാലോ
സർവ്വത്ര പരിപൂർണ്ണനാത്മാവു ചിദാനന്ദൻ
സർവ്വസത്വാന്തർഗ്ഗതനപരിച്ഛേദ്യനല്ലോ
ഏകനദ്വയൻ പരനവ്യയൻ ജഗന്മയൻ
യോഗേശനജനഖിലാധാരൻ നിരാധാരൻ
നിത്യസത്യജ്ഞാനാദിലക്ഷണൻ ബ്രഹ്മാത്മകൻ
ബുദ്ധ്യുപാധികളിൽ വേറിട്ടവൻ മായാമയൻ
ജ്ഞാനം കൊണ്ടുപഗമ്യൻ യോഗിനാമേകാത്മനാം
ജ്ഞാനമാചാര്യശാസ്ത്രൗഘോപദേശൈക്യജ്ഞാനം
ആത്മനോരേവം ജീവപരയോർമ്മൂലവിദ്യാ
ആത്മനി കാര്യകാരണങ്ങളും കൂടിച്ചേർന്നു
ലയിച്ചീടുമ്പോളുള്ളോരവസ്ഥയല്ലോ മുക്തി
ലയത്തോടാശു വേറിട്ടിരിപ്പതാത്മാവൊന്നേ
ജ്ഞാനവിജ്ഞാനവൈരാഗ്യത്തോടു സഹിതമാ-
മാനന്ദമായിട്ടുള്ള കൈവല്യസ്വരൂപമി-
തുള്ളവണ്ണമേ പറവാനുമിതറിവാനു-
മുള്ളം നല്ലുണർവ്വുള്ളോരില്ലാരും ജഗത്തിങ്കൽ
മഭക്തിയില്ലാതവർക്കത്രയും ദുർലഭം കേൾ
മഭക്തികൊണ്ടുതന്നെ കൈവല്യം വരുംതാനും
നേത്രമുണ്ടെന്നാകിലും കാണ്മതിന്നുണ്ടുപണി
രാത്രിയിൽ തന്റെ പദം ദീപമുണ്ടെന്നാകിലെ
നേരുള്ള വഴിയറിഞ്ഞീടാവിതവ്വണ്ണമേ
ശ്രീരാമഭക്തിയുണ്ടെന്നാകിലേ കാണായ് വരൂ
ഭക്തനു നന്നായ് പ്രകാശിക്കുമാത്മാവു നൂനം
ഭക്തിക്കു കാരണവുമെന്തെന്നു കേട്ടാലും നീ
മക്തന്മാരോടുള്ള നിത്യസംഗമമതും

മഭക്തന്മാരെക്കനിവോടു സേവിക്കുന്നതും
ഏകാദശ്യാദി വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങളും പുന-
രാകുലമെന്നിയേ സാധിച്ചുകൊൾകയുമഥ
പൂജനം വന്ദനവും ഭാവനം ദാസ്യം നല്ല
ഭോജനമഗ്നിവിപ്രാണാം കൊടുക്കയുമഥ
മൽക്കഥാപാഠശ്രവണങ്ങൾ ചെയ്കയും മുദാ
മൽഗുണനാമങ്ങളെ കീർത്തിച്ചുകൊൾകയും
സന്തതമിത്ഥമെങ്കൽ വർത്തിക്കും ജനങ്ങൾക്കൊ-
രന്തരം വരാതൊരു ഭക്തിയുമുണ്ടായ് വരും
ഭക്തി വർദ്ധിച്ചിൽ പിന്നെ മറ്റൊന്നും വരേണ്ടതി-
ല്ലുത്തമോത്തമന്മാരായുള്ളവരവരല്ലോ
ഭക്തിയുക്തനു വിജ്ഞാനജ്ഞാനവൈരാഗ്യങ്ങൾ
സദ്യ:സംഭവിച്ചീടുമെന്നാൽ മുക്തിയും വരും
മുക്തിമാർഗ്ഗം താവകപ്രശ്നാനുസാരവശാ-
ലുക്തമായതു നിനക്കെന്നാലെ ധരിക്ക നീ
വക്തവ്യമല്ല നൂനമെത്രയും ഗുഹ്യം മമ
ഭക്തന്മാർക്കൊഴിഞ്ഞുപദേശിച്ചീടരുതല്ലോ
ഭക്തനെന്നാകിലവൻ ചോദിച്ചീലെന്നാകിലും
വക്തവ്യമവനോടു വിശ്വാസം വരികയാൽ
ഭക്തിവിശ്വാസശ്രദ്ധായുക്തനാം മർത്ത്യനിതു
നിത്യമായി പാഠംചെയ്കിലജ്ഞാനമകന്നുപോം
ഭക്തിസംയുക്തന്മാരാം യോഗീന്ദ്രന്മാർക്കു നൂനം
ഹസ്തസംസ്ഥിതയല്ലോ മുക്തിയെന്നറിഞ്ഞാലും

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യ അക്കാദമി.
പേജ് 172-175

4.3. അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം: ക്രിയാമാർഗ്ഗോപദേശം

കേൾക്ക നീയെങ്കിൽ മൽപൂജാവിധാനത്തി-
നോർക്കിലവസാനമില്ലെന്നറിക നീ
എങ്കിലും ചൊല്ലുവാനൊട്ടു സംക്ഷേപിച്ചു
നിങ്കലുള്ളൊരു വാത്സല്യം മുഴുക്കയാൽ
തന്നുടെ തന്നുടെ ഗൃഹ്യോക്തമാർഗ്ഗേണ
മന്നിടത്തിങ്കൽ ദ്വിജത്വമുണ്ടായ് വന്നാൽ
ആചാര്യനോടു മന്ത്രം കേട്ടു സാദര-
മാചാര്യപൂർവ്വമാരാധിക്ക മാമെടോ!
ഹൃൽക്കമലത്തിങ്കലാകിലുമാം പുന-
രഗ്നിഭഗവാങ്കലാകിലുമാമെടോ-
മുഖ്യപ്രതിമാദികളിലൊന്നാകിലു-
മർക്കങ്കലാകിലുമപ്പിങ്കലാകിലും
സ്ഥണ്ഡിലത്തിങ്കലും നല്ല സാളഗ്രാമ-
മുണ്ടെങ്കിലോ പുനരുത്തമമെത്രയും
വേദതന്ത്രോക്തങ്ങളായ മന്ത്രങ്ങൾകൊ-
ണ്ടാദരാൽ മൃല്ലേപനാദി വിധിവഴി

കാലേകുളിക്കവേണം ദേഹശുദ്ധയേ
മൂലമറിഞ്ഞു സന്ധ്യാവന്ദനാദിയാം
നിത്യകർമ്മം ചെയ്തുപിന്നെ സ്വകർമ്മണാ
ശുദ്ധ്യർത്ഥമായി ചെയ്ക സങ്കൽപ്പമാദിയെ
ആചാര്യനായതു ഞാനെന്നുകൽപ്പിച്ചു
പൂജിക്ക ഭക്തിയോടെ ദിവസംപ്രതി
സ്നാപനം ചെയ്ക ശിലായാം പ്രതിമാസു
ശോഭനാർത്ഥം ചെയ്കവേണം പ്രമാർജ്ജനം
ഗന്ധപുഷ്പാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു പൂജിപ്പവൻ
ചിന്തിച്ചതൊക്കെ ലഭിക്കുമറിക നീ
മുഖ്യപ്രതിമാദികളിലലങ്കാര-
മൊക്കെ പ്രസാദമെനിക്കെന്നറിക നീ
അഗ്നൗ യജിക്ക ഹവിസ്സുകൊണ്ടാദരാ-
ലർക്കനെ സ്ഥണ്ഡിലത്തിങ്കലെന്നാകിലോ
മുമ്പിലെ സർവ്വപൂജാദ്രവ്യമായവ
സമ്പാദനം ചെയ്തുവേണം തുടങ്ങുവാൻ
ശ്രദ്ധയോടുംകൂടെ വാരിയെന്നാകിലും
ഭക്തനായുള്ളവൻ തന്നാലതിപ്രിയം
ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതഭക്ഷ്യഭോജ്യാദിക-
ളെന്തു പിന്നെപ്പറയേണമോ ഞാനെടോ!
വസ്ത്രാജിനകുശാദ്യങ്ങളാലാസന-
മുത്തമമായതു കല്പിച്ചുകൊള്ളണം
ദേവസ്യ സമ്മുഖേ ശാന്തനായ് ചെന്നിരു-
ന്നാവിർമ്മുദാ ലിപിന്ന്യാസം കഴിക്കണം
ചെയ്ക തത്ത്വന്യാസവും കേശവാദ്യേന
ചെയ്ക മമ മൂർത്തി പഞ്ജരന്യാസവും
പിന്നെ മന്ത്രന്യാസവും ചെയ്തു സാദരം
തന്നുടെ മുമ്പിൽ വാമേ കലശം വെച്ചു
ദക്ഷിണഭാഗേ കുസുമാദികളെല്ലാ-
മക്ഷതഭക്തൈവ സംഭരിച്ചീടണം
അർഘ്യപാദ്യപ്രദാനാർത്ഥമായും മധു-
പർക്കാർത്ഥമാചമനാർത്ഥമെന്നിങ്ങനെ
പാത്രചതുഷ്ടയവും വച്ചുകൊള്ളണം
പേർത്തുമറ്റൊന്നും നിരൂപണം കൂടാതെ
മൽക്കലാം ജീവസംജ്ഞാം തടിദുജ്ജ്വലാം
ഹൃൽക്കമലേ ദൃഢം ധ്യാനിച്ചുകൊള്ളണം
പിന്നെ സ്വദേഹമഖിലം ത്വയാ വ്യാപ്ത-
മെന്നുറക്കേണമിളക്കവും കൂടാതെ
ആവാഹയേൽ പ്രതിമാദിഷു മൽക്കലാം
ദേവസ്വരൂപനായ് ധ്യാനിക്ക കേവലം
പാദ്യവുമർഘ്യം തഥാ മധുപകർക്കമി-
ത്യാദൈ്യ: പുന: സ്നാനവസ്ത്രവിഭൂഷണൈ:
എത്രയുണ്ടുള്ളതു പചാരമെന്നാല-
തത്രയും കൊള്ളാമെനിക്കെന്നതേയുള്ളു
ആഗമോക്തപ്രകാരേണ നീരാജനൈ-
ദ്ധൂപദീപൈർനിവേദ്യൈർബഹു വിസ്തരൈ:

ശ്രദ്ധയാ നിത്യമായർപ്പിച്ചുകൊള്ളുകിൽ
ശ്രദ്ധയാ ഞാനും ഭുജിക്കുമറിക നീ
ഹോമമഗസ്ത്യോക്തമാർഗ്ഗകുണ്ഡാനലേ
മൂലമന്ത്രംകൊണ്ടു ചെയ്യാമതെന്നിയേ
ഭക്ത്യാ പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടുമാമെടോ
ചിത്തതാരിങ്കൽ നിനയ്ക്ക കുമാര! നീ
ഔപാസനാഗ്നൗ ചരുണാ ഹവിഷാഥ
സോപാധിനാ ചെയ്ക ഹോമം മഹാമതേ!
തപ്തജാംബൂനദപ്രഖ്യം മഹാപ്രഭം
ദീപ്താഭരണവിഭൂഷിതം കേവലം
മാമേവ വഹ്നിമദ്ധ്യസ്ഥിതം ധ്യാനിക്ക
ഹോമകാലേ ഹൃദി ഭക്ത്യാ ബുധോത്തമൻ
പാരിഷദാനാം ബലിദാനവും ചെയ്തു
ഹോമശേഷത്തെ സമാപയന്മന്ത്രവിൽ
ഭക്ത്യാജപിച്ചുമാം ധ്യാനിച്ചു മൗനിയായ്
വക്ത്രവാസം നാഗവല്ലീദലാദിയും
ദത്വാമദഗ്രേ മഹൽ പ്രീതിപൂർവ്വകം
നൃത്ത ഗീതി സ്തുതിപാഠാദിയും ചെയ്തു
പാദാംബുജേ നമസ്കാരവും ചെയ്തുടൻ
ചേതസി മാമുറപ്പിച്ചു വിനീതനായ്
മദ്ദത്തമാകും പ്രസാദത്തെയും പുന-
രുത്തമാംഗേ നിധായാനന്ദപൂർവ്വകം
രക്ഷ മാം ഘോരസംസാരദിതി മുഹു-
രുക്ത്വാ നമസ്കാരവും ചെയ്തനന്തരം
ഉദ്വാസിപ്പിച്ചുടൻ പ്രത്യങ്മഹസിങ്ക-
ലിത്ഥം ദിനമനു പൂജിക്ക മത്സഖേ!
ഭക്തിസംയുക്തനായുള്ള മർത്ത്യൻ മുദാ
നിത്യമേവം ക്രിയായോഗമനുഷ്ഠിക്കിൽ
ദേഹനാശേ മമ സാരൂപ്യവും വരു-
മൈഹികസൗഖ്യങ്ങളെന്തു ചൊല്ലേണമോ
ഇത്ഥം മയോക്തം ക്രിയായോഗമുത്തമം
ഭക്ത്യാ പഠിക്കതാൻ കേൾക്കതാൻ ചെയ്കിലോ
നിത്യപൂജാഫലമുണ്ടവനെന്നതും
ഭക്തപ്രിയനരുൾചെയ്താനതുനേരം
ശേഷാംശജാതനാം ലക്ഷ്മണൻ തന്നോട-
ശേഷമിദമരുൾ ചെയ്തോരനന്തരം
മായാമയനായ നാരായണൻ പരൻ
മായാമവലംബ്യ ദു:ഖം തുടങ്ങിനാൻ
ഹാ! ജനകാത്മജേ! സീതേ! മനോഹരേ!
ഹാ! ജനമോഹിനി! നാഥേ! മമ പ്രിയേ!
ഏവമാദിപ്രലാപം ചെയ്തു നിദ്രയും
ദേവദേവന്നു വരാതെ ചമഞ്ഞിതു
സൗമിത്രിതന്നുടെ വാക്യാമൃതംകൊണ്ടു
സൗമുഖ്യമോടു മരുവും ചില നേരം

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി.
പേജ് 240-243

4.4 Conversation between Rama and Bharatha

അന്നേരമാശു ഭരതനും രാമനെ-
ച്ചെന്നു തൊഴുതു പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ
രാമപ്രഭോ! രാമ! മഹാഭാഗ!
മാമകവാക്യം ചെവിതന്നു കേൾക്കണം
ഉണ്ടടിയനഭിഷേകസംഭാരങ്ങൾ
കൊണ്ടുവന്നിട്ടതുകൊണ്ടിനി വൈകാതെ
ചെയ്കവേണമഭിഷേകവും പാലനം
ചെയ്കരാജ്യംതവപൈത്ര്യം യഥോചിതം
ജ്യേഷ്ഠനല്ലോ ഭവാൻ ക്ഷത്രിയാണാമതി
ശ്രേഷ്ഠമാം ധർമ്മം പ്രജാപരിപാലനം

മദ്വാക്യമത്ര കേട്ടാലും കുമാര! നീ
യത്ത്വയോക്തം മയാ തത്തഥൈവശ്രുതം
താതനെന്നെപ്പതിന്നാലു സംവത്സരം
പ്രീതനായ് കാനനം വാഴെന്നു ചൊല്ലിനാൻ
പിത്രാ നിനക്കു രാജ്യം മാതൃസമ്മതം
ദത്തമായീ പുനരെന്നതുകാരണം
ചേതസാ പാർക്കിൽ നമുക്കിരുവർക്കുമി-
ത്താതനിയോഗമനുഷ്ഠിക്കയും വേണം
യാതൊരുത്തൻ പിതൃവാക്യത്തെ ലംഘിച്ചു
നീതിഹീനം വസിക്കുന്നിതു ഭൂതലേ
ജീവന്മൃതനവൻ പിന്നെ നരകത്തിൽ
മേവും മരിച്ചാലുമില്ലൊരു സംശയം
ആകയാൽ നീ പാലിക്ക രാജ്യവും
പോക, ഞാൻ ദണ്ഡകം തന്നിൽ വാണിടുവൻ

ഭൂമിഭർത്താ പിതാ നാരീജിതനല്ല
കാമിയുമല്ല മൂഢാത്മാവുമല്ല കേൾ
താതനസത്യഭയംകൊണ്ടു ചെയ്തതി-
നേതുമേ ദോഷം പറയരുതോർക്ക നീ
സാധുജനങ്ങൾ നരകത്തിലുമതി
ഭീതി പൂണ്ടിടുമസത്യത്തിൽ മാനസേ
എങ്കിൽ ഞാൻ വാഴ്വൻ വനേ നിന്തിരുവടി
സങ്കടമെന്നിയേ രാജ്യവും വാഴുക
സോദരനിത്ഥം പറഞ്ഞതു കേട്ടതി-
സാദരം രാഘവൻ പിന്നെയും ചൊല്ലിനാൻ
രാജ്യം നിനക്കുമെനിക്കു വിപിനവും
പൂജ്യനാം താതൻ വിധിച്ചതു മുന്നമേ
വ്യത്യമായനുഷ്ഠിച്ചാൽ നമുക്കതു
സത്യവിരോധം വരുമെന്നു നിർണ്ണയം

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യ അക്കാദമി.
പേജ് 147-148

4.5 The meeting and discourse with Sabhari

ധന്യരായ്വന്നേനഹമിന്നു പുണ്യാതിരേകാൽ
എന്നുടെ ഗുരുഭൂതന്മാരായ മുനിജനം
നിന്നെയും പൂജിച്ചനേകായിരത്താണ്ടു വാണാർ
അന്നു ഞാനവരെയും ശുശ്രൂഷിച്ചിരുന്നിതു
പിന്നെപ്പോയ് ബ്രഹ്മപദം പ്രാപിച്ചാരവർകളും
എന്നോടു ചൊന്നാരവരേതുമേ ഖേദിയാതെ
ധന്യേ! നീ വസിച്ചാലുമിവിടെത്തന്നെ നിത്യം
പന്നഗശായി പരൻപുരുഷൻ പരമാത്മാ
വന്നവതരിച്ചിതു രാക്ഷസവധാർത്ഥമായ്
നമ്മെയും ധർമ്മത്തെയും രക്ഷിച്ചുകൊൾവാനിപ്പോൾ
നിർമ്മലൻ ചിത്രകൂടത്തിങ്കൽ വന്നിരിക്കുന്നു
വന്നീടുമിവിടേക്കു രാഘവനെന്നാലവൻ-
തന്നെയും കണ്ടു ദേഹത്യാഗവും ചെയ്താലും നീ
വന്നീടുമെന്നാൽ മോക്ഷം നിനക്കുമെന്നു നൂനം
വന്നിതവ്വണ്ണം ഗുരുഭാഷിതം സത്യമല്ലോ

രാഘവനതുകേട്ടു ശബരിയോടു ചൊന്നാ-
നാകുലം കൂടാതെ ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്ക നീ
പുരുഷസ്ത്രീജാതിനാമാശ്രമാദികളല്ല
കാരണം മമ ഭജനത്തിനു ജഗത്ത്രയേ
ഭക്തിയൊന്നൊഴിഞ്ഞു മറ്റില്ല കാരണമേതും
മുക്തിവന്നീടുവാനുമില്ല മറ്റേതുമൊന്നും
തീർത്ഥസ്നാനാദി തപോദാനവേദാദ്ധ്യയന
ക്ഷേത്രോപാസനയാഗാദ്യഖില കർമ്മങ്ങളാൽ
ഒന്നിനാലൊരു കണ്ടുകിട്ടുകയില്ല-
യെന്നെ മഭക്തിയൊഴിഞ്ഞൊന്നുകൊണ്ടൊരുനാളും
ഭക്തിസാധനം സംക്ഷേപിച്ചു ഞാൻ ചൊല്ലീടുവ-
നുത്തമേ! കേട്ടുകൊൾക മുക്തിവന്നീടുവാനായ്
മുഖ്യസാധനമല്ലോ സജ്ജനസംഗം, പിന്നെ
മൽക്കഥാലാപം രണ്ടാം സാധനം മൂന്നാമതും
മൽഗുണേരണം പിന്നെ മദ്വചോവ്യാഖ്യാതൃത്വം
മൽക്കലാജാതാചാര്യോപാസനമഞ്ചാമതും
പുണ്യശീലത്വം യമനിയമാദികളോടു-
മെന്നെ മുട്ടാതെ പൂജിക്കെന്നുള്ളതാറാമതും
മന്മന്ത്രോപാസകത്വമേഴാമ തെട്ടാമതും
മംഗലശീലേ! കേട്ടു ധരിച്ചുകൊള്ളേണം നീ
സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും മന്മതിയുണ്ടാകണം
സർവ്വദാ മഭക്തന്മാരിൽ പരമാസ്തിക്യവും
സർവ്വബാഹ്യാർത്ഥങ്ങളിൽ വൈരാഗ്യം ഭവിക്കയും
സർവ്വലോകാത്മാ ഞാനെന്നെപ്പോഴുമുറയ്ക്കയും
മത്തത്ത്വവിചാരം കേളൊമ്പതാമതു ഭദ്രേ
ചിത്തശുദ്ധിക്കു മൂലമാദിസാധനം നൂനം
ഉക്തമായിതു ഭക്തിസാധനം നവവിധ-

മുത്തമേ! ഭക്തി നിത്യമാർക്കുള്ളു വിചാരിച്ചാൽ?
തിര്യഗ്യോനിജങ്ങൾക്കെന്നാകിലും മൂഢമാരാം
നാരികൾക്കെന്നാകിലും പുരുഷനെന്നാകിലും
പ്രേമലക്ഷണയായ ഭക്തി സംഭവിക്കുമ്പോൾ
വാമലോചനേ! മമ തത്ത്വാനുഭൂതിയുണ്ടാം
തത്ത്വാനുഭവസിദ്ധനായാൽ മുക്തിയും വരും
തത്ര ജന്മനി മർത്ത്യനുത്തമ തപോദനേ!
ആകയാൽ മോക്ഷത്തിനു കാരണം ഭക്തിതന്നെ
ഭാഗവതാഢ്യേ! ഭഗവൽപ്രിയേ! മുനിപ്രിയേ!
ഭക്തിയുണ്ടാകകൊണ്ടു കാണായ്വന്നിതു തവ
മുക്തിയുമടുത്തിതു നിനക്കു തപോധനേ!

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യ അക്കാദമി.
പേജ് 210-211

4.6 The advice to Bali, Thara and Sugreeva

സുഗ്രീവനേറ്റം തളർച്ചയുണ്ടെന്നതു
കണ്ടു കാരുണ്യം കലർന്നു വേഗേന വൈ-
കുണ്ഠൻ ദശരഥനന്ദനൻ ബാലിതൻ
വക്ഷപ്രദേശത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടു
വൃക്ഷഷണ്ഡം മറഞ്ഞാശു മാഹേന്ദ്രമാ-
മസ്ത്രം തൊടുത്തു വലിച്ചു നിറച്ചുടൻ
വിദ്രുതമാമ്മാറയച്ചരുളീടിനാൻ
ചെന്നതു ബാലിതൻ മാറിൽ തറച്ചള-
വൊന്നങ്ങലറി വീണീടിനാൻ ബാലിയും
ഭൂമിയുമൊന്നു വിറച്ചിതന്നേരത്തു
രാമനെക്കൂപ്പി സ്തുതിച്ചു മരുൽസുതൻ
മോഹംകലർന്നു മുഹൂർത്തമാത്രം പിന്നെ
മോഹവും തീർന്നു നോക്കീടിനാൻ ബാലിയും
കാണായിതഗ്രേ രഘൂത്തമനെത്തദാ
ബാണവും ദക്ഷിണഹസ്തേ ധരിച്ചന്യ-
പാണിയിൽ ചാപവും ചീരവസനവും
തൂണീരവും മൃദുസ്മേരവദനവും
ചാരുജടാമകുടം പൂണ്ടിടംപെട്ട
മാറിടത്തിങ്കൽ വനമാലയും പൂണ്ടു
ചാർവായതങ്ങളായുള്ള ഭുജങ്ങളും
ദൂർവാദളച്ഛവി പൂണ്ട ശരീരവും
പക്ഷഭാഗേ പരിസേവിതന്മാരായ
ലക്ഷ്മണസുഗ്രീവന്മാരെയുമഞ്ജസാ
കണ്ടു ഗർഹിച്ചു പറഞ്ഞിതു ബാലിയു-
മുണ്ടായ കോപഖേദാകുലചേതസാ
എന്തു ഞാനൊന്നു നിന്നോടു പിഴച്ചതു-
മെന്തിനെന്നെക്കൊലചെയ്തു വെറുതെ നീ
വ്യാജേന ചോരധർമ്മത്തെയും കൈക്കൊണ്ടു
രാജധർമ്മത്തെ വെടിഞ്ഞതെന്തിങ്ങനെ

എന്തൊരു കീർത്തിലഭിച്ചതിതുകൊണ്ടു
ചിന്തിക്ക രാജകുലോത്ഭവനല്ലോ നീ
വീരധർമ്മം നിരൂപിച്ചു കീർത്തിക്കെങ്കിൽ
നേരെ പൊരുതു ജയിക്കേണമേവനും
എന്തോന്നു സുഗ്രീവനാൽകൃതമായതു-
മെന്തു മറ്റെന്നാൽ കൃതമല്ലയാഞ്ഞതും
രക്ഷോവരൻ തവ പത്നിയെക്കട്ടതി-
നർക്കാത്മജനെശ്ശരണമായ് പ്രാപിച്ചു
നിഗ്രഹിച്ചു ഭവാനെന്നെയെന്നാകിലോ
വിക്രമം മാമകം കേട്ടറിയുന്നീലേ?
ആരറിയാത്തതു മൂന്നു ലോകത്തിലും
വീരനാമെന്നുടെ ബാഹുപരാക്രമം
ലങ്കാപുരത്തെ ത്രികൂടമൂലത്തൊടും
ശങ്കാവിഹീനം ദശാസ്യനോടും കൂടെ
ബന്ധിച്ചു ഞാനരനാഴികകൊണ്ടു നി-
ന്നന്തികേ വച്ചു തൊഴുതേനുമാദരാൽ
ധർമ്മിഷ്ഠനെന്നു ഭവാനെ ലോകത്തിങ്കൽ
നിർമ്മലന്മാർ പറയുന്നു രഘുപതേ!
ധർമ്മമെന്തോന്നു ലഭിച്ചതിതുകൊണ്ടു
നിർമ്മൂലമിങ്ങനെ കാട്ടാളനെപ്പോലെ
വാനരത്തെച്ചതി ചെയ്തു കൊന്നിട്ടൊരു
മാനമുണ്ടായതെന്തെന്നു പറക നീ
വാനരമാംസമഭക്ഷ്യമത്രേ ബത!
മാനസേ തോന്നിയതെന്തിതു ഭൂപതേ!
ഇത്ഥം ബഹുഭാഷണം ചെയ്ത ബാലിയോ-
ടുത്തരമായരുൾ ചെയ്തു രഘൂത്തമൻ
ധർമ്മത്തെ രക്ഷിപ്പതിന്നായുധവുമായ്
നിർമ്മത്സരം നടക്കുന്നിതു നീളെ ഞാൻ
പാപിയോരധർമ്മിഷ്ഠനാം നിന്നുടെ
പാപം കളഞ്ഞു ധർമ്മത്തെ നടത്തുവാൻ
നിന്നെ വധിച്ചിതു ഞാൻ മോഹബദ്ധനായ്
നിന്നെ നീയേതുമറിയാഞ്ഞതുമെടോ!
പുത്രീഭഗിനീ സഹോദരഭാര്യയും
പുത്രകളത്രവും മാതാവുമേതുമേ
ഭേദമില്ലെന്നല്ലോ വേദവാക്യമതു

ചേതസി മോഹാൽ പരിഗ്രഹിക്കുന്നവൻ
പാപികളിൽവച്ചുമേറ്റം മഹാപാപി
താപമവർക്കതിനാലേ വരുമല്ലോ
മര്യാദ നീക്കി നടക്കുന്നവർകളെ
ശൗര്യമേറും നൃപന്മാർ നിഗ്രഹിച്ചഥ
ധർമ്മസ്ഥിതി വരുത്തും ധരണീതലേ
നിർമ്മലാത്മാ നീ നിരൂപിക്ക മാനസേ
ലോകവിശുദ്ധി വരുത്തുവാനായ്ക്കൊണ്ടു
ലോകപാലന്മാർ നടക്കുമെല്ലാടവും
ഏറെപ്പറഞ്ഞുപോകായ്കവരോടതും

പാപത്തിനായ്വരും പാപികൾക്കേറ്റവും
ഇത്ഥമരുൾചെയ്തതൊക്കവേ കേട്ടാശു
ചിത്തവിശുദ്ധിഭലിച്ചു കപീന്ദ്രനും
രാമനെ നാരായണനെന്നറിഞ്ഞുടൻ
താമസഭാവമകന്നു സസംഭ്രമം
ഭക്ത്യാ നമസ്കൃത്യ വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാ-
നിത്ഥം മമാപരാധം ക്ഷമിക്കേണമേ
ശ്രീരാമ! രാമ! മഹാഭാഗ! രാഘവ!
നാരായണൻ നിന്തിരുവടി നിർണ്ണയം
ഞാനറിയാതെ പറഞ്ഞതെല്ലാം തവ
മാനസേ കാരുണ്യമോടും ക്ഷമിക്കണം
നിന്തിരുമേനിയും കണ്ടുകണ്ടാശു നി-
ന്നന്തികേ താവകമായ ശരമേറ്റു
ദേഹമുപേക്ഷിപ്പതിന്നു യോഗം വന്ന-
താഹന്ത! ഭാഗ്യമെന്തോന്നു ചെല്ലാവതും
സാക്ഷാൽ മഹായോഗിനാമപി ദുർല്ലഭം
മോക്ഷപ്രദം തവ ദർശനം ശ്രീപതേ!
നിന്തിരുനാമം, മരിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ
സന്താപമുൾക്കൊണ്ടു ചൊല്ലും പുരുഷനു
മോക്ഷം ലഭിക്കുന്നതാകായാലിന്നു മേ
സാക്ഷാൽ പുരസ്ഥിതനായ ഭഗവാനെ-
ക്കണ്ടുകണ്ടൻപോടു നിന്നുടെ സായകം
കൊണ്ടു മരിപ്പാനവകാശമിക്കാല-
മുണ്ടായതെന്നുടെ ഭാഗ്യാതിരേകമി-
തുണ്ടോ പലർക്കും ലഭിക്കുന്നതീശ്വരാ?
നാരായണൻ നിന്തിരുവടി ജാനകി
താരിൽ മാതാവായ ലക്ഷ്മീഭഗവതി
പംക്തികണ്ഠൻ തന്നെ നിഗ്രഹിപ്പാനാശു
പംക്തിരഥാത്മജനായ് ജനിച്ചു ഭവാൻ
പത്മജൻ മുന്നമർത്ഥിക്കയാലെന്നതും
പത്മവിലോചന! ഞാനറിഞ്ഞീടിനേൻ
നിന്നുടെ ലോകം ഗമിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങീടു-
മെന്നെയനുഗ്രഹിക്കേണം ഭഗവാനെ!

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി. പേജ്.230-233

താരോപദേശം

എന്തിനു ശ്ലോകം വൃഥാ തവ! കേൾക്ക നീ
ബന്ധമില്ലേതുമിതിന്നു മനോഹരേ!
നിന്നുടെ ഭർത്താവു ദേഹമോ ജീവനോ?
ധന്യേ! പരമാർത്ഥമെന്നോടു ചൊല്ലു നീ
പഞ്ചഭൂതാത്മകം ദേഹമേറ്റം ജഡം
സഞ്ചിതം ത്വങ്മാംസരക്താസ്ഥികൊണ്ടെടോ!
നിശ്ചേഷ്ടകാഷ്ഠതുല്യം ദേഹമോർക്ക നീ

നിശ്ചയമാത്മാവു ജീവൻ നിരാമയൻ
ഇല്ല ജനനം മരണവുമില്ല കേ-
ളല്ലലുണ്ടാകായ്കതു നിനച്ചേതുമേ
നില്ക്കയുമില്ല നടക്കയുമില്ല കേൾ
ദു:ഖവിഷയവുമല്ലതു കേവലം
സ്ത്രീപുരുഷക്ലീബഭേദങ്ങളുമില്ല
താപശീതാദിയുമില്ലെന്നറിക നീ
സർവ്വഗൻ ജീവനേകൻ പരനദ്വയ-
നവ്യയനാകാശതുല്യനലേപകൻ
ശുദ്ധമായ് നിത്യമായ് ജ്ഞാനാത്മകമായ
തത്ത്വമോർത്തെന്തു ദു:ഖത്തിനു കാരണം?
രാമവാക്യാമൃതം കേട്ടൊരു താരയും
രാമനോടാശു ചോദിച്ചിതു പിന്നെയും
നിശ്ചേഷ്ടകാഷ്ഠതുല്യം ദേഹമായതും
സച്ചിദാത്മാ നിത്യമായതു ജീവനും
ദു:ഖസുഖാദി സംബന്ധമാർക്കെന്നുള്ള-
തൊക്കെയരുൾചെയ്കവേണം ദയാനിധേ!
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തു രഘുവരൻ
ധന്യേ! രഹസ്യമായുള്ളതു കേൾക്ക നീ
യാതൊരളവു ദേഹേന്ദ്രിയാഹങ്കാര-
ഭേദഭാവേന സംബന്ധമുണ്ടായ് വരും
അത്രനാളേക്കുമാത്മാവിനു സംസാര-
മെത്തുമവിവേകകാരണാൽ നിർണ്ണയം
ഓർക്കിൽ മിഥ്യാഭൂതമായ സംസാരവും
പാർക്ക താനേ വിനിവർത്തിക്കയില്ലെടോ
നാനാവിഷയങ്ങളെ ധ്യായമാനനാം
മാനവനെങ്ങനെയെന്നതും കേൾക്ക നീ
മിഥ്യാഗമം നിജ സ്വപ്നേ യഥാതഥാ
സത്യമായുള്ളതു കേട്ടാലുമെങ്കിലോ
നൂനമനാദ്യവിദ്യാബന്ധഹേതുനാ
താനാമഹങ്കൃതിക്കാശു തൽക്കാര്യമായ്
സംസാരമുണ്ടാമപാർത്ഥകമായതും
സംസാരമോ ഗാരഗോഷദിസങ്കുലം
മാനസം സംസാരകാരണമായതും
മാനസത്തിന്നു ബന്ധം ഭവിക്കുന്നതും
ആത്മമനസ്സമാനത്വം ഭവിക്കയാ-
ലാത്മമനസ്തൽകൃതബന്ധം ഭവിക്കുന്നു
രക്താദിസാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടാകകാരണം
ശുദ്ധസ്ഫടികവും തദ്വർണ്ണമായ് വരും
വസ്തുതയാപാർക്കിലില്ലതദ്രഞ്ജനാ
ചിത്തേ നിരൂപിച്ചു കാൺക നീ സൂക്ഷ്മമായ്
ബുദ്ധീന്ദ്രിയാദി സാമിപ്യമുണ്ടാകയാ-
ലെത്തുമാത്മാവിനു സംസാരവും ബലാൽ
ആത്മസ്വലിംഗമായോരു മനസ്സിനെ
താൽപര്യമോടു പരിഗ്രഹിച്ചിട്ടല്ലോ
തത്സ്വഭാവങ്ങളായുള്ള കാമങ്ങളെ

സത്വാദികളാം ഗുണങ്ങളാൽ ബദ്ധനായ്
സേവിക്കയാലവശത്വം കലർന്നതു
ഭാവിക്കകൊണ്ടു സംസാരേ വലയുന്നു
ആദൗ മനോഗുണാൻ സൃഷ്ട്വാ തതസ്തദാ
വേദം വിധിക്കും ബഹുവിധകർമ്മങ്ങൾ
ശുക്ലരക്താസിതഭേദഗതികളായ്-
മിക്കതും തത്സമാനപ്രഭാവങ്ങളായ്
ഇങ്ങനെ കർമ്മവശേന ജീവൻബലാ-
ലെങ്ങുമാഭൂതപ്ലവം ഭ്രമിച്ചീടുന്നു
പിന്നെസ്സമസ്തസംഹാരകാലേ ജീവ-
നന്നുമനാദ്യവിദ്യാവശം പ്രാപിച്ചു
തിഷ്ഠത്യഭിനിവേശത്താൽ പുനരഥ
സൃഷ്ടികാലേ പൂർവ്വവാസനമാസമം
ജായതേ ഭൂയോ ഘടീയന്ത്രവൽ സദാ
മായാബലത്താലതാർക്കൊഴിക്കാമെടോ
യാതൊരിക്കൽ നിജ പുണ്യവിശേഷേണ
ചേതസി സത്സംഗതി ലഭിച്ചീടുന്നു
മത്ഭക്തനായ ശാന്താത്മാവിനു പുര-
രപ്പോളവന്മതി മദ്വിഷയാ ദൃഢം
ശ്രദ്ധയുമുണ്ടാം കഥാശ്രവണേ മമ
ശുദ്ധസ്വരൂപവിജ്ഞാനവും ജായതേ
സൽഗുരുനാഥപ്രസാദേന മാനസേ
മുഖ്യവാക്യാർത്ഥ വിജ്ഞാനമുണ്ടായ് വരും
ദേഹേന്ദ്രിയമനഃപ്രാണാദികളിൽ നി-
ന്നാഹന്ത! വേറൊന്നു നൂനമാത്മാവിതു
സത്യമാനന്ദമേകം പരമദ്വയം
നിത്യം നിരുപമം നിഷ്കളം നിർഗ്ഗുണം
ഇത്ഥമറിയുമ്പോൾ മുക്തനാമപ്പൊഴേ
സത്യം മയോദിതം സത്യം മയോദിതം
യാതൊരുത്തൻ വിചാരിക്കുന്നതിങ്ങനെ
ചേതസി സംസാരദുഃഖമവനില്ല
നീയും മയാ പ്രോക്തമോർത്തു വിശുദ്ധയായ്
മായാവിമോഹം കളക മനോഹരേ!
കർമ്മബന്ധത്തിങ്കൽ നിന്നുടൻ വേർപെട്ടു
നിർമ്മലബ്രഹ്മണിതന്നെ ലയിക്ക നീ
ചിത്തേ നിനക്കു കഴിഞ്ഞ ജന്മത്തിങ്ക-
ലെത്രയും ഭക്തിയുണ്ടങ്കലതുകൊണ്ടു
രൂപവുമേവം നിനക്കു കാട്ടിത്തന്നു
താപമിനിക്കളഞ്ഞാലുമശേഷം നീ
മദ്രൂപമീദൃശം ധ്യാനിച്ചുകൊൾകയും
മദ്വചനത്തെ വിചാരിച്ചുകൊൾകയും
ചെയ്താൽ നിനക്കു മോക്ഷം വരും നിർണ്ണയം
കൈതവമല്ല പറഞ്ഞതു കേവലം
ശ്രീരാമവാക്യമാനന്ദേന കേട്ടൊരു
താരയും വിസ്മയം പൂണ്ടു വണങ്ങിനാൾ
മോഹമകന്നു തെളിഞ്ഞിതു ചിത്തവും

ദേഹാഭിമാനജദു:ഖവും പോക്കിനാൾ
ആത്മാനുഭൂതികൊണ്ടാശു സന്തുഷ്ടയാ-
യാത്മബോധേന ജീവന്മുക്തയായിനാൾ
മോക്ഷപ്രദനായരാഘവൻ തന്നോടു
കാൽക്ഷണം സംഗമമാത്രേണ താരയും
ഭക്തി മുഴുത്തിട്ടനാദിബന്ധം തീർന്നു
മുക്തയായാളൊരു നാരിയെന്നാകിലും

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി.
പേജ് 235-238

സുഗ്രീവരാജ്യാഭിഷേകം

നീതന്നെ ഞാനതിനില്ലൊരു സംശയം
പ്രീതനായ്പോയാലുമാശു മമാജ്ഞയാ
രാജാധിപത്യം നിനക്കു തന്നേക്കിനി
പൂജ്യനായ്ച്ചെന്നഭിഷേകം കഴിക്ക നീ
നൂനമൊരു നഗരം പൂകയുമില്ല
ഞാനോ പതിന്നാലു സംവത്സരത്തോളം
സൗമിത്രി ചെയ്യുമഭിഷേകമാദരാൽ
സാമർത്ഥ്യമുള്ള കുമാരനെപ്പിന്നെ നീ
യൗവരാജ്യാർത്ഥമഭിഷേചയ പ്രഭോ
സർവ്വമധീനം നിനക്കു രാജ്യം സഖേ
ബാലിയെപ്പോലെ പരിപാലനം ചെയ്തു
ബാലനേയും പാലിച്ചുകൊൾക നീ
അദ്രിശിഖരേ വസിക്കുന്നതുണ്ടു ഞാ-
നദ്യപ്രഭൃതി ചാതുർമ്മാസ്യമാകുലാൽ
പിന്നെ വരിഷം കഴിഞ്ഞാലനന്തര-
മന്വേഷണാർത്ഥം പ്രയത്നങ്ങൾ ചെയ്ക നീ
തന്വംഗിതാനിരിപ്പേടമറിഞ്ഞു വ-
ന്നെന്നോടു ചൊല്കയും വേണം മമ സഖേ!
അത്രനാളും പുരത്തിങ്കൽ വസിക്ക നീ
നിത്യസുഖത്തൊടും ദാരാത്മജൈസ്സമം
തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി.
പേജ് 238-239

4.7 Guidance given to Hanuman by Jambhavan

എന്തുജഗൽപ്രാണനന്ദനനിങ്ങനെ
ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നതേതും പറയാതെ
കുണ്ഠനായ്ത്തന്നെയിരുന്നുകളകയോ?
കണ്ടീലനിന്നെയൊഴിഞ്ഞു മറ്റാരെയും
ദാക്ഷായണീഗർഭപാത്രസ്ഥനായൊരു
സാക്ഷാൽ മഹാദേവബീജമല്ലോ ഭവാൻ

പിന്നെ വാതാത്മജനാകയുമുണ്ടവൻ
തന്നോടുതുല്യൻ ബലവേഗമോർക്കിലോ
കേസരിയെക്കൊന്നു താപം കളഞ്ഞൊരു
കേസരിയാകിയ വാനരനാഥനു
പുത്രനായഞ്ജന പെറ്റുളവായൊരു
സത്വഗുണപ്രധാനൻ ഭവാൻ കേവലം
അഞ്ജനാഗർഭച്യുതനായവനിയി
ലഞ്ജസാ ജാതനായ് വീണനേരം ഭവാൻ
അഞ്ഞൂറുയോജന മേല്പോട്ടു ചാടിയ -
തും ഞാനറിഞ്ഞിരിക്കുന്നിതു മാനസേ
ചണ്ഡകിരണനുദിച്ചു പൊങ്ങുന്നേരം
മണ്ഡലംതന്നെ തുടുതുടെക്കണ്ടു നീ
പക്വമെന്നോർത്തു ഭക്ഷിപ്പാനടുക്കയാൽ
ശക്രനുടെ വജ്രമേറ്റു പതിച്ചതും
ദു:ഖിച്ചു മാരുതൻ നിന്നെയുംകൊണ്ടുപോയ്
പുക്കിതു പാതാളമപ്പോൾ ത്രിമൂർത്തികൾ
മുപ്പതുമുക്കോടി വാനവർ തമ്മൊടും
ഉല്പലസംഭവപുത്രവർഗ്ഗത്തൊടും
പ്രത്യക്ഷമായ് വന്നനുഗ്രഹിച്ചീടിനാർ
മൃത്യു വരാ ലോകനാശം വരുമ്പൊഴും
കല്പാന്തകാലത്തുമില്ല മൃതിയെന്നു
കല്പിച്ചതിന്നിളക്കം വരാ നിർണ്ണയം
ആമ്നായസാരാർത്ഥമൂർത്തികൾ ചൊല്ലിനാർ
നാമ്നാ ഹനൂമാനിവനെന്നു സാദരം
വജ്രം ഹനുവിങ്കലേറ്റു മുറികയാ-
ലച്ചരിത്രങ്ങൾ മറന്നിതോ മാനസേ?
നിൻ കൈയിലല്ലയോ തന്നതു രാഘവ-
നംഗുലീയമതുമെന്തിനെന്നോർക്ക നീ
ത്വൽബലവീര്യവേഗങ്ങൾ വർണ്ണിപ്പതി-
നിൻപ്രപഞ്ചത്തിങ്കലാർക്കുമാമല്ലെടോ

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി.
പേജ് 277-278

4.8 Statement of Sambathy

സത്യമായുള്ളതു ചൊല്ലുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
കൃത്യം നിനക്കൊത്തവണ്ണം കുരുക്ഷ നീ
ദേഹം നിമിത്തമീ ദു:ഖമറിക നീ
ദേഹമോർക്കിൽ കർമ്മസംഭവം നിർണ്ണയം
ദേഹത്തിലുള്ളോരഹംബുദ്ധി കൈക്കൊണ്ടു
മോഹാദഹംകൃതികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു
മിഥ്യയായുള്ളോരവിദ്യാസമുത്ഭവ-
വസ്തുവായുള്ളോന്നഹങ്കാരമോർക്ക നീ
ചിച്ഛായയോടു സംയുക്തമായ് വർത്തതേ

തപ്തമായുള്ളോരയ:പിണ്ഡവൽ സദാ
തേന ദേഹത്തിന്നു താദാത്മ്യയോഗേന
താനൊരു ചേതനവാനായ് ഭവിക്കുന്നു
ദേഹോഹമെന്നുള്ള ബുദ്ധിയുണ്ടായ്വരു-
മാഹന്ത! നൂനമാത്മാവിനു മായയാ
ദേഹോഹമദൈവ കർമ്മകർത്താഹമി-
ത്യാഹന്ത! സങ്കൽപ്യ സർവ്വദാ ജീവനും
കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു ഫലങ്ങളാൽ ബദ്ധനായ്
സമ്മോഹമാർന്നു ജനനമരണമാം
സംസാരസൗഖ്യദു:ഖാദികൾ സാധിച്ചു
ഹംസപദങ്ങൾ മറന്നു ചമയുന്നു
മേല്പോട്ടുമാശു കീഴ്പോട്ടും ഭ്രമിച്ചതി
താൽപര്യവാൻ പുണ്യപാപാത്മക:സ്വയം
എത്രയും പുണ്യങ്ങൾ ചെയ്തേൻ വളരെ ഞാൻ
വിത്താനുരൂപേണ യജ്ഞദാനാദികൾ
ദുർഗ്ഗതി നീക്കിസ്സുഖിച്ചു വസിക്കണം
സ്വർഗ്ഗം ഗമിച്ചെന്നു കല്പിച്ചിരിക്കവേ
മൃത്യുഭവിച്ചു സുഖിച്ചു വാഴും വിധൗ
ഉത്തമാംഗം കൊള്ളവീഴുമധോഭുവി
പുണ്യമൊടുങ്ങിലാലിന്ദുതന്മണ്ഡലേ
ചെന്നു പതിച്ചു നീഹാരസമേതനായ്
ഭൂമൗ പതിച്ചു ശാല്യാദികളായ്ഭവി-
ച്ചാമോദമുൾക്കൊണ്ടു വാഴും ചിരതരം
പിന്നെപ്പുരുഷൻ ഭുജിക്കുന്ന ഭോജ്യങ്ങൾ
തന്നെ ചതുർവിധമായ് ഭവിക്കും ബലാൽ
എന്നതിലൊന്നു രേതസ്സായ് ചമഞ്ഞതു
ചെന്നു സീമന്തിനിയോനിയിലായ്വരും
യോനിരക്തത്തോടു സംയുക്തമായ് വന്നു
താനേ ജരായുപരിവേഷ്ടിതവുമാം
ഏകദിനേന കലർന്നു കലലമാ-
മേകീഭവിച്ചാലതും പിന്നെ മെല്ലവേ
പഞ്ചരാത്രംകൊണ്ടു ബുദ്ബുദാകാരമാം
പഞ്ചദിനംകൊണ്ടുപിന്നെ യഥാക്രമം
മാംസപേശിത്വം ഭവിക്കുമതിന്നതു
മാസാർദ്ധകാലേന പിന്നെയും മെല്ലവേ
പേശിരുധിരപരിപ്ലുതമായ്വരു-
മാശു തസ്യാമങ്കുരോൽപത്തിയും വരും
പിന്നെയൊരു പഞ്ചവിംശതി രാത്രിയാൽ
പിന്നെയൊരു മൂന്നുമാസേന സന്ധിക-
ളംഗങ്ങൾതോറും ക്രമേണ ഭവിച്ചീടു-
മംഗുലീജാലവും നാലുമാസത്തിനാൽ
ദന്തങ്ങളും നഖപംക്തിയും ഗുഹ്യവും
സന്ധിക്കും നാസികാകർണ്ണനേത്രങ്ങളും
പഞ്ചമാസംകൊണ്ടു ഷഷ്ഠമാസേ പുന:
കിഞ്ചനപോലും പിഴയാതെ ദേഹിനാം
കർണ്ണയോ:ഛിദ്രം ഭവിക്കുമതിസ്ഫുടം

പിന്നെ മേഢ്രോപസ്ഥനാഭിപായുക്കളും
സപ്തമേ മാസിഭവിക്കുംപുനരുടൻ
ഗുപ്തമായോരു ശിരഃകേശരോമങ്ങൾ
അഷ്ടമേമാസിഭവിക്കുംപുനരപി
പുഷ്ടമായിടും ജഠരസ്ഥലാന്തരേ
ഒൻപതാംമാസേ വളരും ദിനംപ്രതി
കമ്പം കരചരണാദികൾക്കും വരും
പഞ്ചമേമാസി ചൈതന്യവാനായ്‌വരു-
മഞ്ജസാ ജീവൻ ക്രമേണ ദിനേ ദിനേ
നാഭിസൂത്രാല്പരന്ധ്രേണ മാതാവിനാൽ
സാപേക്ഷമായ ഭുക്താന്നരസത്തിനാൽ
വർദ്ധതേ ഗർഭഗമായ പിണ്ഡം മുഹുർ-
മൃത്യു വരാ വിജ കർമ്മബലത്തിനാൽ
പൂർവ്വജന്മങ്ങളും കാമങ്ങളും നിജം
സർവ്വകാലം നിരൂപിച്ചു നിരൂപിച്ചു
ദു:ഖിച്ചു ജാഠരവഹ്നിപ്രതപ്തനായ്-
ത്തൽക്കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ
പത്തുനൂറായിരം യോനികളിൽ ജനി-
ച്ചെത്ര കർമ്മങ്ങളനുഭവിച്ചേനഹം
പുത്രദാരാർത്ഥബന്ധുക്കൾസംബന്ധവു-
മെത്രനൂറായിരം കോടി കഴിഞ്ഞിതു
നിത്യകുടുംബഭരണൈകസക്തനായ്
വിത്തമന്യായമായാർജ്ജിച്ചിതന്വഹം
വിഷ്ണുസ്മരണവും ചെയ്തുകണ്ടീല ഞാൻ
കൃഷ്ണ കൃഷ്ണേതി ജപിച്ചീലൊരിക്കലും
തൽഫലമെല്ലാമനുഭവിച്ചീടുന്നി-
തിപ്പോളിവിടെക്കിടന്നു ഞാനിങ്ങനെ
ഗർഭപാത്രത്തിൽ നിന്നെന്നു ബാഹ്യസ്ഥലേ
കെല്പോടെനിക്കു പുറപ്പെട്ടുകൊള്ളാവൂ?
ദുഷ്കർമ്മമൊന്നുമേ ചെയ്യുന്നതില്ല ഞാൻ
സൽകർമ്മജാലങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതേയുള്ളു
നാരായണസ്വാമിതന്നെയൊഴിഞ്ഞു മ-
റ്റാരെയും പൂജിക്കയില്ല ഞാനെന്നുമേ
ഇത്യാദി ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു ജീവനും
ഭക്ത്യാ ഭഗവൽസ്തുതി തുടങ്ങീടിനാൻ
പത്തുമാസം തികയും വിധൗ ഭൂതലേ
ചിത്തതാപേന പിറക്കും വിധിവശാൽ
സൂതിവാതത്തിൻ ബലത്തിനാൽ ജീവനും
ജാതനാം യോനിരന്ധ്രേണ പീഡാന്വിതം
പാല്യമനോപി മാതാപിതാക്കന്മാരാൽ
ബാല്യാദി ദു:ഖങ്ങളെന്തു ചൊല്ലാവതും?

തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ(1997)*അദ്ധ്യാത്മരാമായണം* തൃശ്ശൂർ: സാഹിത്യഅക്കാദമി.
പേജ് 271-274